

Kokemäki
KESKUSTAAJAMAN OSAYLEISKAAVA
Oikeusvaikutteinen

Kaavaselostus

209-P11420

2. Ehdotusvaihe, 4.10.2016

**KOKEMÄEN KAUPUNKI
KESKUSTA AJAMAN OSAYLEISKAAVA, OIKEUSVAIKUTTEINEN****SISÄLLYSLUETTELO**

1	JOHDANTO	1
1.1	Suunnittelun merkitys ja tarkoitus	1
1.2	Kaava-alueen sijainti	1
1.3	Yleiskaavan sisältövaatimukset	2
1.4	Osallistumisen järjestäminen	2
1.4.1	Osalliset	2
1.4.2	Tiedottaminen	3
1.4.3	Kaavoitusprosessi ja osallistuminen	3
1.4.4	Viranomaisyhteistyö	3
1.5	Suunnitteluorganisaatio	4
2	TIIVISTELMÄ	5
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	5
2.2	Osayleiskaava	6
2.3	Osayleiskaavan toteuttaminen	6
3	LÄHTÖTIEDOT	7
3.1	Suunnittelualue	7
3.2	Suunnittelutilanne	8
3.2.1	Maakuntakaava	8
3.2.2	Seututason selvitykset	14
3.2.3	Porin seudun kaupunkiseutusunnitelma ja rakennemalli	15
3.2.4	Yleiskaava ja asemakaavat	17
3.2.5	Rakennusjärjestys	20
3.2.6	Rakennuskiellot	20
3.2.7	Pohjakartta	20
3.2.8	Muut suunnitelmat	20
3.3	Maanomistus	20
3.4	Väestö ja asuminen	20
3.4.1	Väestö	20
3.4.2	Asuminen	21
3.5	Palvelut	22
3.6	Työpaikat ja elinkeinorakenne	22
3.7	Maisema	24
3.7.1	Maisemarakenne	24
3.7.2	Maiseman erityispiirteet ja arvokohteet	27
3.8	Rakennettu ympäristö	29
3.8.1	Rakennettu kulttuuriympäristö	29
3.9	Muinaisjännökset	43
3.10	Luonnonympäristö	44
3.11	Hulevedet	48
3.12	Liikenne	48
3.12.1	Ajoneuvoliikenne	48
3.12.2	Kevyt liikenne	50
3.12.3	Raide- ja linja-autoyhteydet	51
3.12.4	Liikenneturvallisuus	53

3.13	Kunnallistekniikka ja energiahuolto	53
3.14	Selvitysalueet ja ympäristöhäiriöt	54
3.14.1	Kokemäenjoen Säpilänniemen oikaisu-uoman selvitysalue	54
3.14.2	Pilaantuneet maa-alueet	56
4	TAVOITTEET JA MITOITUSPERUSTEET	57
4.1	Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	57
4.1.1	Maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteet	57
4.1.2	Valtakunnalliset tavoitteet	57
4.1.3	Seudulliset tavoitteet	58
4.2	Tavoitevaiheessa selkeytyneet tavoitteet	59
4.2.1	Kaupungin asettamat tavoitteet	59
4.2.2	Kaupunkilaisten tavoitteet	61
4.3	Liikennejärjestelmää ja -verkkoa koskevat tavoitteet	62
4.3.1	Kaupungin tavoitteet koskien linja-autoliikennettä ja päätieverkkoa	62
4.3.2	Seudulliset tavoitteet pääliikenneverkon osalta	62
4.3.3	Paikallisjunaliikenteen kehittäminen	62
4.4	Liikenneturvallisuutta koskevat tavoitteet	63
4.4.1	Ajoneuvoliikenteen ongelmat ja kehittämistarpeet	63
4.4.2	Kevyen liikenteen ongelmat ja kehittämistarpeet	63
4.4.3	Joukkoliikenteen ongelmat ja kehittämistarpeet	64
4.4.4	Liikenneturvallisuus	64
4.5	Maisemallisten arvojen huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa	65
4.6	Yhdyskuntarakennetta koskevat tavoitteet	67
4.7	Mitoitusperusteet	68
4.7.1	Asuinalueiden mitoitus	68
4.7.2	Teollisuus- ja työpaikka-alueiden mitoitus	69
5	SUUNNITTELUN VAIHEET	70
5.1	Tutkimukset ja selvitykset	70
5.1.1	Aikaisemmin laaditut tutkimukset ja selvitykset	70
5.1.2	Maakunnallisen tason selvitykset	70
5.1.3	Kaavoitustyön yhteydessä laaditut tutkimukset ja selvitykset	71
5.2	Suunnittelun vaiheet	72
6	OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS	73
6.1	Osalliset	73
6.2	Tiedottaminen	73
6.3	Kaavoitusprosessi ja osallistuminen	73
6.4	Viranomaisyhteistyö	73
6.5	Valmisteluvaiheen palaute ja sen huomioon ottaminen	75
6.6	Kaavaehdotusvaiheen palaute ja sen huomioon ottaminen	75
	OSAYLEISKAAVAN KUVAUS JA VAIKUTUKSET	76
6.7	Osayleiskaavan vaihtoehdot	76
6.8	Kokonaisrakenne	76
6.8.1	Kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen vertailu	77
6.8.2	1. kaavaehdotuksen ja 2. kaavaehdotuksen vertailu	78
6.8.3	Osayleiskaavan mitoitus	80
6.9	Osayleiskaavan merkinnät ja määräykset	82
6.9.1	Asuminen	82
6.9.2	Palvelut, elinkeinot ja työpaikat	83

6.9.3	Virkistys ja matkailu.....	85
6.9.4	Yhdyskuntatekniikka	85
6.9.5	Hautausmaa-alue ja suojaviheralue	86
6.9.6	Maa- ja metsätalousalueet	86
6.9.7	Vesistö ja tulvariskialueet	87
6.9.8	Liikenne.....	87
6.9.9	Kulttuuriympäristön suojelumerkinnät	89
6.9.10	Luontoarvot	95
6.9.11	Ympäristön suojelu	96
6.9.12	Muut merkinnät	96
6.9.13	Yleismääräykset	97
6.10	Osayleiskaavan vaikutukset	97
6.11	Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin	104
6.12	Suhde maakuntakaavoitukseen	106
7	OSAYLEISKAAVATYÖN ETENEMINEN JA TOTEUTTAMINEN	111

LIITTEET

- Liite 1: Valmisteluvaiheen vastineraportti
Liite 2: Aluevarausten pinta-alat
Liite 3: Pilaantuneet maa-alueet
Liite 4: Rautatiesopimus 1998
Liite 5: Ehdotusvaiheen vastineraportti
Liite 6: Viranomaisneuvottelumuistiot

LIITEASIAKIRJAT

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
2. Luontoselvitys (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2011)
3. Maisemaselvitys (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2011)
4. Kokemäen rakennusinventointi, Satakunnan Museo Pisara-hanke ja Kokemäen kaupunki, Niina Uusi-Seppä
5. Kokemäen rakennusinventoinnin kohteet kartalla (FCG Suunnittelu ja tekniikka, 2016)
6. Vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvät riskit (FCG Suunnittelu ja tekniikka, 2014)
7. Keskustaajaman osayleiskaavan hulevesiselvitys (FCG Suunnittelu ja tekniikka, 2016)
8. Viherverkkotarkastelu (FCG suunnittelu ja tekniikka, 2016)

1 JOHDANTO

1.1 Suunnittelun merkitys ja tarkoitus

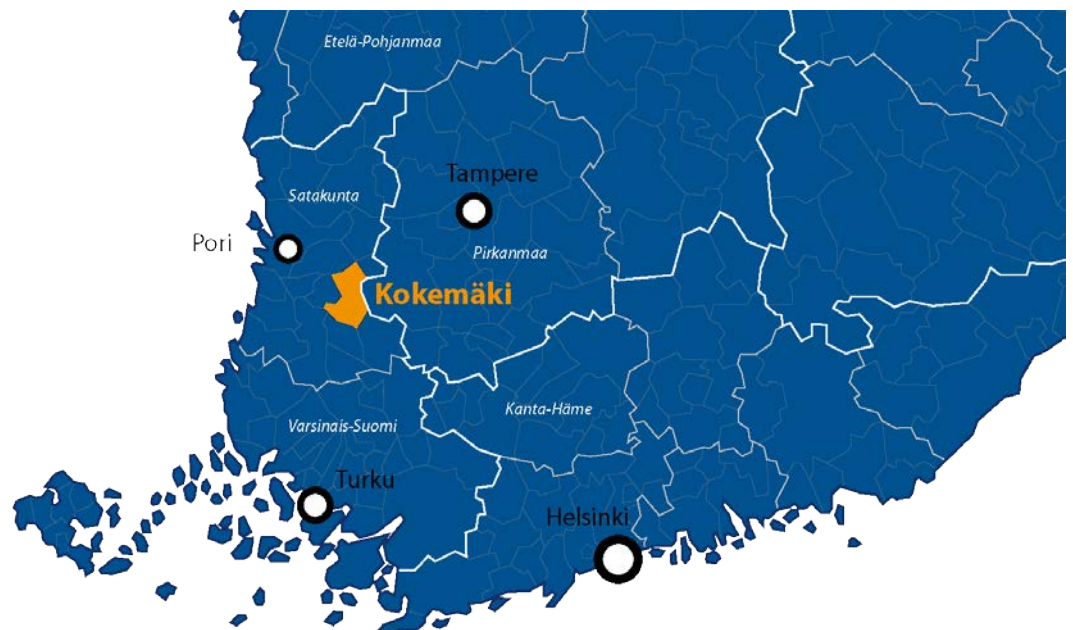
Kokemäen keskustaajaman alueella ei ole voimassa olevaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista yleiskaavaa. Kaavoituksen merkitys on tulevaisuuden muutoksiin varautumisella sekä edellytysten luominen tavoitellulle kehitykselle. Kaavoituksen avulla on tarkoitus suunnitella tulevaisuutta, ohjata ympäristömuutoksia sekä säilyttää ympäristön arvokkaat ominaispiirteet.

Yleiskaava on kunnan yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, joka osoittaa kunnan oman tahdon alueiden käytön järjestämiseksi sovittaen yhteen alueiden käytön osalta paikallisia, maakunnallisia ja valtakunnallisia intressejä. Yleiskaavassa osoitetaan yhdiskunnan eri toimintojen, kuten asutuksen, palvelujen ja työpaikkojen sekä virkistysalueiden sijoittuminen ja niiden välisten yhteyksien järjestäminen. Yleiskaava ohjaa alueen asemakaavojen laatimista. Kunta vastaa yleiskaavan laatimisesta ja kaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Yleiskaavan tarkoituksena on kehittää Kokemäen keskustaajamaa ja ratkaista todettuja ongelmia. Yleiskaavassa on tarkoitus esittää tavoitellun maankäytön kehityksen periaatteet ja alueiden käyttö yleispiirteisesti. Kokemäen keskustaajaman osayleiskaavan tavoitevuosi on 2035. Samalla yleiskaava turvaa maankäyttöön liittyvien päätösten vuorovaikutteisuutta ja demokraattisuutta. Yleiskaavoitus korostaa yleistä etua ja yhteisvastuuta sekä kestäväää kehitystä.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Osayleiskaava-alueena on Kokemäen kaupungin keskusta lähiympäristöineen. Kokemäki on itäistä Satakuntaa ja se on keskeisen sijaintinsa ja vanhan asutuksen johdosta historiallisesti merkittävää aluetta. Kaupunki sijaitsee liikenteellisesti VT2:n sekä Tampere-Pori välisen rautatien varrella.

Kuva 1. Kokemäen alueellinen sijainti

Kokemäeltä on noin 40 kilometriä Poriin, 100 kilometriä Tampereelle, 110 kilometriä Turkuun ja 200 kilometriä Helsinkiin. Tampereen ja Porin välisellä rautatiellä liikennöivät matkustajajunat pysähtyvät Kokemäen rautatieasemalla (Peipohja). Kokemäki–Rauma-radalla on vain tavaraliikennettä.

Kokemäen kaupungin pinta-ala on 531,34 km², josta suurin osa on maaseutumaisesta aluetta. Laadittavana olevan osayleiskaava-alue sijoittuu kaupungin eteläosaan Kokemäen keskustaajaman alueelle. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 26 km² ja se kattaa Kokemäen keskustaajaman lievealueineen. Suunnittelualueelle sijoittuu noin 60 % kaupungin vajaasta kahdeksasta tuhannesta asukkaasta.

1.3 Yleiskaavan sisältövaatimukset

Maankäyttö- ja rakennuslaissa esitetyt tavoitteet, säädökset vuorovaikutuksesta kaavoja valmisteltaessa sekä kaavojen sisältöön ja asiakirjoihin kohdistuvat vaatimukset muodostavat kokonaisuuden, jonka pohjalta yleiskaavoituksen sisältöä, laatua ja tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan.

Yleiskaavan sisältövaatimuksilla (MRL 39 §) on konkretisoitu lain yleistä tavoitetta, joilla on erityinen merkitys yleiskaavan laatimisessa. Sisältövaatimukset ohjaavat yleiskaavan laatimista. Sisältövaatimukset määrittelevät osaltaan sen, mitä kysymyksiä yleiskaavassa tulee käsitellä ja ratkaista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

- yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys
- olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö
- asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus
- mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla
- mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön
- kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
- ympäristöhaittojen vähentäminen
- rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen
- virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

1.4 Osallistumisen järjestäminen

1.4.1 Osalliset

MRL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osayleiskaavoituksessa osallisia ovat:

- alueen maanomistajat, asukkaat ja alueella työssä käyvät
- alueen yrittäjät
- kaupunkilaiset
- paikallisyhdistykset
- MTK-Kokemäki
- Kokemäen kaupungin eri hallintokunnat
- Varsinais-Suomen ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue ja liikenne vastuualue)
- Satakunnan liitto

- Museovirasto
- Satakunnan museo
- muut mahdolliset osalliset.

1.4.2 Tiedottaminen

Kokemäen kaupunki tiedottaa virallisista ilmoituksistaan ja kuulutuksistaan Jokilaakso –lehdessä, kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja kotisivuilla (www.kokemaki.fi).

1.4.3 Kaavoitusprosessi ja osallistuminen

Nähtävillä oloista, yleisötilaisuuksista ja kaavoituksen eri vaiheista tiedotetaan Jokilaakso-lehdessä, kaupungin ilmoitustaululla ja kaupungin kotisivuilla.

Vireilletulo. Kokemäen keskustaajaman osayleiskaava on tullut vireille Kokemäen kaupungin vuoden 2010 kaavoituskatsauksen yhteydessä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä asettamisesta on kuulutettu paikallislehdessä ja kaupungin kotisivuilla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtävillä 27.1.2011 kaupungintalolla sekä kaupungin kotisivuilla www.kokemaki.fi. Osallisilla on mahdollisuus antaa mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaavan tavoitteista, tarvittavista selvityksistä ja arvioitavista vaikutuksista järjestettiin aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu 29.11.2010 (MRL 66 §) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä muiden viranomaisten kanssa.

Luonnosvaihe. Kaavaluonnos on ollut nähtävillä 10.12.2012 – 1.2.2013 lausuntojen antamista ja mahdollisten mielipiteiden antamista varten. Nähtävillä olosta tiedotettiin lehtikuulutuksella ja kaupungin kotisivuilla. Kaavaluonnosta esiteltiin yleisölle 10.1.2013. Kaavaluonnoksesta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on laadittu vastineet ja kaavaa on tarkistettu ehdotusvaiheeseen siirryttäessä.

Ehdotusvaihe. Luonnoksesta saadun palautteen perusteella on laadittu kaavaehdotus. Kaavaehdotus pidetään nähtävillä 30 päivän ajan lausuntojen antamista ja mahdollisten muistutusten tekemistä varten. Nähtävillä olosta tiedotetaan lehtikuulutuksella ja kaupungin kotisivuilla. Lisäksi kaupunki tiedottaa kirjeellä kaupungin ulkopuolella asuvia maanomistajia. Kaavaehdotuksesta jätettyihin lausuntoihin ja muistutuksiin laaditaan vastineet ja mikäli ne antavat aihetta, kaavaa tarkistetaan. Ehdotusvaiheen nähtävillä olon jälkeen järjestetään viranomaisneuvottelu.

Hyväksymisvaihe. Kaavaehdotuksen hyväksyy kaupunginvaltuusto, jonka päätöksestä tyytymättömällä on mahdollisuus valittaa hallinto-oikeuteen.

1.4.4 Viranomaisyhteistyö

Kaavatyötä koskevat viranomaisneuvottelut pidetään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavatyön aloitusvaiheessa ja ehdotusvaiheessa. Muuten viranomaisten kanssa järjestetään tarvittaessa työneuvotteluja. Osayleiskaavan valmisteluvaiheen kuulemisen yhteydessä pyydetään kaavaluonnoksesta viranomaislausunnot. Myös osayleiskaavaehdotuksesta pyydetään viranomaislausunnot.

1.5 Suunnitteluorganisaatio

Kokemäen kaupungin edustajana työtä ohjaa kaupunginhallituksen nimeämä keskustaajaman yleiskaavatyön työryhmä, johon kuuluvat luottamushenkilöitä

- Erno Toikka
- Ari Prinkkala
- Pasi Rännäli
- Toni Isotalo
- Jari-Matti Väikkynen
- Hilikka Pere

Viranhaltijoista ryhmään kuuluvat

- kaupunginjohtaja Reijo Siltala (aloitus- ja luonnosvaiheessa Martti Jalakanen ja Markus Ojakoski),
- tekninen johtaja Markus Virtanen,
- maankäyttöinsinööri Kullervo Iivarinen (valmistelu- ja ehdotusvaiheessa Ari Pesonen, valmisteluvaiheessa Ulla Nissinen) ja
- Kaavasuunnittelija Antti Siirava

Osayleiskaavan suunnittelun tekee konsulttityönä FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:

- suunnittelupäällikkö, arkkitehti Maritta Heinilä YKS-506
- suunnittelupäällikkö, arkkitehti SAFA Helena Ylinen YKS-305
- suunnittelupäällikkö, rakennusarkkitehti Anne Koskela YKS-170
- suunnittelupäällikkö, arkkitehti Aulikki Graf
- FM Katariina Pahkasalo YKS-514 (suunnittelu)
- arkkitehti SAFA Minttu Kervinen (suunnittelu)
- ins. AMK Siina Levonoja (suunnittelu)
- DI Sakari Mustalahti (suunnittelu, liikenne)
- arkkitehti Vesa Ylitapio (suunnittelu)
- FM Mari Moilanen (liikenne)
- DI Matti Kiljunen (liikenne)
- maisema-arkkitehti Riikka Ger (maisemaselvitys)
- maisema-arkkitehti Eeva Rapola (maisemaselvitys)
- FM biologi Marja Nuottajärvi (luontoselvitys)
- DI Mikko Keränen (kunnallistalous ja vesihuolto)
- DI Pekka Raukola (kunnallistalous ja vesihuolto)

Yleiskaavatyö on osa Kokemäen, Luvian, Nakkilan ja Porin (Noormarkku-Toukari) seudullista yleiskaavayhteistyötä.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Kaavaprosessin tähänastiset vaiheet:

- 30.11.2009 § 379 Kokemäen kaupunginhallitus päätti taajama-alueen osayleiskaavan laatimiseen aloittamisesta.
- 8.2.2010 § 49 Kokemäen kaupunkihallitus päätti osallistua Kokemäen yleiskaavan hankintaan osana Porin, Luvian, Nakkilan ja Kokemäen yleiskaavojen yhteishankintaa.
- 15.4.2010 mennessä pyydettiin suunnittelutarjoukset.
- 31.5.2010 § 176 Kokemäen kaupunkihallitus päätti valita FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n yleiskaavan laadinnan sopimuskonsultiksi
- 10.7.2010 yleiskaavojen yhteishankinnan ohjausryhmän aloituskokous
- 24.8.2010 yleiskaavojen yhteishankinnan ohjausryhmän 1. kokous
- 5.10.2010 kaavan laatimisen aloituskokous Kokemäellä
- 10.11.2010 tavoitevaiheen yleiskaavatyöryhmän kokous ja yleisötilaisuus SATAEDUN auditoriossa
- 29.11.2010 aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu MRL 66§
- 26.1.2011 yleiskaavojen yhteishankinnan ohjausryhmän 2. kokous
- 27.1.2011 yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville
- maisema- ja luontoselvitykset, 2011
- rakennusinventointi, 2010 ja 2011
- arkeologinen inventointi, 2011 (maakuntamuseon tilaama)
- 3.12.2012 luonnoksen hallinnollinen käsittely ja nähtäville pano
- 10.12.2012 – 1.2.2013 kaavaluonnos ja valmisteluaineisto nähtävillä
- 10.1.2013 kaavaluonnoksen esittely yleisötilaisuudessa
- 10.2.2014 neuvottelu Satakunnan Museon kanssa
- 3.2014 kaavaehdotuksen käsittely kaavatoimikunnassa
- 22.10.2014 kaavaehdotuksen käsittely kaavatoimikunnassa
- 10.12.2014 kaavaehdotuksen käsittely kaavatoimikunnassa
- 14.4.2015 kaavaehdotuksen käsittely teknisessä lautakunnassa
- 27.4.2015 kaavaehdotuksen käsittely kaupunginhallituksessa
- 19.5. – 26.6.2015 kaavaehdotus nähtävillä
- 4.6.2015 kaavaehdotuksen esittely yleisötilaisuudessa
- 15.12.2015 ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu
- 21.6.2016 2. kaavaehdotuksen käsittely teknisessä lautakunnassa
- 23.8.2016 2. kaavaehdotuksen käsittely teknisessä lautakunnassa
- 4.10.2016 2. kaavaehdotuksen käsittely teknisessä lautakunnassa
- 13.10. – 14.11.2016 2. kaavaehdotus nähtävillä

2.2 Osayleiskaava

Osayleiskaavaluonnos on laadittu tehtyjen selvitysten ja suunnitelmien pohjalta kaavalle asetettuja tavoitteita noudattaen. Kaupungin tavoitteena on uusin asuinalueiden ja työpaikka-/teollisuusalueiden osoittaminen asemakaavoituksen pohjaksi ja jo asemakaavoitettujen alueiden täydennysrakentaminen lähellä keskustan palveluita. Liikenneverkon suunnittelussa on huomioitu mm. joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen kehittämistarpeet sekä valtatieen kehittämistarpeet ja sen aiheuttamat muutokset paikalliseen liikenneverkkoon.

2.3 Osayleiskaavan toteuttaminen

Osayleiskaavan toteuttaminen voidaan aloittaa kaavan tultua maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kaavaprosessin päätteeksi lainvoimaiseksi kuulutuksella.

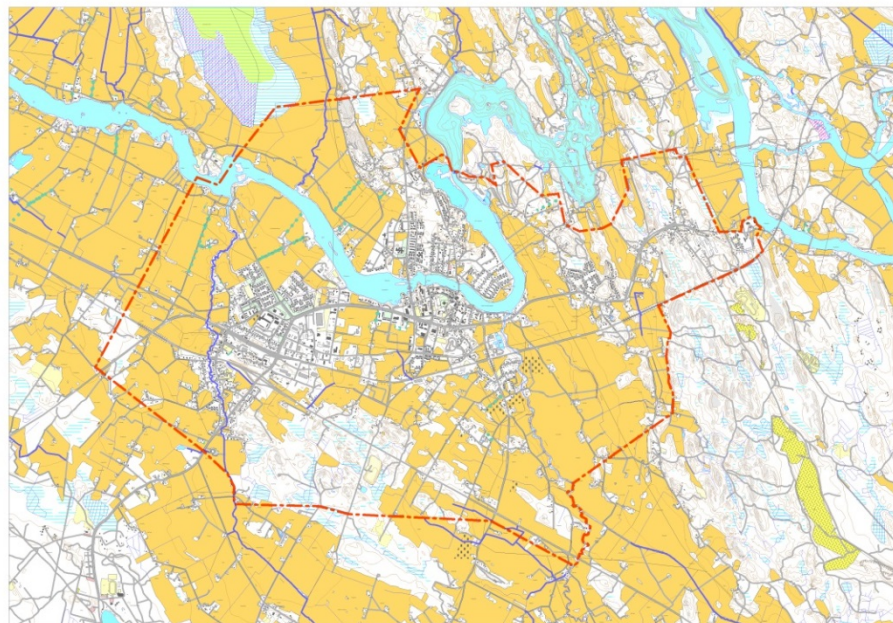
Kokemäen keskustaajaman osayleiskaavassa ei suoraan osoiteta rakennusosieksia tai uusia rakennuspaikkoja.

3 LÄHTÖTIEDOT

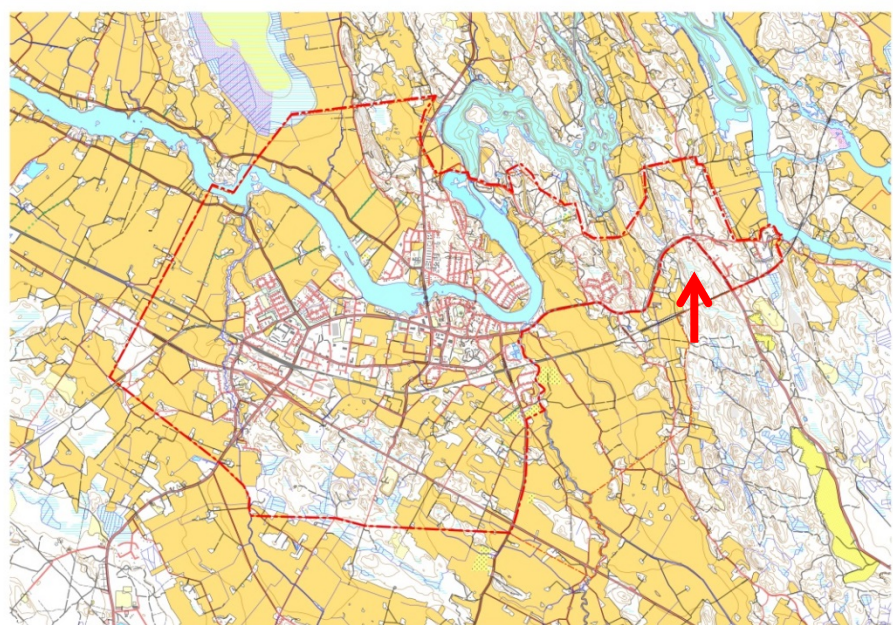
Yleiskaavasuunnittelun kannalta keskeisimmät perustiedot suunnittelualan nykytilanteesta.

3.1 Suunnittelualue

Kaavoitettavana osayleiskaava-alueena on noin 26 km². Alue kattaa nykyisen Kokemäen taajama-alueen lievealueineen. Luonnosvaiheen jälkeen kaava-alueen rajausta tarkistettiin ja Ylistaron peltoaukea jätettiin kaava-alueesta pois. Kaavaehdotusvaiheen jälkeen kaava-alueeseen lisättiin asemakaavoitetut alueet Risteessä, yhteensä noin 7 ha.

Kuva 2. Osayleiskaava-alueen rajaus luonnosvaiheessa.

Kuva 3. Osayleiskaava-alueen rajaus 1. ehdotusvaiheessa. 2.ehdotusvaiheessa kaava- aluetta laajennettiin kattamaan kaikki Risteen asemakaavoitetut alueet Risteentien ja Ronkantien etelä- ja länsipuolelta. Alue on osoitettu punaisella nuolella.

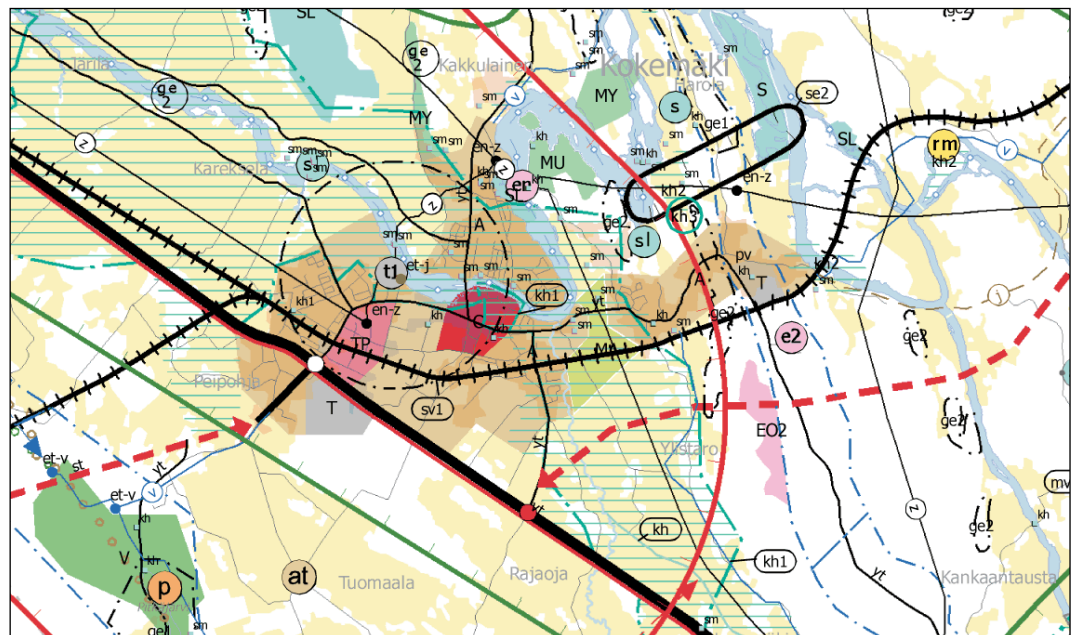
Kokemäenjokilaakson asutukselle ja maataloudella on hyvin pitkä historia. Kokemäenjoki on ollut merkittävä vesireitti. Lisäksi keskiaikainen huovintie kulki Turun seudulta Kokemäen kautta Kokemäenjoen suulle. Kokemäen alueelta on löydetty rautakauden ja keskiajan muinaisjäännöksiä. Kokemäki on Kokemäenjokilaakson vanha historiallisesti merkittävä mahtipitäjä. Satakunnan historiallista maakuntaa kutsuttiin myöhemmällä keskiajalla Kokemäenkartanon lääniksi. Kokemäenkartanon lääni tunnetaan jo vuodelta 1331. Kokemäen kuninkaankartanoa ovat isännöineet Turun piispat, kuninkaat, kruunu, aatelisto ja talonpojat. Se on ollut 1400-luvulta lähtien keskeinen hallintopaikka, josta käsin hoidettiin Kokemäenkartanon läänin asioita ja kannettiin veroja. Nykyisen Kokemäen keskustan alue oli aikanaan merenrantaa kalliioineen ja poukamineen, joilla kivikautinen pyyntikansa asusteli. Aikanaan voitiin nousta kookkaillakin aluksilla jokea pitkin, mutta maankohoamisen myötä kosket jyrkkenevät ja jokiväylä madaltui. Kaupallinen keskus siirtyi vähitellen Ulvilan kautta Poriin.

Nykyisin Kokemäelle on muodostunut perinteisen maatalouden rinnalle vahva yritys- ja koulutuskulttuuri. Kokemäellä toimii tällä hetkellä yli 400 yritystä. Metalliteollisuus, vesivoiman tuotanto, graafinen ala sekä kuljetusala ovat paikkakunnan avaintoimialoja maatalouden, jalostuksen palvelutuotannon lisäksi. Perinteinen maatalous on myös monipuolistunut muun muassa erikoiskasvien viljelyllä.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Maakuntakaava

Satakuntaliitto on laatinut Satakunnan maakuntakaavan ja maakuntavaltuusto hyväksyi sen 17.12.2009. Ympäristöministeriö vahvisti Satakunnan maakuntakaavan 30.11.2011. Maakuntakaava on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätöksellä 13.3.2013.

Kuva 4. Ote ympäristöministeriön 30.11.2011 vahvistamasta Satakunnan maakuntakaavavasta (ei mittakaavassa),

Kokemäki kuuluu maakuntakaavassa seudulliseen **kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeeseen** (kk1), joka kattaa Porin, Ulvilan, Nakkilan, Harjavalan ja Kokemäen keskustat lievealueineen. Merkinnällä on osoitettu Kokemäenjoen valtakunnallisesti merkittävä monikeskuksinen aluerakenteen kehittämisvyöhyke, jolle kohdistuu työpaikka- ja teollisuustoimintojen, taajamatoimintojen, joukkoliikenteen ja palvelujen sekä virkistysverkoston pitkän aikavälin alueidenkäytöllisiä ja toiminnallisia yhteensovittamis- ja kehittämistarpeita.

kk1 –aluetta koskeva suunnittelumääräys:

Alueen kilpailukyvyyn ja vetovoimaisuuden kasvua edistetään korostamalla alueen keskuksien kehittämistä. Suunnittelulla tulee edistää alueen ominaispiirteitä ja liikenne-, energia- ja virkistysverkkojen toiminnallisuutta seudullisena kokonaisuutena.

Lisäksi maakuntakaavan selostuksen mukaan: Kk1-alueen yhdyskuntarakenteen kehittäminen perustuu palvelujen saavutettavuuteen ja joukkoliikenteen kehittämiseen asutusrakennetta eheyttämällä sekä palvelujen ja työpaikka-alueiden tasapainoiseen kehittämiseen jokilaaksossa.

Selvitysalueena (se2) osoitetaan Kokemäenjoen Säpilänniemen oikaisu-uoman selvitysalue. Merkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden käyttöä ei ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa, mutta jotka merkittävyytensä vuoksi katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa alueeseen kohdistuvien intressien johdosta. Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä tai jatkosuunnittelua.

Kokemäen kaupungin **taajamatoimintojen alue** (A) ulottuu Peipohjasta Krootilaan valtatie ja Kokemäenjoen välissä. Lisäksi taajamatoimintojen alueena on osoitettu Peipohja, Riste ja Kuoppala.

Taajamatoimintojen aluetta (A) koskevat suunnittelumääräykset:

Aluetta suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen ja täydentämiseen hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta.

Täydennysrakentamista ja muuta alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet sekä viher- ja virkistysverkko.

Alueilla on turvattava yleisten ranta-alueiden varaaminen maisemarakenteellisesti ja -kuvallisesti ja luontoarvoiltaan kestäville, korkeatasoisilla alueilla, osana alueen yhtenäistä viher- ja virkistysverkkoa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan taajamatoimintojen alueille palveluverkon tarpeiden perusteella osoittaa uusia vähittäiskaupan suuryksiköitä silloin, kun kyseiset yksiköt ovat merkitykseltään paikallisia. Jollei selvitysten perusteella erityisesti muuta osoiteta, merkitykseltään paikallinen kaupan suuryksikkö on Porissa kooltaan alle 5000 k-m² ja muissa kunnissa alle 3000 k-m². Päivittäistavarakaupan osalta suuryksikön laajuus arvioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vaikutustarkastelujen ja ostovoiman kasvun perusteella.

Keskustatoimintojen alueita (C) on osoitettu Kokemäen nykyisen keskustan alueelle Satakunnantien ja Kokemäenjoen rajaamalle alueelle.

Keskustatoimintojen aluetta (C) koskee suunnittelumääräys:

Keskustatoimintojen alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen arkkitehtuuriin, ympäristökuvaan, ominaispiirteisiin, viihtyisyyteen ja toimivuuteen, jalankulku-, huolto- ja julkisen liikenteen järjestelyjen tarkoituksenmukaisuuteen sekä häiriöttömyyteen. Aluetta suunniteltaessa on varauduttava riittävään palvelu – ja liiketilatarjontaan.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava merkittävien luonto-, maisema- ja kult-

tuuriarvojen säilyminen myös eheyttävän suunnittelun yhteydessä.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vähittäiskaupan suuryksiköt tulee suunnitella siten, että ne arkkitehtuuriltaan ja sijoitukseltaan sopeutuvat ympäristöön ja mitoitukseltaan täydentävät keskustan palvelutarjontaa.

Työpaikka-alueita (TP) on osoitettu VT2:n varrelta Suokkaan yrityspuistoon.

Työpaikka-aluetta (TP) koskee suunnittelumääräys:

Alueelle voidaan pääkäyttötarkoitusta muuttamatta suunnitella myös asumista. Alueelle ei saa suunnitella sellaisia työpaikkatoimintoja, joiden haitalliset ympäristövaikutukset läheisille alueille ja asutukselle voivat olla merkittäviä.

Teollisuus ja varastotoimintojen alueita (T) on osoitettu VT2:n ja Satakunnantien risteyksen kaakkoispuolelle sekä Risteeseen.

Teollisuus ja varastotoimintojen aluetta (T) koskee suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen sekä huolehtia, että teollisuustuotannosta tai muusta toiminnasta vie-reisten alueiden ympäristölle ja asutukselle sekä mahdollisille pohjavesialueille aiheu-tuvat merkittävät haitalliset vaikutukset estetään.

Haanojan suulle on osoitettu **teollisuus- ja varastoaluekohde (t1)**.

t1-aluetta koskee suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen sekä huolehtia, että teollisuustuotannosta tai muusta toiminnasta vie-reisten alueiden ympäristölle ja asutukselle sekä mahdollisille pohjavesialueille aiheu-tuvat merkittävät haitalliset vaikutukset estetään.

Haanojan suun teollisuus- ja varastoaluekohteen ympärille on osoitettu **suo-javyöhyke (sv1)**. Merkinnällä osoitetaan vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen suojavyöhyke (konsultointivyöhyke).

Suojavyöhykettä (sv1) koskee suunnittelumääräys:

Suunnittelussa on otettava huomioon alueella sijaitsevista laitoksista tai vaarallisten kemikaalien valmistuksesta, varastoinnista tai kuljetuksesta ympäristölle ja alueelle sijoittuville toiminnoille mahdollisesti aiheutuvat riskit.

Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista suojavyöhykkeelle tulee pa-lo- ja pelastusviranomaiselle sekä tarvittaessa Turvatekniikan keskukselle (TUKES) varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Kokemäki kuuluu **matkailun kehittämisvyöhykkeeseen (mv2)**, joka kattaa Kokemäenjokilaakson Huittisiin asti. Merkinnällä osoitetaan merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailun kehittämisen kohdevyöhykkeet.

mv2 –aluetta koskeva suunnittelumääräys:

Vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityis-tä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoin ja asutukseen.

Matkailuun liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäes-sä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyt-täminen.

Maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA) on osoitettu Ylistaron peltoau-kea keskustan ja Risteen välillä.

MA -aluetta koskee suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää alueen säilymiseen avoimena ja sen merkitykseen taajama- ja kulttuurimaisemassa.

Luonnonsuojelulain tai muun lain lainsäädännön nojalla suojellut tai suojeltavat alueet osoitetaan merkinnällä **luonnonsuojelualue** (SL, sl). Osayleiskaava-alueelta on osoitettu luonnonsuojelualueina Kolsin tulvalampi (SL-2042), Forsbyn koski ja Katajaluoto (sl-403) sekä Pälälän kalliokedot (sl-408).

Luonnonsuojelualueutta koskee suunnittelumääräys:

Alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Suojelumääräys:

Alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat oleellisesti vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja. Alueella voidaan kuitenkin valtion luonnonsuojeluviranomaisen niin salliessa toteuttaa alueen suojeluarvojen säilyttämiseksi ja palauttamiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä.

Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi.

Merkittävästi parannettavana valtatie osoitetaan VT2. Merkinnällä osoitetaan sellaiset maakunnan yhdyskuntarakenteen kannalta merkittävät yhtenäiset tieosat, joiden kunto, liikennetarve tai ympäröivä maankäyttö edellyttävät tien merkittävää parantamista. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Merkittävästi parannettavaa tietä koskeva suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että pääsy merkittäväksi parannettavalle valtatielle tapahtuu pääasiassa eritasoliittymien kautta ja paikalliselle sekä kevyelle liikenteelle on osoitettu erillinen väylä.

Uusi eritasoliittymä on osoitettu Sonnilantien ja VT2:n risteykseen.

Uutta eritasoliittymää koskeva suunnittelumääräys:

Uuden eritasoliittymän alueella on suunnittelussa varauduttava liittymän toteuttamiseen. Liittymä voidaan ensivaiheessa toteuttaa myös tasoliittymänä, mikäli se liikennemäärien perusteella on mahdollista.

Tasoliittymän toteuttamisella eikä muullakaan maankäytön suunnittelulla saa vaarantaa eritasoliittymän myöhempää toteuttamismahdollisuutta.

Tärkeinä yhdystienä / kokoojakatuina osoitetaan Satakunnantie, Koo-manojantie, Risteentien, Sonnilantie, Kauvatsantie, Kuurolantie ja Järilantie.

Tieliikenteen yhteystarpeena on osoitettu tieyhteys Kokemäeltä Keikyään sekä Kokemäeltä Eurajoelle.

Tieliikenteen yhteystarvetta koskeva suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelulla on turvattava tieliikenteen yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on tieverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa selvitettävä alueiden käytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.

Pääratoina osoitetaan sekä Porin että Rauman radat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Kolsin voimala on osoitettu **energiahuollon alueena** (en). Kolsin, Suokkaan ja Säpilän sähköasemat on osoitettu merkinnällä **sähköasema** (en-z). Kolsin voimalalta itään, kaakkoon, lounaaseen ja luoteeseen lähtevät voimalinjat on osoitettu **110 kV voimalinjoina**.

Yhdysvesijohtoja on osoitettu Peipohjasta keskustaajaman läpi Risteeseen sekä keskustasta pohjoiseen. Kiiikoisista Risteen kautta keskustaajamaan on osoitettu **siirtoviemäri**. Haanojan suulle on osoitettu **jätevedenpuhdistamo** (et-j).

Risteeseen on osoitettu Säpilän **pohjavesialue** (pv).

Pohjavesialuetta (pv) koskeva suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon pohjaveden laadun ja muodostumisen turvaaminen.

Perinnemaisemana (kh3) on osoitettu Pispan kalliokedot.

Perinnemaisemaa (kh3) koskeva suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot.

Arvokkaina geologisina muodostumina, kallioalueina (ge2) on osoitettu Pälälän kalliot ja Risteen kalliot.

Arvokasta geologista muodostumaa (ge2) koskeva suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa on otettava huomion alueella olevat maa-aineslain tarkoittamat maisema- ja luonnonarvot sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve.

Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen osalta maakuntakaava perustuu museoviraston inventointiin, joka on julkaistu Rakennettu kulttuuriympäristö 1993 –kirjana. Uusi valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen inventointi tuli voimaan valtioneuvoston päätöksellä 2009.

Valtakunnallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä (kh1), osoitetaan Kokemäenjoen kulttuurimaisema (271031), Kokemäen kirkko ympäristöineen (271034) ja Peipohjan rautatieaseman alue (271032).

Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (kh1, kh, kh2) koskeva suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet.

Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristöinä (kh, kh2) osoitetaan osayleiskaava-alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä alla luetellut kohteet.

271001	Kokemäen kirkko, Tulkkila
271002	Tulkkilan koulut
271003	Vanha tulkkila
271004	Entinen yhteiskoulu, Tulkkila
271005	Eelersin talo, Tulkkila
271006	Kokemäen seurantalo ja muuntamo
271007	Tulkkilan vanha silta
271008	Vanha kivisakasti ja hautausmaa, Tulkkila
271009	Kokemäenjoen kulttuurimaisema
271010	Teljän kauppapaikka sekä Pyhän Henrikin saarnahuone ja muistokappeli, Ylistaro
271011	Ylistaro-Sonnila, kulttuurimaisema
271012	Sonnilanjoen silta, Ylistaro
271013	Malmi, Ylistaro
271014	Nappari, Ylistaro
271015	Ikala, Ylistaro
271016	Kaisala, Ylistaro
271017	Ylistaron Matomäki ja Paistilan kylä
271019	Kolsin voimalaitos
271021	krootilan kylä
271022	Pyhänselän kartano
271023	Kokemäenkartanon kulttuurimaisema
271024	Forsbyn linnaluoto
271025	Kyläkoski, Forsby
271027	Viliö-Orjapaasi kulttuurimaisema
271028	Simula, Viliö
271029	Vuolteen kartano
271030	Kokemäen ulkomuseo
271032	Äimälä
271033	Syrinki, Äimälä
271035	Peipohjan kulttuurimaisema
271036	Peipohjan asemayhdyskunta
271043	Pispa, Vallila
271047	Risteen viljavarasto

Muinaismuistoalueina (sm) osayleiskaavan alueelta osoitetaan alla luotellut kohteet.

Muinaismuistoalueita (sm) koskeva suunnittelumääräys:

Muinaismuistoalueiden ja –kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin.

Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista tulee Museovirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

298	Hyyti
301	isoluoto
308	Koskenkylä Isoluoto/Aborg
309	Koskenkylä Linnaluoto/Kumo
313	Kärjämäki
314	Köönikänmäki
316	Lehtimäki
317	Leikkimäki
318	Leikkimäki (Äimälä)
320	Linnaluoto (Forsby)
321	Maamieskoulu 1
322	Maamieskoulu 2
323	Malmi
324	Mäkelä
327	Orjapaadenkallio
331	Perävainionmäki
332	Pispa
336	Pyhän Marian kirkon paikka
337	Riihimäki
342	Teljä
346	Ylivuoltee

Kokemäenjoelle osoitetaan **ohjeellinen melontareitti**.

3.2.2 Seututason selvitykset

Suunnittelualueita koskevia seututason selvityksiä ja suunnitelmia ovat:

- Porin seudun PARAS –kaupunkiseutusunnitelma ja Porin seudun rakennemalli (luonnos 8.9.2010); Porin seutu Karhukunnat
- Satakunnan kulttuuriympäristöohjelma 2009-2015 (Lounais-Suomen ympäristökeskuksen raportteja 7/2009)
- Porin seudun kestävä kehityksen toimintaohjelma, agenda 21: Harjavalta, Nakkila, Noormarkku, Luvia, Pomarkku, Ulvila, Pori, Kokemäki
- Lounais-Suomen ympäristöohjelma 2010-2013 Ympäristöstrategian toteuttamiseksi Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen julkaisu 11/2010

Lisäksi Satakuntaliitossa on laadittu Satakunnan maakuntakaavan laatimisvaiheessa seuraavista teemoista laaditut selvitykset, joita hyödynnetään osayleiskaavaa laadittaessa soveltuvilta osin:

- 1. Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne: Satakunnan aluerakenne (15.2.2008), Satakunnan kylät (13.9.2006)
- 3. Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt: Vesihuolto, jätehuolto (13.3.2007), Energianhuolto (21.2.2007), Liikennejärjestelmä ja liikenneverkko (12.6.2006)
- 4. Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö: Turvetuotanto Satakunnassa (16.2.2007), Maa-ainesvarat ja pohjavesi (30.3.2006)
- 5. Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaaminen: Matkailualueet Satakunnan maakuntakaavassa, 12.7.2007
- 6. Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen: Satakuntalaiset kulttuuriympäristöt (28.5.2007)
- 7. Virkistykseen soveltuviin alueiden riittävyys: Satakunnan viher- ja virkistysverkkoselvitys, 2005-2006, 16.8.2006
- Satakunnan rakennusperintö 2005
- Tuulivoimala-alueet Satakunnassa (19.10.2005)
- Melutasoltaan hiljaiset alueet (9.1.2006)
- Moottoriurheilualueet, ampumaradat ja raviradat (30.3.2007)
- Maanpuolustus (3.4.2007)
- Kauppa Satakunnassa (21.9.2009)
- Asuminen Satakunnassa (luonnos 2010)

Selvityksiin on viitattu tässä raportissa suunnittelualan lähtötietoja selvitetessä jäljempänä.

3.2.3 Porin seudun kaupunkiseutusuunnitelma ja rakennemalli

Porin seudun kuntien yleiskaavojen yhteishankinta on osa seudullisen kaavoitustyön tiivistämistä. Porin seudun PARAS -kaupunkiseutusuunnitelma valmistui 2008. Siinä on todettu, että alueella tehdään strategisia valintoja vahvuuksien ja vetovoiman lisäämiseksi ja muutetaan toimintamalleja yhteistyön tiivistämiseksi. Maankäytön kärkihankkeena on todettu Porin kaupunkiseudun rakennemalli, joka on valmistunut vuoden 2010 lopussa. Rakennemalli on toimitettu hyväksyttäväksi kuntiin 19.1.2011. Rakennemallin lisäksi kaupunkiseutusuunnitelman maankäyttöön liittyviä tavoitteita ovat:

Asumisen kärjet:

- laaditaan seutu- ja kuntakohtaiset asumisprofiilit (monipuoliset asuinympäristöt ja -muodot)
- laaditaan ja toteutetaan seudullinen hissiohjelma
- laaditaan ja toteutetaan palveluasuntostrategia

Liikenteen kärjet:

- lisätään liikenneväylämäärärahoja (edunvalvonnan tehostaminen)
- tiivistetään ja kehitetään seudullista yhteistyötä liikenneasioissa
- parannetaan liikenneturvallisuutta yhteistyötä tiivistämällä ja liikenneympäristön turvallisuustoimenpiteillä

Joukkoliikenteen kärjet:

- kunnat ottavat vastuun joukkoliikenteen tulevaisuudesta
- aikaansaadaan toimiva työmatkaliikenne (laatukäytävät: Meri-Pori-Kokemäki, Luvia-Noormarkku)
- edunvalvontaa tehostetaan
- palkataan maakunnallinen henkilöliikennelogistikko

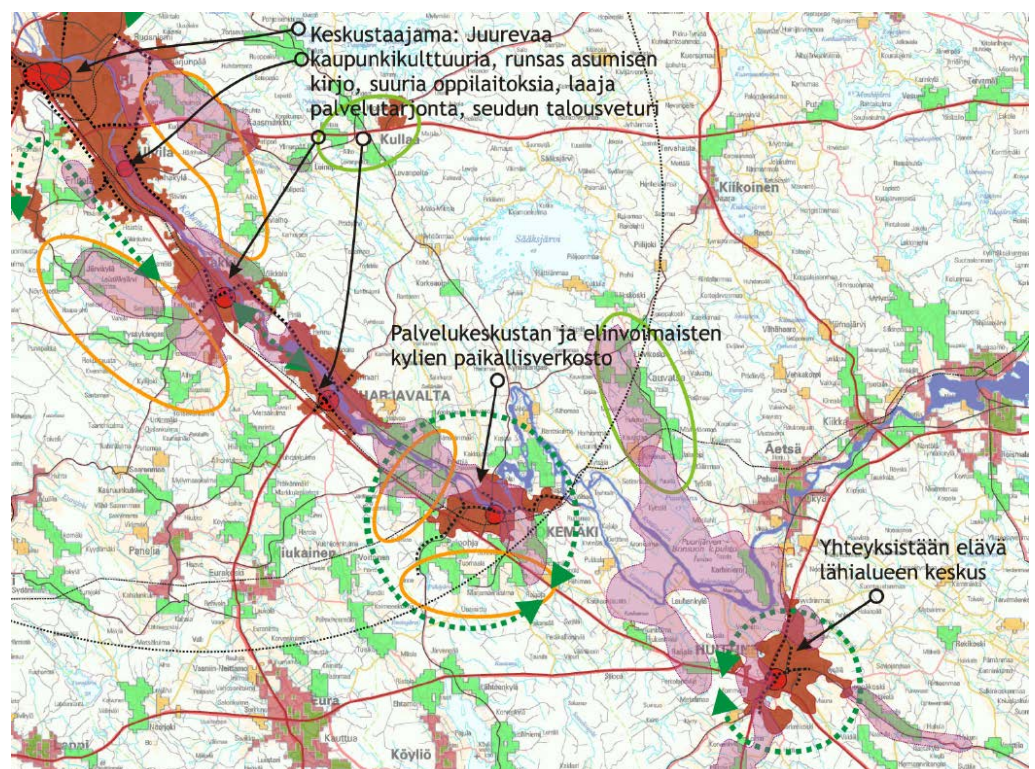
Rajat ylittävien palveluiden kärjet:

- yhteisten sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden luominen
- toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkon kokoaminen

Omalta osaltaan kuntien maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyvää kehittämistyötä ohjaa Porin kaupunkiseudun kuntien – Harjavalta, Huittinen, Kokemäki, Luvia, Meri-Karvia, Nakkila, Pomarkku, Pori ja Ulvila – yhteistyössä laatima PARAS rakennemalli. PARAS rakennemalli kuvastaa kuntien yhteistä tahtoa ja näkemystä tulevaisuuden kehittämiskohteista. Rakennemallin lähtökohdaksi on valittu asukkaiden arjen sujuvuus. Rakennemallin raportissa on todettu Porin seudun suurimmiksi haasteiksi ikääntyvän väestön aiheuttama paine alueen palvelurakenteelle sekä alueen positiivisen työllisyyskehityksen säilyttäminen. Lisäksi alueen imagossa ja tunnettavuudessa on parantamisen varaa.

Rakennemallin karttakuvasta nousee esiin Porin kaupunkiseudun kasvusuunnat ja kehittämiskohteet. Rakennemallin tavoitekuvasa 2020 korostuu taa-
jamien täydentyminen ja tiivistyminen sekä kyläasumisen kehittyminen. *Tulevaisuuden Pori tiivistyy asumisrakenteeltaan ja asuntotarjonta keskittyykin palvelukeskusten läheisyyteen.* Profiloitumis- ja vetovoimatekijöinä nähdään erityisesti *kulttuurihistoriallisesti arvokkaat alueet, tasokas kaupunki- ja keskusta-asuminen, jokien varsi- ja meren läheisyys, loma-asuminen ja ympäri-
vuotinen asuminen, koerakentamisalueet, teknologian käyttö vanhusten palveluasumisessa, elinvoimaiset kylät ja maaseutuasuminen.*

Elinkeinotoiminnan toimintaedellytyksistä rakennemallin raportissa mainitaan mm. monipuolisten, kilpailukykyisten tontti- ja toimitilarjonnan turvaaminen ja niihin liittyvien seudullisten sijoittumispalvelujen kehittäminen ja systemaattinen käyttö, alueen logistiikan toimivuuden kehittäminen sekä joukkoliikenteen palveluiden parantaminen erityisesti työssäkäyntiliikenteen näkökulmasta.

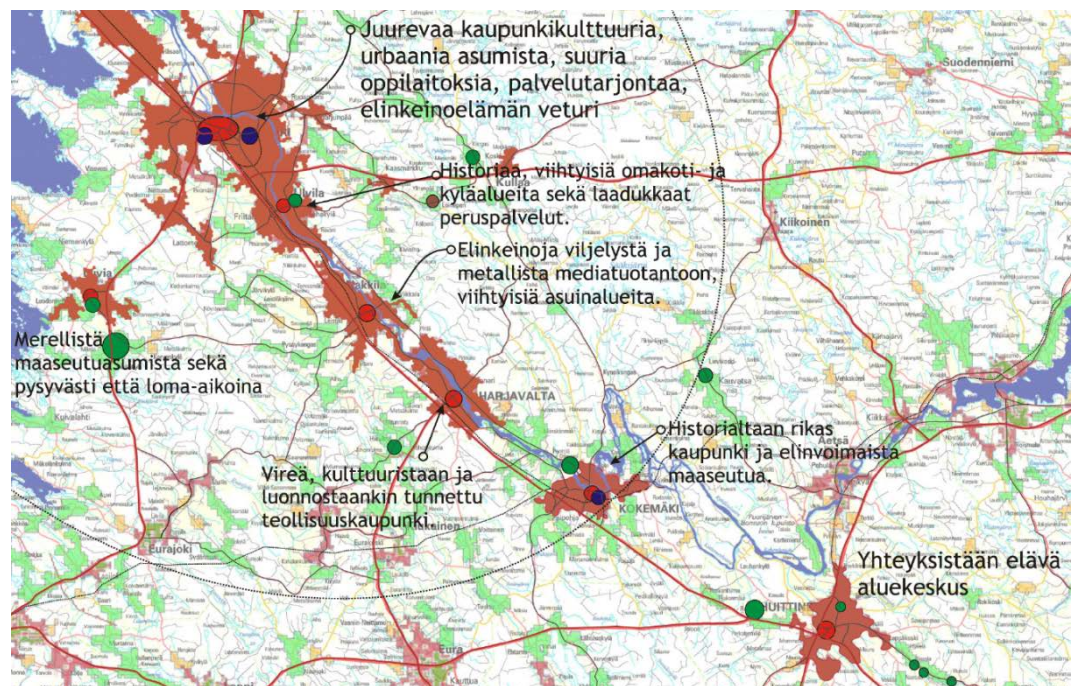

Kuva 5. Ote Porin kaupunkiseudun rakennemallista (ei mittakaavassa).

Suunnittelussa asumisen osalta Kokemäen korostetaan olevan historialtaan rikas kaupunki ja elinvoimaista maaseutua. Tavoitteena on tiivistyvä taajama, jossa keskusta-asumista ja -palveluja kehitettäisiin.

Koulutuksen ja työnsalalta on rakennemallissa korostettu Kokemäellä Suokkaan yrityspuistoa ja kehittyviä keskustapalveluita sekä paikallisesti merkittäviä yritys- ja elinkeinoalueita. On huomattava, että lähes koko yleiskaava-alueen on arvioitu olevan puolen tunnin päässä Porista maantietä pitkin. Kokemäellä omassa kunnassa tapahtuvan asioinnin arvioidaan olevan 60–80 prosenttia.

Virkistyksen ja vapaa-ajan osalta on korostettu Kokemäenjokea myötäilevää aluetta sekä kevyen liikenteen yhteyttä Harjavaltaan. Kokemäellä on myös runsaasti arvokkaita maisema-alueita.

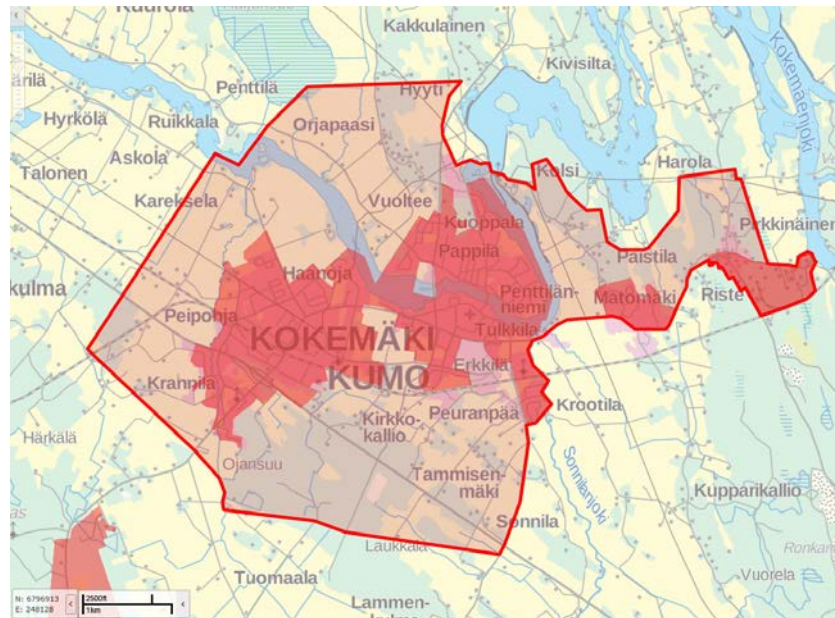
Kuva 6. Ote Porin kaupunkiseudun rakennemallin liitekartasta asuminen (ei mittakaavassa).

3.2.4 Yleiskaava ja asemakaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa. Taajama-alueelle on laadittu yleiskaava niin, että kaavaehdotus on ollut nähtävillä v. 1993, mutta sitä ei ole vahvistettu.

Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa oikeusvaikutteiseen Kokemäenjoen rantaosayleiskaavaan (2010).

Osalla alueesta on voimassa eri-ikäisiä asemakaavoja. Tuleva yleiskaava on ohjeena muutettaessa asemakaavoja.

Kuva 7. Asemakaavoitetut alueet korostettu tummalla punaisella, nyt yleiskaavoitettava alue vaalealla punaisella, rajaus tummalla punaisella (ei mittakaavassa).

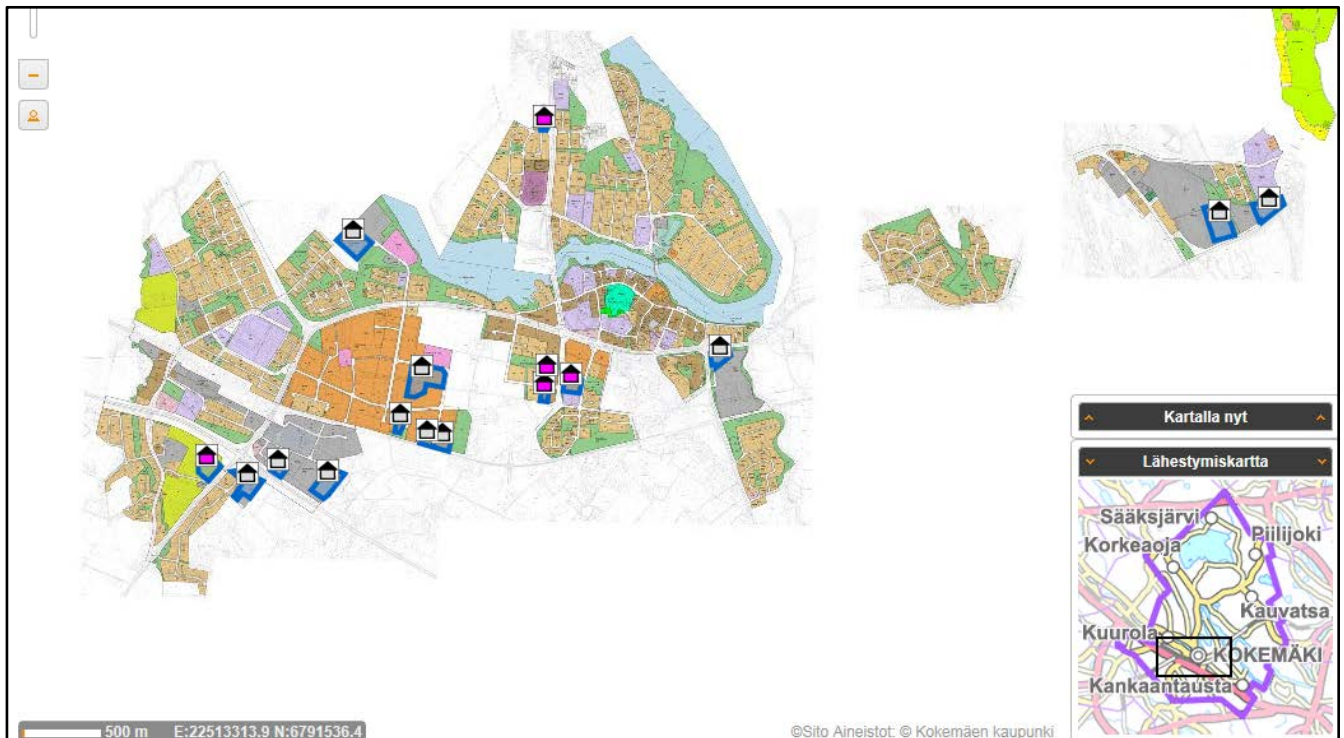
Osayleiskaavoitettavan alueen sijainti suhteessa jo asemakaavoitettuihin alueisiin on esitetty oheisella kartalla. Asemakaavan liike- ja hallintokorttelit sijoittuvat Teljänportin ja Satakunnantien risteuksen tuntumaan. Teollisuusalueita on Haanmäellä radan ja VT:n 2 välissä, Krootilassa ja Risteellä, Työpaikka-alueita Suokkaalla.

Asemakaavoitetut asuinalueet sijoittuvat Peipohjaan, keskustan tuntumassa joen eteläpuolella Tulkkiilaan ja Erkkilään ja joen pohjoispuolella Pappilaan ja Penttilänniemeen sekä Risteentien varrella Matomäelle ja Risteeseen. Asemakaavoitetut asuinalueet sijoittuvat pääosin alle 1,5 kilometrin etäisyydelle joko Kokemäen keskustasta tai Peipohjan keskustasta. Risteentien varren asutus Matomäellä ja ja Peipohjassa sijaitsevat kauempana palveluista.

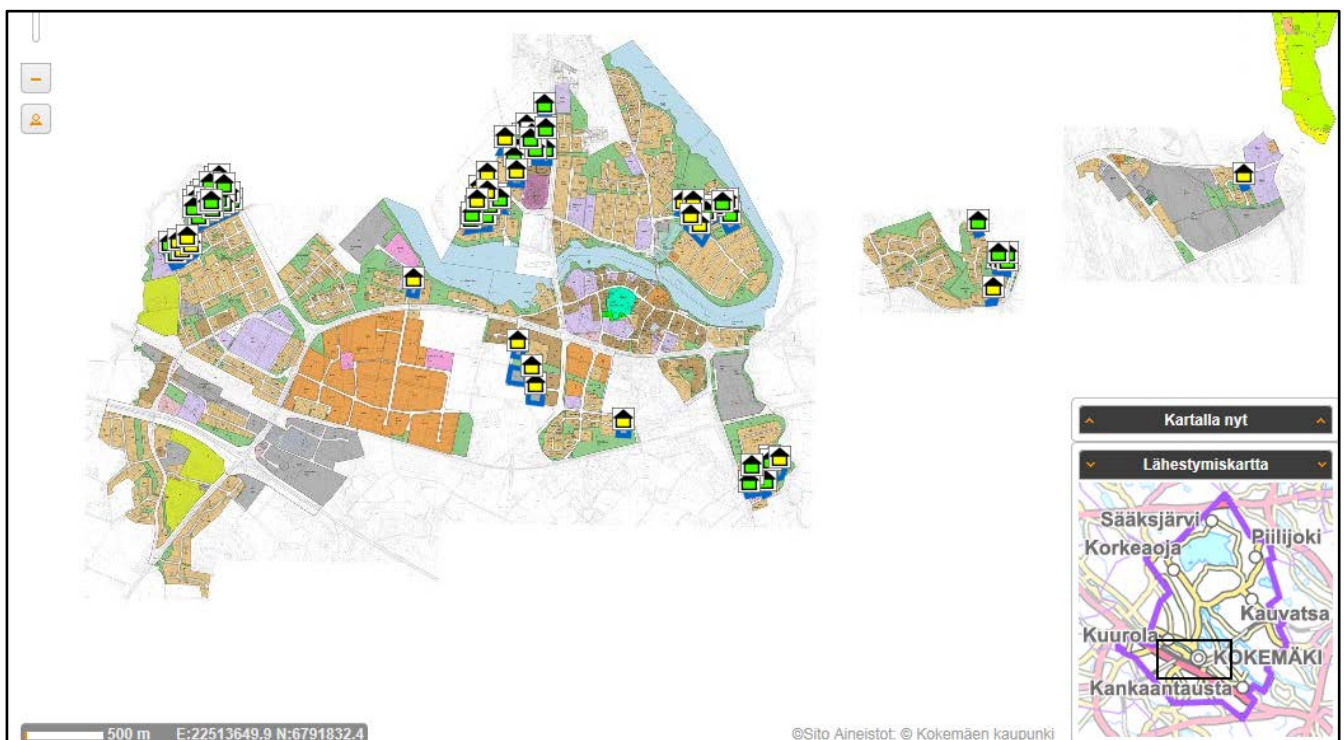
Osayleiskaavaa valmisteltaessa on tarkasteltu asemakaavojen toteutuneisuutta. Asemakaavoitettuja, vielä toteutumattomia teollisuus- ja työpaikkatontteja on yleiskaava-alueella 11 kappaletta. Niiden pinta-ala yhteensä on noin 15 ha. Kuusi tonteista on isompia, pinta-alaltaan noin 6 ha. 5 tonttia on selvästi pienempiä, pinta-alaltaan noin 0,5 ha.

Toteutumattomia liiketontteja on 5 kpl ja niiden pinta-ala yhteensä on 3,5 ha.

Toteutumattomia omakotitontteja on kaava-alueella noin 80. Niiden pinta-ala yhteensä on noin 11 ha. Rivitalotontteja on 23 ja niiden pinta-ala on yhteensä noin 4,5 ha. Vapaita kerrostalotontteja ei ole.

Kuva 8. Ote Kokemäenkaupungin karttapalvelusta. Asemakaavoitetut alueet. Harmailla talo-symboleilla osoitettu vapaat teollisuus- ja työpaikkatontit, punaisilla vapaat liiketontit.

Kuva 9. Ote Kokemäenkaupungin karttapalvelusta. Asemakaavoitetut alueet. Keltaisilla talo-symboleilla osoitettu vapaat rivitalotontit, vihreällä vapaat omakotitalotontit.

3.2.5 Rakennusjärjestys

Kokemäen kaupungin rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.2010 kaupunginvaltuuston päätöksellä 14.12.2009 § 77.

3.2.6 Rakennuskiellot

Alueella ei ole voimassa olevia rakennuskielloja.

3.2.7 Pohjakartta

Kaavoituksen pohjakarttana käytetään Maanmittauslaitoksen 2010 ajantasaisesti maastotietokantaa.

3.2.8 Muut suunnitelmat

Helsinki –Forssa – Pori –radan esiselvitys 2010

Helsinki – Forssa – Pori radan esiselvityksellä Hämeen liitto, Satakuntaliitto ja Uudenmaan liitto selvittivät millaista tarvetta ja mahdollisuuksia on Helsinki – Forssa – Pori rautatien toteuttamiseen ja mitkä ovat mahdolliset toimenpiteet, joilla siihen voitaisiin varautua. Esiselvitys käynnistyi lokakuussa 2009 ja valmistui helmikuussa 2010.

3.3 Maanomistus

Osayleiskaava-alueella on julkisten tahojen sekä yksityisten omistamia maita. Kaupungilla ei ole laajoja alueita maanomistusta, joten yleiskaavan laadinnassa on huomioitava myös vaihtoehtoiset mahdollisuudet maanhankintaan.

3.4 Väestö ja asuminen

3.4.1 Väestö

Vuonna 2012 Kokemäellä oli 7893 asukasta (tilastokeskus 2013). Kokemäen väkiluku on pysynyt suunnilleen samalla tasolla viime vuosina. Väestön kehitys on kuitenkin tulevaisuudessa laskusuuntainen. Tilastokeskuksen ennuste sisältää muuttoliikkeen.

vuosi	2012	2015	2020	2025
väkiluku	7864	7711	7535	7416

Taulukko 1. Kokemäen väestöennuste ja toteutunut väkiluku (tilastokeskus 2012)

Vuonna 2010 Kokemäen väestön huoltosuhte oli 0,63 huollettavaa jokaista huoltajaa kohden. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2025 huoltosuhte on 0,95. Porin seutukunnassa vastaavat luvut olivat vuonna 2010 0,58 ja vuonna 2025 0,81. Koko Satakunnan alueella vuoden 2010 huoltosuhte oli 0,57, ja sen on ennustettu vuonna 2025 nousevan lukuun 0,81.

Ikäjakama	0-14	15-64	65-
väkiluku	1065	4545	2104

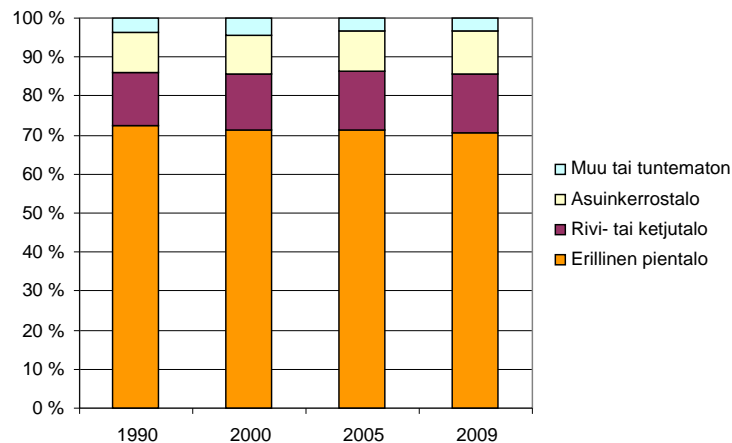
Taulukko 2. Kokemäen väestön ikärakenne vuonna 2014 (tilastokeskus 2014)

3.4.2 Asuminen

Kokemäen taajama-aste oli 59,1 % vuonna 2012, kun koko maan taajama-aste on 84,7 % (tilastokeskus 2013).

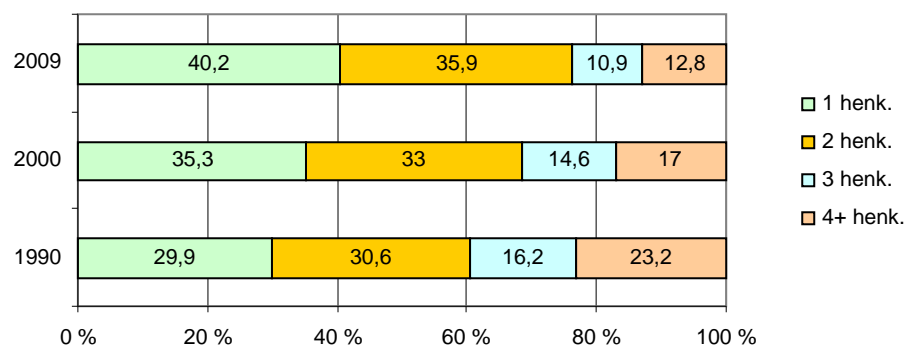
Kokemäen yleisin asumismuoto oli vuonna 2009 pientaloasuminen, noin 70 prosenttia asutokunnista. Rivitalossa asui 15 prosenttia ja kerrostalossa 11 prosenttia asutokunnista.

Kokemäen asutokuntien jakauma asumismuodoittain 1990-2009

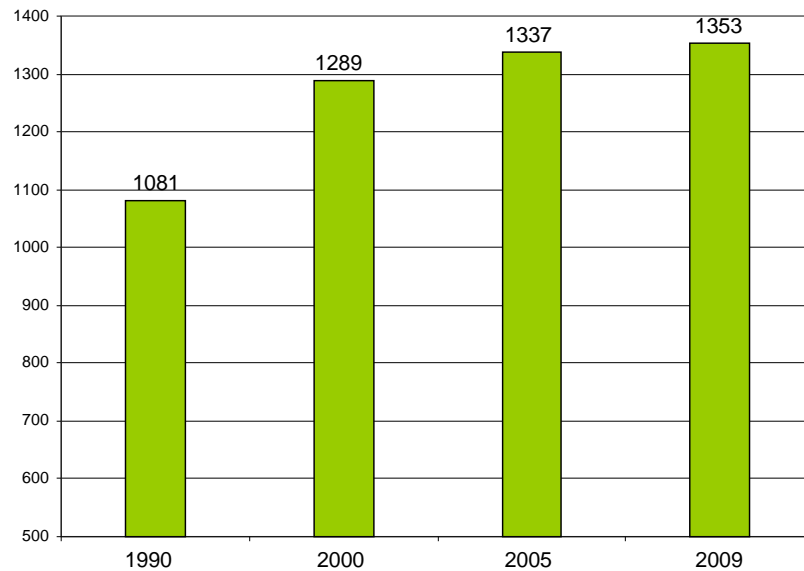
Taulukko 3. Kokemäen asutokuntien jakauma asumismuodoittain 1990-2009 (tilastokeskus 2010)

Kokemäen asutokuntien koot 1990-2009

Taulukko 4. Kokemäen asutokuntien jakauma koon mukaan 1990-2009 (tilastokeskus 2010)

Tilastokeskuksen mukaan Kokemäellä oli vuonna 2009 yhteensä 1353 loma-asuntoa. Loma-asuntojen määrä on kasvanut tasaisesti vuoden 1990 jälkeen, jolloin loma-asuntoja oli 1081.

Loma-asuntojen määrä Kokemäellä 1990-2009**Taulukko 5. Kokemäen loma-asuminen 1990-2009 (Tilastokeskus 2010)****3.5 Palvelut**

Julkiset palvelut (terveydenhoito, sosiaalipalvelut, tekniset palvelut jne.) ovat keskittyneet Kokemäen keskustaan. Terveyspalvelut tuotetaan Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymän kautta, Kokemäellä sijaitsee terveysasema.

Kokemäellä toimii lukio, yhteiskoulu sekä 6 alakoulua. Lisäksi kaupungissa koulutuspalveluja tarjoavat kansalaisopisto, musiikkiopiston sivupiste, kesäyliopiston sivupiste, Satakunnan koulutuskuntayhtymän Sataedun keskus sekä Huittisten ammatti- ja yrittäjäopisto.

Päivähoitoa tarjoavat Tulkkilan päiväkotit, Peipohjan päiväkotit, Kauvatsan päiväkotit, 13 perhepäivähoitajaa sekä Korkeaojan ryhmäperhepäiväkotit.

Kokemäellä toimii lisäksi monia yksityisiä palveluja tuottavia yrityksiä, kuten ruokapaikkoja.

3.6 Työpaikat ja elinkeinorakenne

Tilastokeskuksen mukaan Kokemäellä oli vuonna 2012 yhteensä 2626 työpaikkaa. Työpaikkojen toimialoittainen jakauma on pysynyt samankaltaisena viimeisten kymmenen vuoden aikana. Vuonna 2012 työpaikkoja oli eniten energiahuollossa (500), terveys- ja sosiaalipalveluissa (487) sekä koulutuksessa (281) ja kuljetuksessa ja varastoinnissa (261).

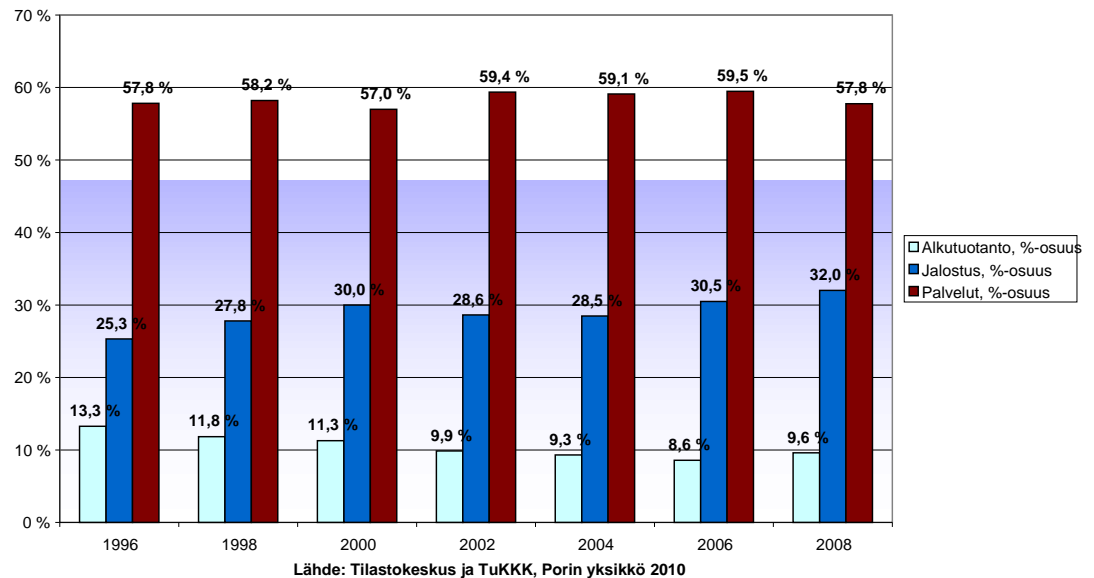
Kokemäellä oli vuonna 2012 yhteensä 683 toimipaikkaa. Eniten yrityksiä on rakennusalaalla, vähittäis- ja tukkukaupassa sekä erikoistuneessa rakentamisessa.

Suurimmat työnantajat ovat Kokemäen kaupunki, Peiron Oy (metallien valu) Teljän Kuljetus Oy (kuljetusliike), Lehtosen Konepaja Oy (metallituotteiden valmistus), Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä, Sinituote Oy,

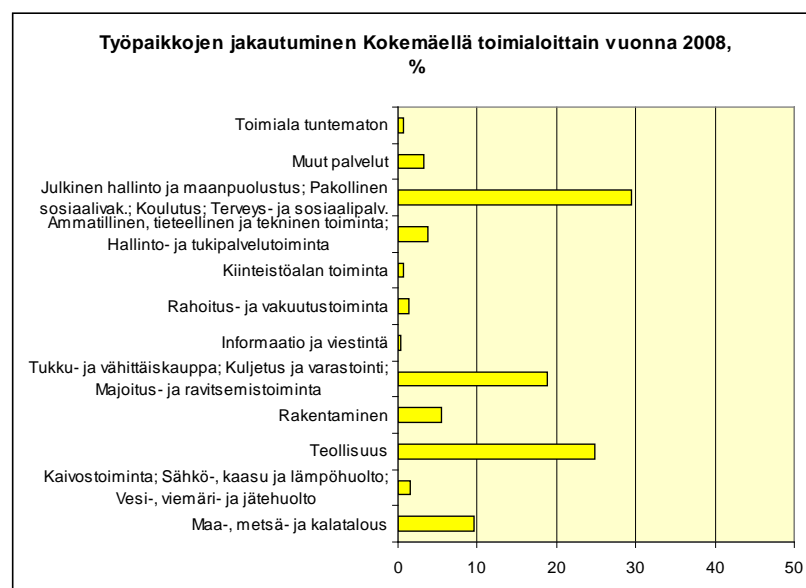
Kokemäenjokilaakson ammattioppilaitos sekä Huittisten ammatti- ja yrittäjä-opisto.

Työttömiä Kokemäellä oli vuonna 2013 459 ihmistä. Vuonna 2012 työllisiä oli 3074 ihmistä, joista 1815 kävi töissä Kokemäellä ja 1259 pendelöi muualle. Kokemäeltä käydään töissä eniten Harjavallassa, Porissa ja Huittisissa. Kokemäelle työntekijöitä tulee eniten Harjavallasta, Porista ja Ulvilasta.

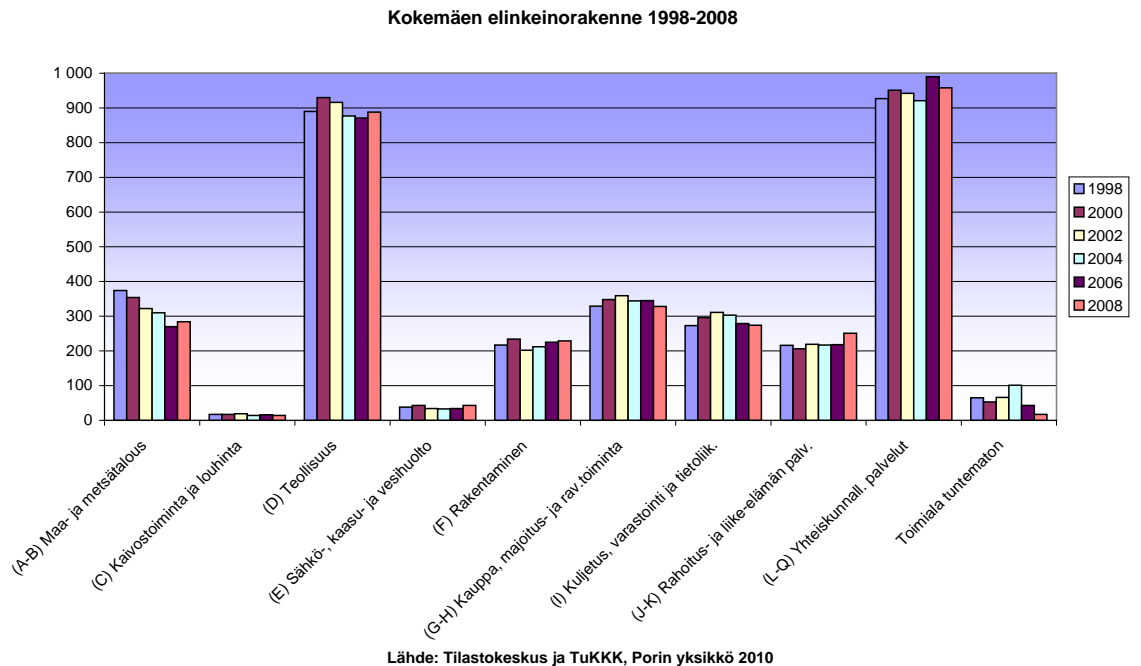
Kokemäen työpaikkojen toimialarakenne 1996-2008

Taulukko 6. Kokemäen työpaikkojen toimialarakenne 1996-2008 (Satamittari 2010)

Taulukko 7. Kokemäen työpaikkojen jakautuminen toimialoittain v. 2008 (Tilastokeskus)

Taulukko 8. Kokemäen elinkeinorakenne 1998-2008 (Satamittari 2010)

	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Työvoima	3933	3742	3674	3636	3623	3570
Työlliset	3432	3274	3291	3306	3286	3115
Työttömät	501	468	383	330	337	455

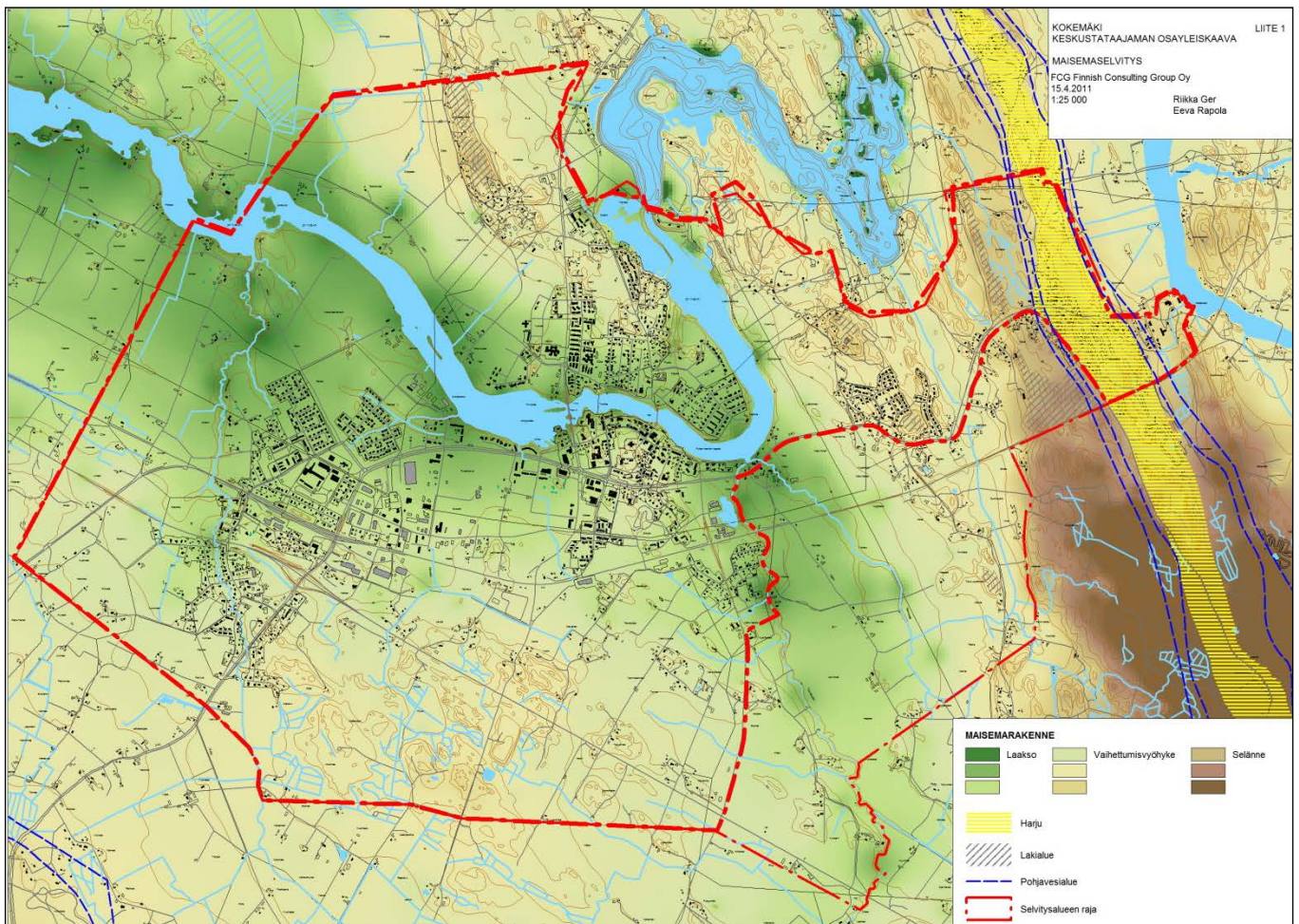
Taulukko 9. Kokemäen työvoima 2005-2009 (Tilastokeskus 2010)

Porin seutukunnan alueella yrityksiä oli vuonna 2009 yhteensä 8170. Vuonna 2008 eniten ihmisiä työllistivät yhteiskunnalliset palvelut (18633), teollisuus (11597) sekä rahoitus- ja liike-elämän palvelut (7767), työpaikkoja oli yhteensä 56453. Porin seutukunnan työttömyysaste oli vuonna 2009 11,6 %. Koko Satakunnassa oli vuonna 2009 yrityksiä 14046. Työpaikkoja oli vuonna 2008 yhteensä 95554. Satakunnan työttömyysaste oli samana vuonna 8,9 %.

3.7 Maisema

3.7.1 Maisemarakenne

Osayleiskaavatyöhön liittyen on tehty maisemaselvitys (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 15.4.2011). Selvitysalueen rajausta noudatti Kokemäen keskustaajaman osayleiskaavan rajausta. Rautatie halkoo aluetta itä-länsisuunnassa. VT2 kulkee tarkastelualueen eteläosassa kaakko-luodesuuntaisena. Voimakkaasti meanderoiva Kokemäenjoki virtaa alueen halki pohjoisesta luoteeseen. Alue on topografialtaan melko pienipiirteistä mutta hyvin alavaa. Alueelle sijoittuu runsaasti kulttuurihistoriallisia arvoja. Kokemäen kirkonseutu, Kokemäenkartanon historiallinen maisema, Pyhän Henrikin saarnahuone historiallisine ympäristöineen sekä Peipohjan rautatieasema-alue lukeutuvat valtakunnallisesti merkittäviin kulttuurihistoriallisiin ympäristöihin (RKY 2009).

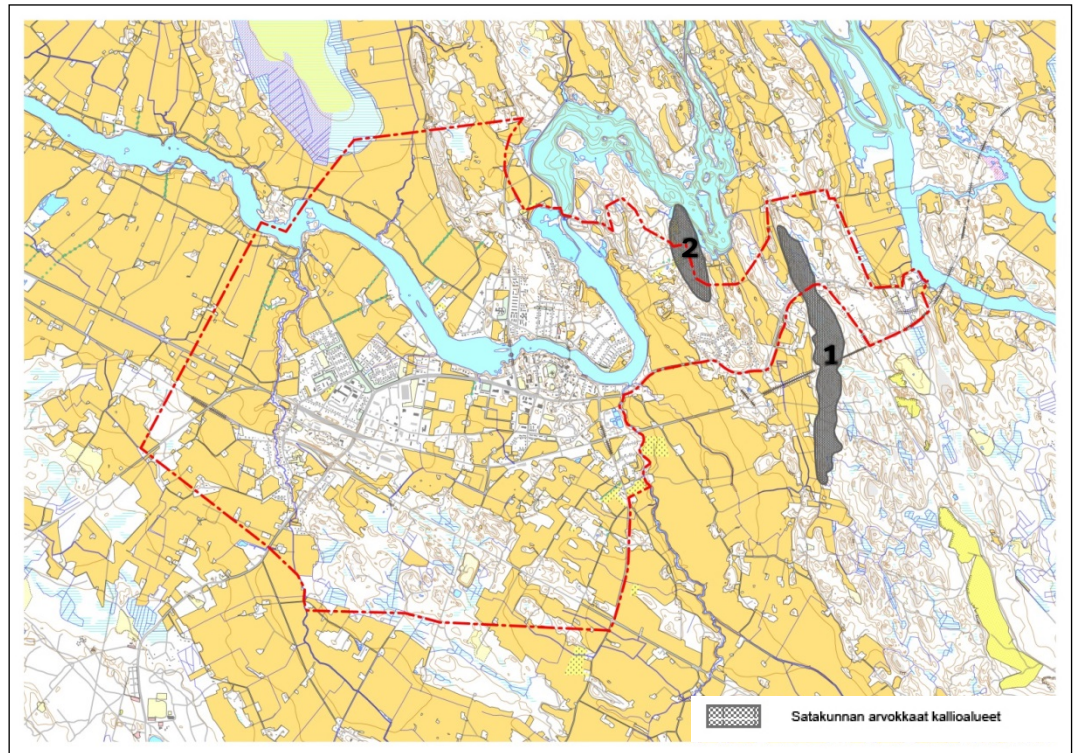

Kuva 10. Maisemarakenteen pääpiirteet (Maisemaselvitys, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2011). Ehdotusvaiheen kaava-alueen raja esitetty paksummalla punaisella pistekatkoviivalla. 2.ehdotusvaiheessa kaava-alue laajennettiin kattamaan kaikki Risteentien asemakaavoitetut alueet Risteentien ja Ronkantien etelä- ja länsipuolelta. Muutos on vähäinen, eikä rajausta ole korjattu tähän kuvaan.

Kaavoitettavalla alueella maisemalle antaa leimaa alueen halki pohjoisluoteis-suunnassa virtaava Kokemäenjoki, joka on Länsi-Suomen suurin joki. Kokemäenjoen rantoja seurailevat hedelmälliset hiesu- ja savitasangot. Peltoaukeita jäsentävät paikka paikoin pienet metsäsaarekkeet, jotka antavat alueen maisemakuvalle pienipiirteisyyttä ja vaihtelevuutta.

Alueen maisemalliset solmukohtat liittyvät kiinteästi Kokemäenjokeen. Silta-paikkojen ohella joen mutkaan Penttilänniemen kohdalla muodostuu solmu-kohta.

Alueen maaperää luonnehtivat laaja-alaisten savikoiden ja hiesumaiden ohella selänteiden kallioesiintymiä kehystävät moreenimaat. Alueen itäosaan sijoituu harju. Valtaosa harjusta jää kuitenkin kaavoitettavan alueen ulkopuolelle. Alueella on kaksi maakuntakaavassa osoitettua maakunnallisesti arvokasta kallioaluetta.

Kuva 11. Arvokkaat kallioalueet kaava-alueella. 1) Risteen kalliot ja 2) Pälpälän kalliot. 2.ehdotusvaiheessa kaava-aluetta laajennettiin kattamaan kaikki Risteen asemakaavoitetut alueet Risteentien ja Ronkantien etelä- ja länsipuolelta. Muutos on vähäinen, eikä rajausta ole korjattu tähän kuvaan.

Risteen kalliot ovat merkittävä maisematilan raja. Kohteen merkittävin maisemallinen tekijä on kohteen länsireunan lähes yhtenäinen rinne. Rinne on kuitenkin hyvin matala ja valtaosin metsäinen, joten se erottuu heikosti maisemassa. Mataluuden ja metsäisyyden vuoksi myös näköalat rinteen yläosasta ovat olemattomat tai vaatimattomat. Kohteen puusto on pääasiassa talouskäytössä olevaa havupuumetsää. Kohteen alueella on jonkin verran avokalliota. Kohdetta halkovat maantie ja rautatie. Kohteen pohjoisosassa on pieni asutustaajama.

Pälpälän kalliot ovat myös merkittävä maisematilan raja ja maisemallinen solmukohta. Ne ovat laakea aluekokonaisuus Kokemäenjoen tuntumassa. Kohteen korkeuserot ovat hyvin vähäiset, ja kohteen maisemallisesti merkittävät tekijät rajoittuvat pelkästään Kokemäenjoen ranta-alueeseen. Kohteen puusto on vaihtelevaa. Kohteessa on kivikkopohjaista kuusikkoa, mäntyvaltaista kalliota sekä lehtipuuvaltaisia alueita. Kohde on vanhaa kulttuurialuetta. Alueella on runsaasti sekä pysyvää että vapaa-ajan asutusta.

Kaava-alue on maastonmuodoiltaan melko pienipiirteistä ja pääsääntöisesti alavaa. Laaksoalueet ovat enimmäkseen tasaisia tai loivasti viettäviä. Niiden lomaan sijoittuvat selänteet kohoavat noin 15-25 metriä peltoalaa korkeammalle eli noin 55-63 metriä meren pinnan yläpuolelle. Ylävintä aluetta on alueen itäosa sekä Orjapaaden kallioalue. Idässä selänteiden korkeimmat kohdat (noin 75 m mpy) jäävät kaavoitettavan alueen ulkopuolelle. Suhteelliset korkeuserot ovat enimmillään noin 30 metriä joen rannasta tai laakson pohjalta sitä rajaavien selänteiden laelle. Selvitysalueella korkein laki kohoaa noin 63 metriä meren pinnan yläpuolelle. Alueen topografia on matalimmillaan suunnittelualueen länsiosassa, missä maanpinta on noin 33-34 metriä merenpinnan yläpuolella. Myös Sonnilanjoen suulla sekä sitä vasta päätä olevan Penttiläniemen rannassa korkeusarvot ovat samaa luokkaa.

3.7.2 Maiseman erityispiirteet ja arvokohteet

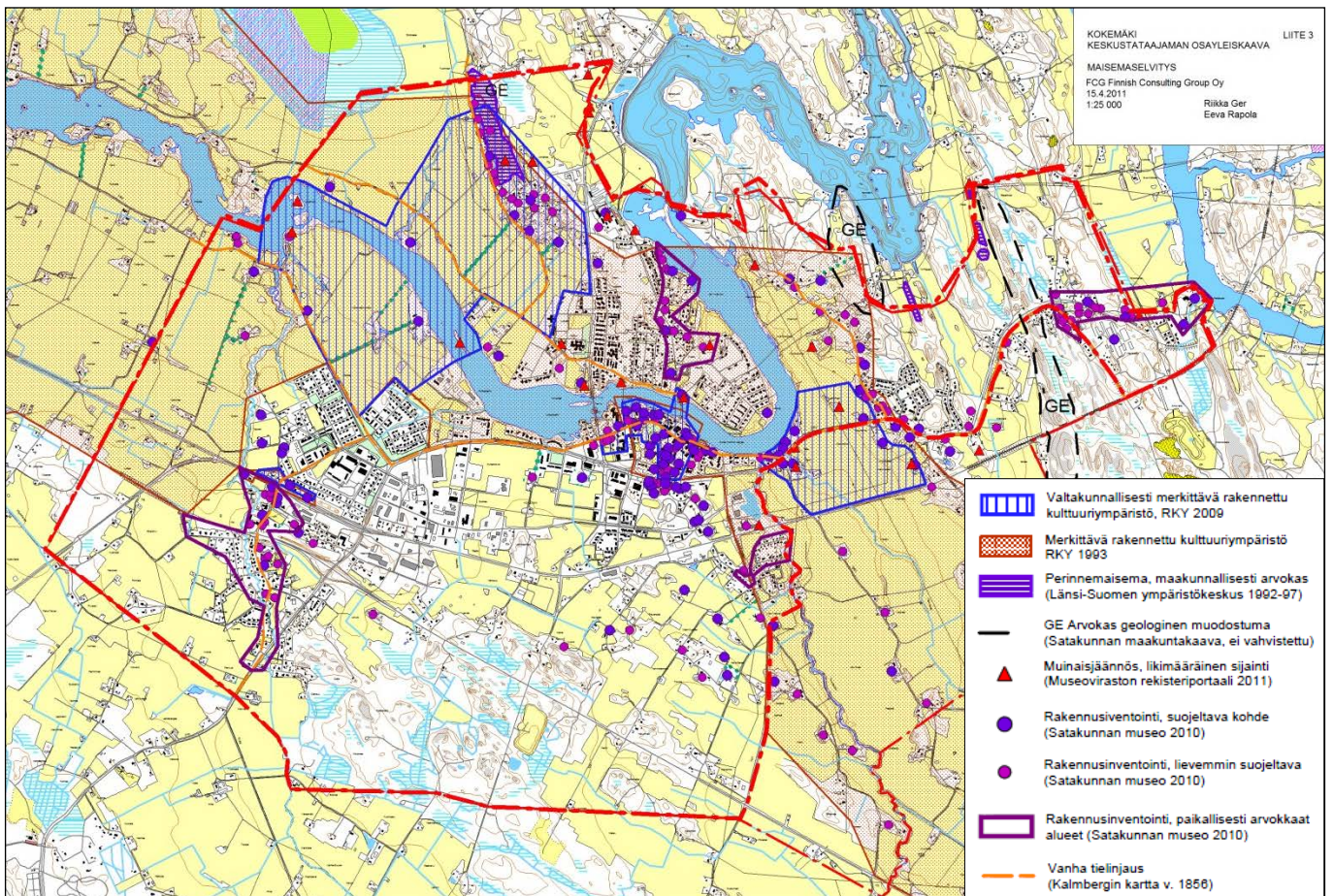
Suunnittelualueella ei ole yhtä selkeää maisemallista keskipistettä. Kokemäenjoki on luonnollisestikin tärkeä elementti maisemassa. Tulkkilassa ja Penttilänniemessä joki on selvästi läsnä, samoin Risteentiellä Pyhän Henrikin saarnahuoneen tuntumassa, Viinikantiellä ja paikka paikoin Kuurolantiellä. Monin paikoin - tiestön kulkiessa etäämpänä joesta - sen olemassa oloa ei kuitenkaan pysty kovin selvästi aistimaan. Orjapaaden kalliomäki erottuu kauas maisemakuvassa, samoin Kokemäenkartanon historialliseen maisemaan liittyvät pitkät, komeat puukujanteet. Kokemäen 1786 valmistunut kivikirkko hautausmaineen, pitäjänmakasiineineen ja kivisine parihuoneineen on viehättävä kokonaisuus ja Tulkkilan kylän keskipiste mutta tarkastelualueen varsinaista hierarkkista pistettä se ei muodosta. Vaikka kirkko sijoittuukin pienelle mäennyppylälle muuta ympäristöä ylemmäksi, on kirkon näkyvyys kaukomaisemassa silti huonohko. Pälpäälän suuntaan se kuitenkin erottuu, joskaan ei mitenkään hallitsevasti. Museosillan pohjoispuolelle sijoittuu kaunis kirkkotarhan ympäröimä kivisakaristo, joka toimii katseen vangitsijana. 1550-luvulta peräisin oleva kivisakaristo on muistona aikanaan Satakunnan pääkirkkona toimineesta Pyhälle Marialle omistetusta pyhäköstä.

Laajoista tasaisista viljelyaukeista johtuen näkymät ovat selvitysalueella monin paikoin pitkiä ulottuen toisinaan jopa kilometrien päähän. Kauniita näkymiä avautuu muun muassa Kuurolantielta viljelyaukean yli Orjapaaden kalliomuodostuman suuntaan, Porolantielta Orjapaadenkallion ja sitä reunustavan vanhan asutuksen suuntaan sekä Järiläntieltä Kokemäenkartanon viljelymaisemaan. Kokemäenjoen rannalta avautuu myös kauniita näkymiä. Erityisesti kohdassa, jossa etelästä laskeva Sonnilanjoki yhtyy Kokemäenjokeen, aukeaa viehättävä näkyvä Kokemäenjoen mutkan yli itärannan rinnepellolle saarekkeineen. Myös museosillan ympäristössä näkymät ovat kauniita. Kokemäenjoen yli johtaa Tulkkilan kohdalla hieno kolmiaukkoinen teräsbetoninen kaarisilta, joka on yksi Tiehallinnon valitsemista museosilloista. Myös Kouvatsantielta avautuu idyllinen näkymä länteen laidunalueelle.

Alueelta löytyy myös maisemakuvan kannalta ongelmallisia alueita. Esimerkiksi Kokemäenjoen pohjoisrannalla valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristörajan laidalle on rakennettu pitkä matala rakennus, joka ei tyyliältään sovi miljööseen. Rakennus erottuu liian selvästi ja paljaana maisemakuvassa. Pehmentävää kasvillisuussuojavyöhykettä ei ole peltoaukean suuntaan. Rakennus on ilmeisesti melko uusi, sillä sen ympäriltä puuttuvat täysin suojaistutukset.

Joen etelärannalla samaisen valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristörajan kaakkoislaidalla tilanne ei ole myöskään kovin hyvä. Viljelyaukean reunassa on pitkä matala rivitalo, joka erottuu maisemakuvassa kauas. Tyyliiltään se poikkeaa melkoisesti kulttuuriympäristöstä ja pituudellaan kiinnittää liikaa huomiota. Pellon ja asuinalueen rajakohdassa on joitakin puuryhmiä, jotka hieman pehmentävät vaikutelmaa. Suojaavaa kasvillisuutta tulisi olla vielä jonkin verran enemmän.

Voimakadun ja VT2:n välinen alue, erityisesti rautatien tuntumassa, on monelta osin varsin pirstaleista ja melko huonosti jäsentynyttä.

Kuva 12. Arvokohteet ja alueet (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2011). Ehdotusvaiheen kaava-alueen rajausta esitetty paksummalla punaisella pistekatkoviivalla. 2.ehdotusvaiheessa kaava-aluetta laajennettiin kattamaan kaikki asemakaavoitetut alueet Risteentien ja Ronkantien etelä- ja länsipuolelta. Muutos on vähäinen, eikä rajauksista ole korjattu tähän kuvaan.

Kaavoitettavan alueen maisemalliset arvot rakentuvat Kokemäenjoen ympärille perustuen joen ohella laaja-alaisiin viljelysaukioihin sekä niitä paikka paikoin rytmittäviin metsäsaarekkeisiin ja puukujanteisiin, Orjapaaden hienoon kalliomuodostumaan sekä paikoitellen kauniiseen, vanhaan rakennuskantaan. Viehättäviä rakennuskokonaisuuksia löytyy muun muassa Orjapaaden kupeesta, Tulkkilasta kirkon ympäristöstä, Kouvatsantien sillan kupeesta sekä Peipohjan rautatieasemalta. Lisäksi löytyy yksittäisiä maisemakuvallisesti tärkeitä rakennuksia eri puolilta aluetta. Selvitysalueelta löytyy muutamia viehättäviä tieosuuksia. Niistä kolme sijoittuu Kokemäenkartanon historialliseen maisemaan: Porolantie, Kurolantie ja Järilantie. Risteentien osuus puolestaan sijoittuu Pyhän Henrikin saarnahuoneen historialliseen ympäristöön ja Tulkkilantien osuus Kokemäen kirkonseudun alueelle.

Selvitysalueen maisematilat ovat pääasiassa selkeästi hahmottuvia ja maiseman mittakaava on miellyttävä. Avoimet tilat rajautuvat pääsääntöisesti selkeälinjaisiin elementteihin, kuten metsänreunoihin.

3.8 Rakennettu ympäristö

Kuva 13. Asutus Kokemäellä suhteessa Kokemäenjokeen ja tieverkkoon.

Kokemäen asutuksen sijoittuminen noudattelee tyypillistä asutuksen mallia: asutus keskittyy taajamiin ja on laajentunut pääteiden varsille.

3.8.1 Rakennettu kulttuuriympäristö

Kokemäen suurimmat taajamat ovat Tulkkila ja Peipohja. Kaavoitettavalla alueella on valmistunut Kokemäen rakennusinventointi (2010). Selvitys kattaa Kokemäen keskusta-alueen Peipohjasta Risteelle ja Sonnilasta Orjapaadenmäkeen. Aluetta halkoo Kokemäenjoki, jonka rannoille asutus on ensimmäisenä muodostunut.

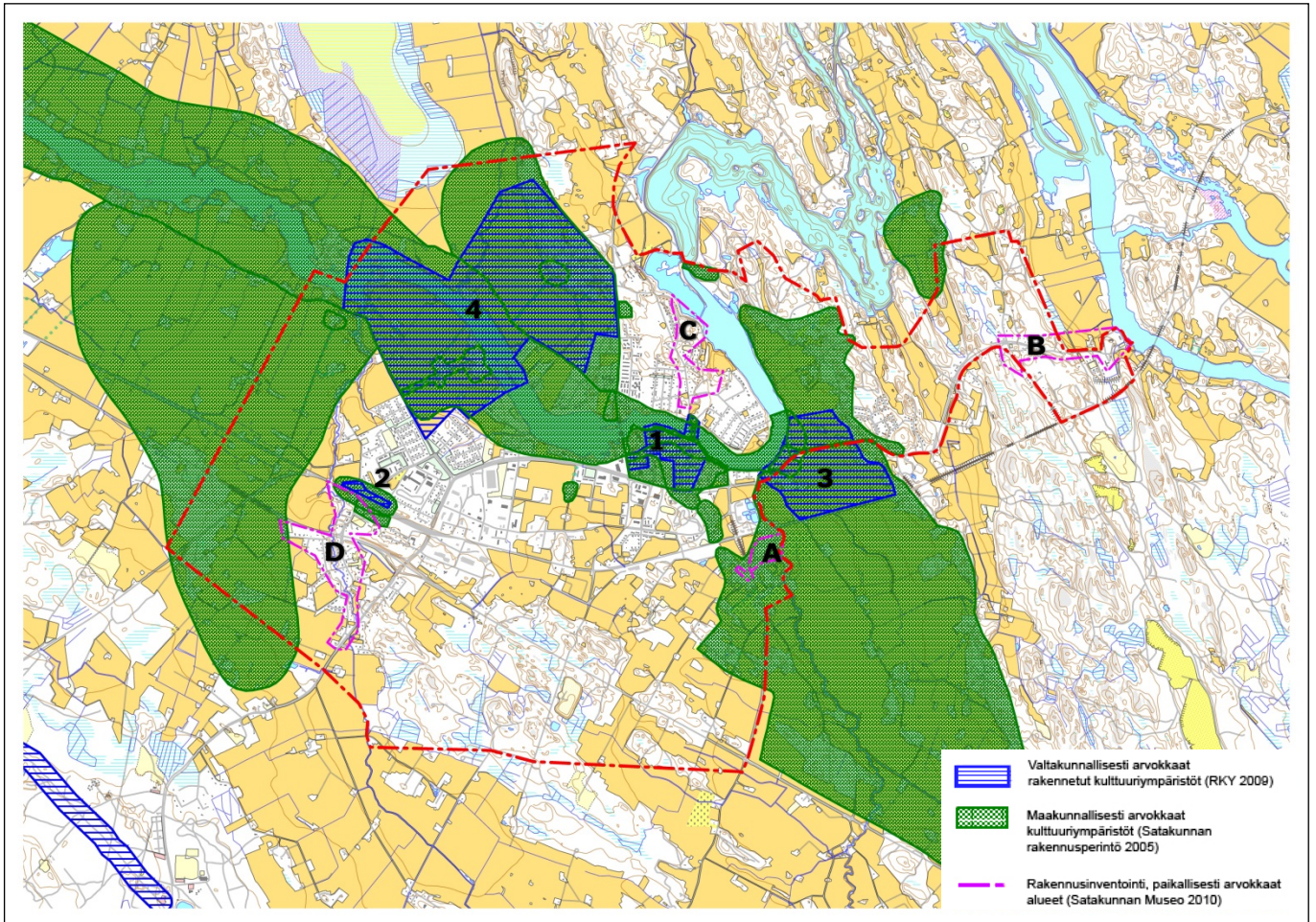
Kaavoitettavaan alueeseen kuuluu taajamia ja niiden välissä olevia peltoaukeita. Koko alue on kulttuuriympäristöä, jossa ei ole isoja metsäalueita. Suurimmat taajamat ovat Tulkkila ja Peipohja, joissa molemmissa on runsas ja historiallisesti monikerroksinen rakennuskanta. Myös Ristellä on selvä taajamarakenne.

Peltoaukeiden laidoilta löytyy suuria talonpoikaistaloja ja muutama kartano. Paistilassa, Orjapaadella ja Mäkikylässä on säilynyt harvinaista mäkitupa-asutusta. Samoilta alueilta on syntynyt myös uusia asuinalueita sodan jälkeen ja vielä 1980-90-luvuillakin.

Kokemäki on ollut maatalousvaltainen kunta. Teollista arkkitehtuuria sekä modernia arkkitehtuuria on hyvin vähän. Vastaavasti talonpoikaistaloja on runsaasti.

Kaavoitettavalla alueella on sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti merkittäviä kohteita ja alueita.

Valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY 2009) osayleiskaava-alueella ovat kirkon ympäristö, Peipohjan rautatieasema-alue, Pyhän Henrikin kappeli ja Ylistaron kylä sekä Kokemäenkartanolta Orjapäänkalliolle ulottuva alue. Taulukko 10 on kohteiden tarkemmat kuvaukset ja Kuva 14 kohteiden rajaukset.

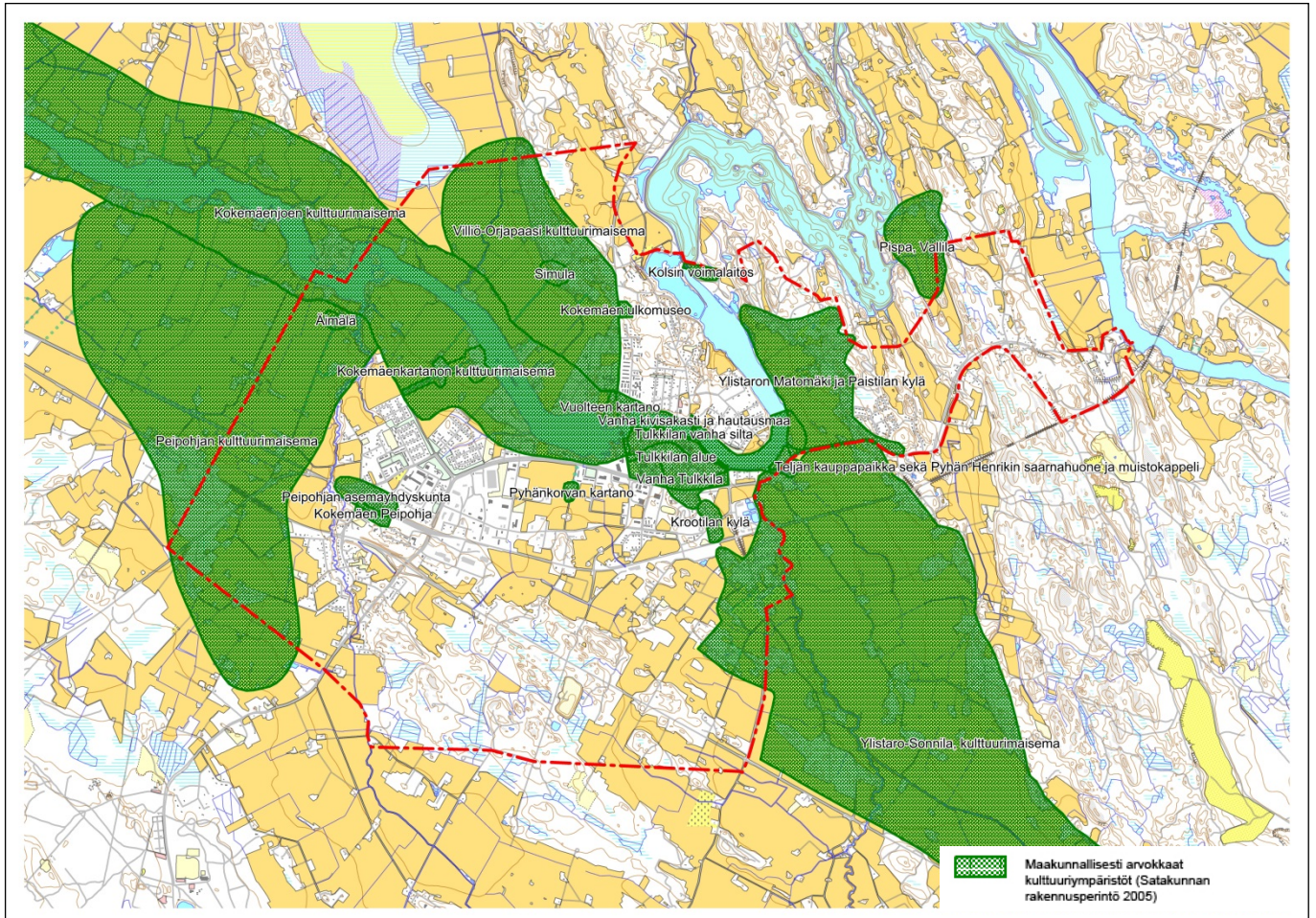

Kuva 14. Valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Kaavarajaus on esitetty punaisella pistekatkoviivalla. Valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt (RKY 2009): 1) Kirkon ympäristö, 2) Peipohjan rautatieasema-alue, 3) Pyhän Henrikin kappeli ja Ylistaron kylä sekä 4) Kokemäenkartanolta Orjapäänkalliolle ulottuva alue. Paikallisesti arvokkaat alueet: A) Krootilan jälleenrakennuskauden asuinalue perunajauhotehdasta vastapäätä, B) Risteen koulutie ympäristöineen, C) Kuoppalan Mäkikylä ja D) Köyliöntien varren asutus Peipohjassa. 2.ehdotusvaiheessa kaava-aluetta laajennettiin kattamaan kaikki Risteen asemakaavoitetut alueet Ristentien ja Ronkantien etelä- ja länsipuolelta. Muutos on vähäinen, eikä rajausta ole korjattu tähän kuvaan.

Taulukko 10. Kaava-alueella sijaitsevat valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009). Numerot viittaavat kohteiden numerointiin Kuva 142 esitettyssä kartassa.

Nro	Nimi	Kuvaus
1.	Kokemäen kirkonseutu	Kokemäen kirkko on suojeltu kirkkolaililla. Kokemäenjoen etelärannalla sijaitseva Kokemäen kirkonkylä, Tulkkila, on säilyttänyt kirkon ympäristössä pitkälti perinteisen, 1800-luvun loppupuolella ja 1900-luvun alkupuolella syntyneen, koulujen sekä kauppa- ja asuinrakennusten muodostaman kirkonkyläluonteen.
2.	Kokemäenkartanon historiallinen maisema	Alue on ollut asuttu jo esihistoriallisella ajalla, ja keskiajalla siellä on sijainnut Satakunnan hallinnollinen keskus, johon ovat kuuluneet sekä Kokemäenkartano että Kokemäenjoen Isoluodon ja Forsbyn Linnaluodon saarissa sijainneet linnat. Kartanoalueella, jonka rakennuskanta on uusiutunut, sijaitsee edeltäjiään pienimuotoisempi päärakennus 1880-luvulta. Pohjoisrannalla Villiö-Orjapaaden alue muodostaa laajan peltomaiseman, jonka laidalla kohoaa pitkänomainen Orjapaaden kalliomuodostelma.
3.	Peipohjan rautatie-asema-alue	Peipohjan asema kaikkine rakennuksineen kuuluu rautatieso-pimuksen 1998 piiriin. Peipohja rautatieasema-alue on risteysasemana rakennuskannaltaan poikkeuksellisen laaja ja edustava. Kokonaisuuteen kuuluu asemarakennuksen ja tavaramakasiinin lisäksi useita eri-ikäisiä asuinrakennuksia. Aseman alkuperäinen, radan valmistumisen yhteydessä rakennettu rakennuskanta edustaa tyyllisesti uusrenessanssia. Yksikerroksinen, ulkoasultaan jugend-sävyinen asemarakennus on aluperin ollut kaksikerroksinen. Asema-alueeseen kuuluu puisto ja veturitalli.
4.	Pyhän Henrikin saarnahuone ja sen historiallinen ympäristö	Pyhän Henrikin saarnahuone on suojeltu asetuksella (asetus valtion omistamien rakennusten suojelusta 480/14.6.1985). Kokemäenjoen törmällä sijaitseva uusgoottilainen kahdeksankulmainen tiilikappeli on rakennettu suojaamaan pientä hirsirakennusta, jonka perimätieto on liittänyt Suomen kansallisyhymyksen saarnamatkoihin 1100-luvun puolivälin vaiheilla. Saarnahuoneen ympäriltä on erotettu Kokemäenjokeen rajautuva alue, josta on muodostettu puisto arkkitehti G.Th. Chiewitzin laatiman suunnitelman mukaan. Kappelin molemmin puolin, laajojen peltoaukeiden laidoilla, ovat Kylä-Horellin, Malmin, Mäki-Horellin, Mäki-Ketalan, Kylä-Pertolan ja Ala-Parman tilakeskukset puistomaisine pihapiireineen.

Maakunnallisesti arvokkaita kohteita on Kokemäellä useita (Satakunnan rakennusperintö 2005). Taulukko 11 on aluemaisten kohteiden tarkemmat kuvaukset ja Kuva 15 niiden rajaukset. Taulukko 12 on pistemäisten kohteiden kuvaukset.

Kuva 15. Satakunnan rakennusperintö 2005 kohteet. 2.ehdotusvaiheessa kaava-aluetta laajennettiin kattamaan kaikki Ristein asemakaavoitetut alueet Risteentien ja Ronkantien etelä- ja länsipuolelta. Muutos on vähäinen, eikä rajausta ole korjattu tähän kuvaan.

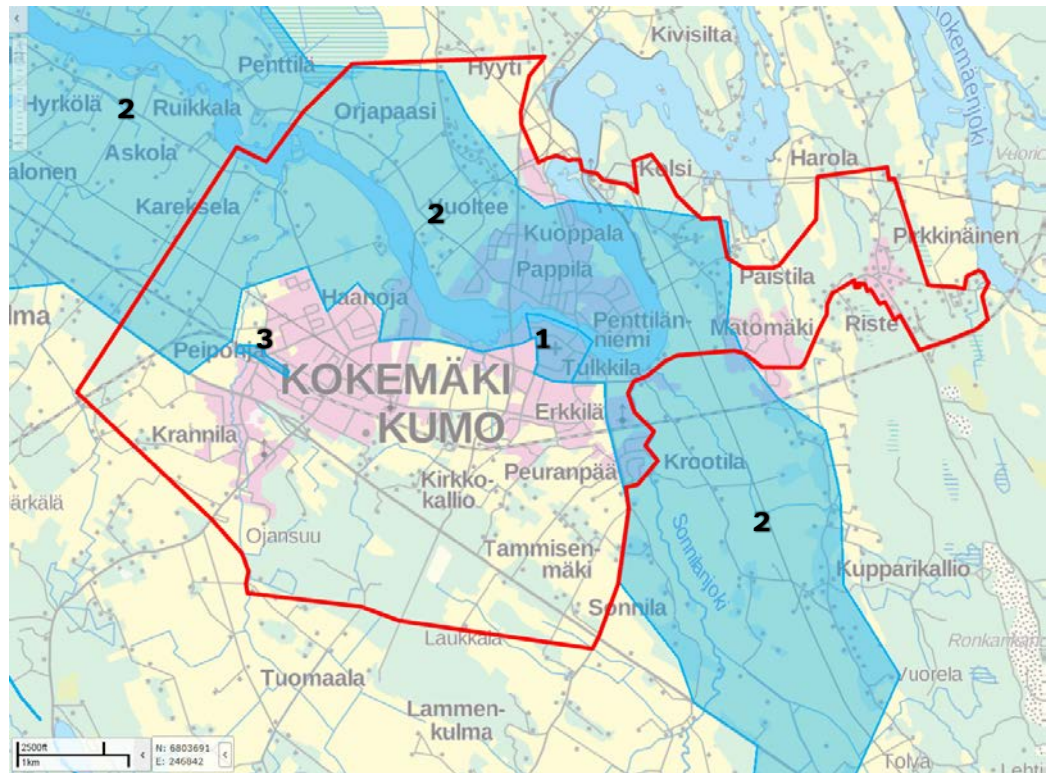
Taulukko 11. Kaava-alueella sijaitsevat aluemaiset Satakunnan rakennusperintö 2005 kohteet.

Nimi	Kuvaus
Tulkkilan alue	Tulkkilan alue koostuu useammasta kohteesta ja alueesta: Kokemäen kirkko (1700-luvun kivikirkko, johon liittyy vanha hautausmaa ja pitäjänmakasiini 1800-luvulta.), Tulkkilan koulut (Kouluarkkitehtuuria kansakoululaitoksen varhaisvuosilta ja suurten ikäluokkien kaudelta.), Entinen yhteiskoulu (Suomen vanhimpiin yhteiskouluihin lukeutuva puinen koulurakennus.), Eelersin talo (1800-luvun perinteisen asun säilyttänyt asuinrakennus.), Kokemäenseurantalo ja muuntamo (Klassisistinen seurojentalo, joka on rakennettu talkoovoimin uudestaan.)
Vanha Tulkkila	Kirkonkylä, joka on saanut taajamaluonteen jo 1800-luvun lopulla ja säilyttänyt sen suurelta osin meidän päiviimme.
Tulkkilan vanha silta	Kauniisti jokimaisemaan sijoitettu betoninen kaarisilta. Osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.
Vanha kivisakasti ja hautausmaa	Keskiaikaista kirkkoarkkitehtuuria uuden ajan alusta. Osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.
Kokemäenjoen kulttuurimaisema	Kokemäenjoen rantaviljelmät muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden aina Harjavallan rajalta Ylistaron kylään saakka. Katkeamaton asutushistoria ulottuu esihistorialliselle ajalle. Kulttuurimaisemaan sisältyy lukuisia yksittäisiä kohteita, jotka on lueteltu erikseen. Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.
Teljän kauppapaikka sekä Pyhän Henrikin saarna-huone ja muistokappeli	Historiallisella kauppapaikalla kohoava varhainen monumentti. Valtakunnallisesti merkittävä ympäristö.
Ylistaro-Sonnila, kulttuurimaisema	Pitkän asutushistorian omaava kylämaisema vanhoine rakennuksineen. Osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.
Ylistaron Matomäki ja Paistilan kylä	Pitkän asutushistorian omaava kylämaisema vanhoine rakennuksineen ja puutarhoineen. Osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.
Kolsin voimalaitos	Funktionalistinen voimalaitos 1940-luvulta.
Krootilan kylä	Vanha kylä, jossa kolmen talon rakennuksia lähinnä 1800-luvulta.
Pyhänselän kartano	Klassisistinen kartanorakennus 1930-luvulta.
Kokemäenkartanon kulttuurimaisema	Valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, johon liittyy niin esihistoriallisen kuin historiallisenkin ajan muinaisjäännöksiä.
Villiö-Orjapaasi kulttuurimaisema	Laaja kulttuurimaisema, johon liittyy ikivanhaa asutusta kallioharjanteella.
Simula	1800-luvun talonpoikainen rakennusryhmä.
Vuolteen kartano	Klassisistinen kartanorakennus Kokemäenjoen maisemassa.
Kokemäen ulkomuseo	Museoalue, jolle siirretty talonpoikaisia rakennuksia
Äimälä	1800-luvun talonpoikainen rakennusryhmä.
Peipohjan kulttuurimaisema	Laaja avoin kulttuurimaisema
Peipohjan asemayhdyskunta	1800-luvun lopun asemaympäristö. Kohde sisältyy sopimukseen (9.12.1998) valtakunnallisesti merkittävien asema-alueiden suojelusta.
Pispa, Vallila	Talonpoikaistilan rakennusryhmä, jossa vanhimmat rakennukset 1700-luvulta.

Taulukko 12. Kaava-alueella sijaitsevat pistemäiset Satakunnan rakennusperintö 2005 kohteet.

Nimi	Kuvaus
Elers (Tuomimaa)	1800-luvun perinteisen asun säilyttänyt asuinrakennus.
Kaisala	1800-luvun talonpoikaisrakennus.
Kokemäen kirkko	1700-luvun kivikirkko, johon liittyy vanha hautausmaa ja pitäjänmakasiini 1800-luvulta. Valtakunnallisesti merkittävä.
Kolsin voimalaitos	Funktionalistinen voimalaitos 1940-luvulta.
Koskilahti (Ikala)	Käsityöläisverstas 1900-luvun alussa. Osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.
Maamieskoulu (Huittisten ammatti- ja yrittäjäopisto)	Maatalousoppilaitoksen klassisistinen opistorakennus.
Muuntamo	Keskiaikaista linnaa muistuttava harmaakivinen muuntamora-kennus vuodelta 1922.
Pyhän Henrikin kappeli	Keskiaikaisperäinen luhtiaitta, jonka kansanperinne on yhdistänyt piispa Henrikin toimintaan tällä seudulla. Vuonna 1857 aitan suojaksi valmistui tiilinen, tyyliiltään uusgoottilainen muistokappeli
Pyhänkorvan kartano	Klassisistinen kartanorakennus 1930-luvulta.
Risten viljavarasto	Kauas näkyvä maamerkki.
Simula	1800-luvun talonpoikainen rakennusryhmä.
Sonnilanjoen silta	Kivisilta 1800-luvun keskivaiheilta. Osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.
Syyrinki	Perinteinen maatilan rakennusryhmä.
Tulkkilan koulut	Kouluarkkitehtuuria kansakoululaitoksen varhaisvuosilta ja suurten ikäluokkien kaudelta. Osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.
Ulkomuseo	Museoalue, jolle siirretty talonpoikaisia rakennuksia.
Vanha hautausmaa	Keskiaikaista kirkkoarkkitehtuuria uuden ajan alusta. Osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.
Vanha yhteiskoulu (Ala-Haapio)	Suomen vanhimpiin yhteiskouluihin lukeutuva puinen koulurakennus.
Yli-Forsby (Kyläkoski, Forsby)	Kaksikerroksinen talonpoikaistalo 1840-luvulta.
Yli-Vuoltee (Vuolteen kartano)	Klassisistinen kartanorakennus Kokemäenjoen maisemassa.
Äimälä	1800-luvun talonpoikainen rakennusryhmä.

Voimassa olevaa maakuntakaavaa valmisteltaessa uusi inventointi valtakunnallisesti arvokkaista rakennetuista kulttuuriympäristöistä (RKY 2009) ei ollut vielä valmis. Maakuntakaavassa valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt osoitetaan Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993 –luettelon mukaisesti. Alla olevassa kartassa kohteiden rajaukset ja taulukossa niiden kuvaukset.

Kuva 16. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993 esitetty sinisellä. 2. kaavaehdotuksen mukainen kaava-alueen raja-
us esitetty punaisella viivalla. 1. Kokemäen kirkko ympäristöineen. 2. Kokemäenjoen kulttuurimaisema. 3. Peipohjan rautatieaseman alue.

Taulukko 13. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993, kohteet kaava-alueella.

Nro	Nimi	Kuvaus
1	Kokemäen kirkko ympäristöineen	Kokemäen kivistä muurattu kirkko on rakennettu 1786 (C.F. Adelcrantz). Risti-kirkoksi se laajennettiin 1886 (C.J. von Heideken). Kirkkoa on korjattu 1936 (K.S.Kallio). Vanha hautausmaa ympäröi kirkkoa. Kirkkomaan vieressä on 1838 rakennettu harmaakivinen pitäjänmakasiini, joka on ollut maatalousmuseona vuodesta 1936. Kirkon pohjoispuolella on harmaakivinen parihuone 1880-luvulta. Kirkonmäen kokonaisuuteen kuuluvat lisäksi Tulkkilan entinen kansakoulu vuodelta 1877 sekä ryhmä 1800-luvun asuinrakennuksia.
2	Kokemäenjoen kulttuurimaisema	Kokemäenjoen rantaviljelmät muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden aina Harjavallan rajalta Ylistaron kylään saakka. Tulkkilan ja Ylistaron kylien kohdalla kulttuurimaisema laajenee Sonnilanjoen laajaksi viljelylaaksoksi. Alueen katkeamaton asutushistoria ulottuu esihistorialliselle ajalle. Keskiaikaisia linnoituslaitteita on ollut sekä Kokemäenkartanon edustalla että Forsbyn Linnaluodolla. Kulttuurimaisemaan sisältyy lukuisia yksittäisiä kohteita. Vanhaa rakennuskantaa on erityisesti Ylistaron, Paistilan ja Villiön kylissä. -Keskiaikaisella Teljän kauppapaikalla sijaitsee Pyhän Henrikin saarnahuone, osittain keskiajalta periytyvä hirsiaitta. Vuonna 1857 aitan suojaksi valmistui kahdeksankulmainen, tiilinen muistokappeli (P.J. Gylich)(VOR). Kappelin ympärillä on vanha puistoalue (G.T.Chiewitz). -Tulkkilassa sijaitsee joen partaalla keskiaikainen kivisakaristo. Ympäröivällä hautausmaalla on vanhoja hautahuoneita. -Tulkkilan 1918 rakennettu teräsbetonisilta on museosilta. Lähellä sijaitseva Sonnilanjoen kivisilta on vuodelta 1855.
3	Peipohjan rautatieaseman alue	Peipohjasta tuli huomattava risteysasema, kun Rauman rata valmistui 1897. Nykyinen asemarakennus on vuodelta 1918. Alkuperäisiä ovat sensijaan asemapaisito, asemapäällikön talo, ratahenkilökunnan asuintalot sekä veturitalli. Samalta ajalta on myös ylikäytävän luona sijaitseva kaupparakennus.

Lisäksi Kokemäen rakennusinventoinnissa inventointialueelta valikoitui myös paikallisesti arvokkaita alueita. Näitä ovat Krootilan jälleenrakennuskauden asuinalue perunajauhotehdasta vastapäätä, Risteen koulutie ympäristöineen, Kuoppalan Mäkikylä ja Köyliöntien varren asutus Peipohjassa. Kuva 142 on esitetty kohteiden rajaukset ja Taulukko 14 niiden kuvaukset.

Taulukko 14. Kokemäen rakennusinventoinnissa osoitetut paikallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt. Kirjaimet viittaavat kohteiden numerointiin Kuva 142 esitettyä kartassa.

Nro	Nimi	Kuvaus
A.	Krootilan jälleenrakennuskauden asuinalue	Edustava ja hyvin säilynyt jälleenrakennuskauden asuinalue Krootilan Heikkilän mailla Sonniantien molemmiin puoliin.
B.	Risteen koulutie ympäristöineen	Vanhan koulutien varrelle muodostunutta pienasutusta ja merkittävää elinkeinohistoriaa kuten Risteen saha, viljavarasto, rullakardiinitehdas, limonaditehdas ja useita kauppoja. Yksittäisistä arvokohteista mainittakoon entinen kunnalliskoti ja koulu.
C.	Kuoppalan Mäkikylä	Pusson ja Pappilan alueelle muodostunutta vanhaa pienasutusta osittain säilyneen vanhan tiestön varrella. Yksittäisistä merkikohteista mainittakoon Pappila ja hautausmaa, Pussonmäki ja Työväentalo Rantala.
D.	Köyliöntien varren asutus Peipohjassa	Vanhan Köyliöntienvarteen muodostunutta vanhaa asutusta, kauppoja ja varhais- ta teollisuutta. Muistoja vilkkaan rautatieristeysasemaa ympäröivän kylän historiasta, jossa myös merkittävää sotien jälkeistä rakennuskantaa. Yksittäisistä arvokohteista mainittakoon Kleemolan leipomo, Isotalon kauppa, Osuuskauppa ja koulu.

Kokemäen rakennusinventoinnissa löytyi alla luetellut suojeltavat kohteet. Kohteiden numerointi viittaa Kuva 174 ja Kuva 185 esitettyjen karttojen numerointiin. Kaavaselostuksen liiteasiakirjassa 5 on esitetty tarkemmat kartat kohteista numerointeineen. Inventoidut kohteet jaoteltiin kolmeen luokkaan niiden historiallisten, rakennushistoriallisten ja maisemallisten arvojen perusteella: A –suojeltava kohde, B –lievemmin suojeltava kohde ja C –kohde voidaan jättää suojelun ulkopuolelle. Inventoinnissa arvoon vaikuttavia tekijöitä ovat olleet säilyneisyys, tyypillisuus, edustavuus, harvinaisuus, autenttisuus, historiallinen todistusvoima ja merkitys kyläkuvalle/ympäröivälle alueelle.

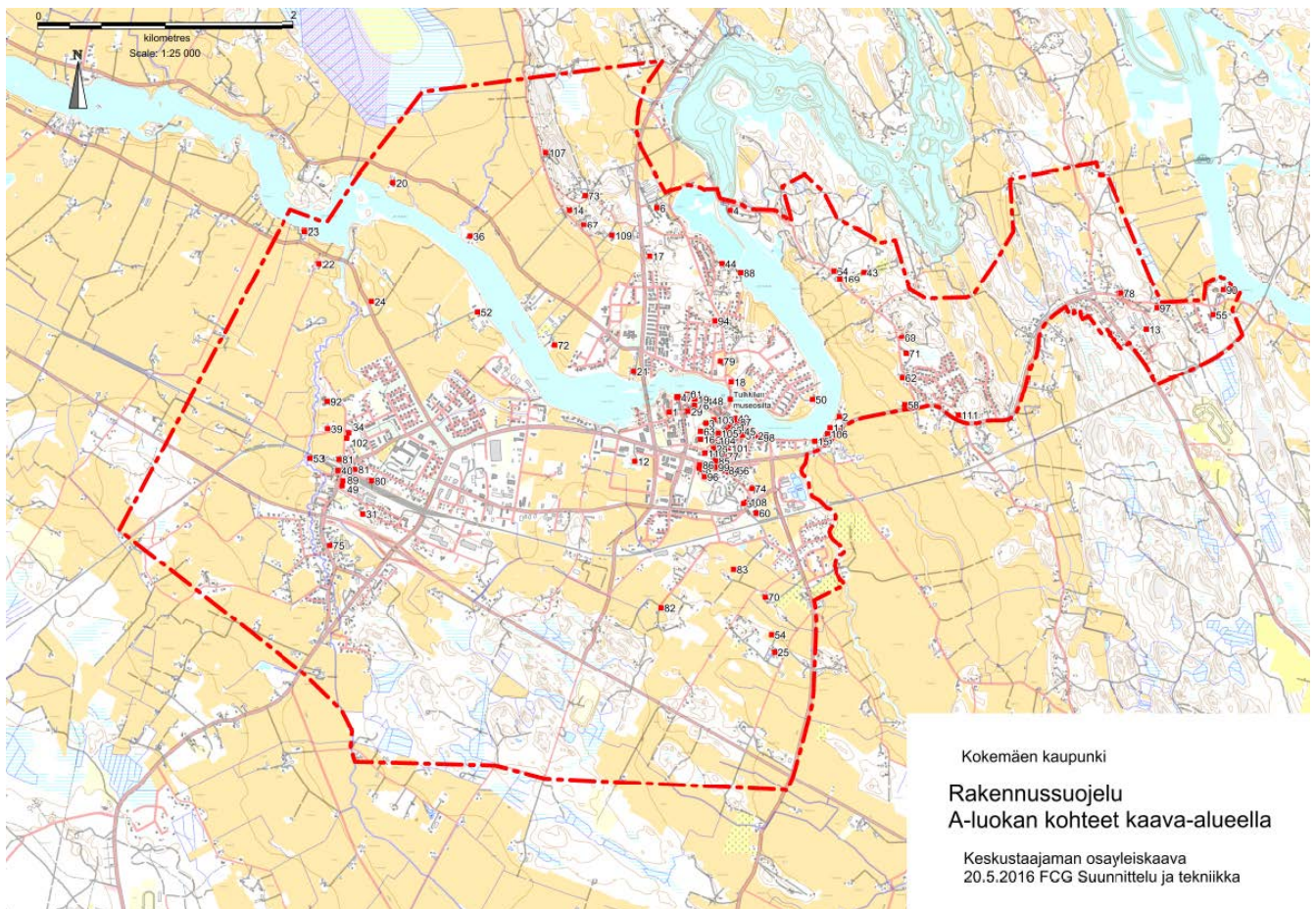
Inventoinnin ulkopuolelle on jäänyt kaksi kohdetta (Syyrinki ja Piitari), joten niillä ei ole inventoinnissa suojeluluokitusta. Satakunnan museon ohjeistuksen mukaan kaava-alueella sijaitsevat kohteet kuitenkin merkittävästi kaavakartalle. Koska Syyrinki on maakunnallisesti arvokas kohde, se merkitään kaavaan A-luokan kohteena. Piitari ei sijaitse kaava-alueella.

Inventoinnissa kaava-alueelta löytyivät seuraavat maakunnallisesti arvokkaat A-luokan kohteet (ehdotusvaiheen uuden kaava-alueen rajauksen myötä kaava-alueen ulkopuolelle jäävät kohteet on yliviivattu):

1. Elers (Tuomimaa), 2. Kaisala 3. Kokemäen kirkko, 4. Kolsin voimalaitos, 5. Koskilahti (Ikala), 6. Maamieskoulu (Huittisten ammatti- ja yrittäjäopisto), ~~7. Malmi~~, 8. Muuntamo, ~~9. Nappari~~, ~~10. Pissa~~, 11. Pyhän Henrikin kappeli, 12. Pyhäkorvan kartano, 13. Risten viljavarasto, 14. Simula, 15. Sonnilanjoen silta, 16. Tulkkilan koulut, 17. Ulkomuseo, 18. Vanha hautausmaa, 19. Vanha yhteiskoulu (Ala-Haapio), 20. Yli-Forsby (Kyläkoski, Forsby), 21. Yli-Vuolteen (Vuolteen kartano), 22. Äimälä ja 23. Syyrinki.

Ja seuraavat paikallisesti arvokkaat A-luokan kohteet (ehdotusvaiheen uuden kaava-alueen rajauksen myötä kaava-alueen ulkopuolelle jäävät kohteet on yliviivattu):

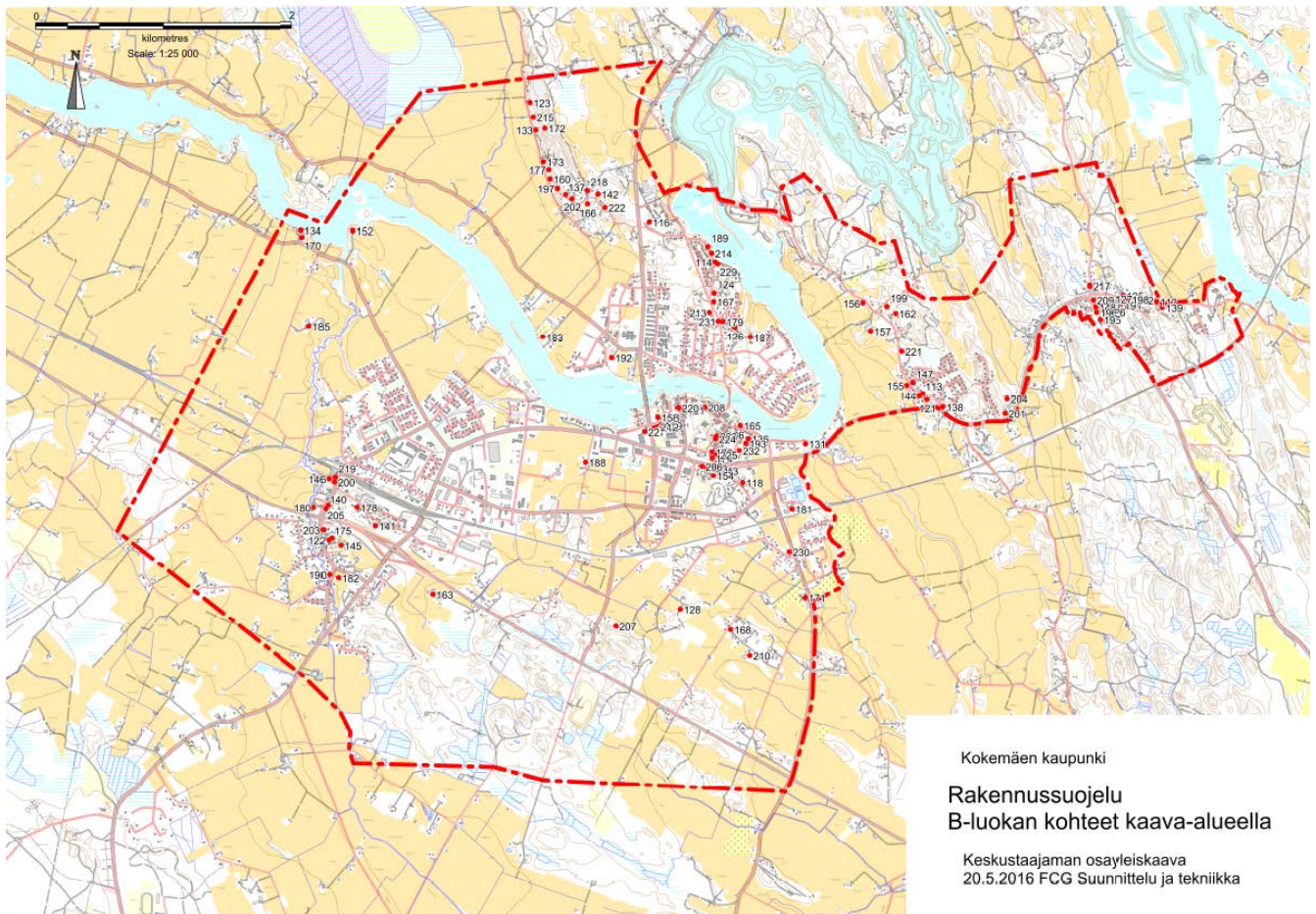
24. Aaltonen, 25. Aalto-Setälä/Mäki-Setälä 26. Ainola, 27. Ajanko, ~~28. Ala-Parma~~, 29. Alasmaa, 30. Branderin pirtti (Paloneva), 31. Etelärinne, 32. Harju ja Kaitila, 33. Heimola, 34. Hemmilä, ~~35. Huhturi~~, 36. Härkälä, 37. Ihantola, ~~38. Iso-Horelli~~, 39. Isotalo, 40. Isotalon kauppa, 41. Juurikko, 42. Juustola, 43. Karimaan puutarha, 44. Kartio (Kuoppala), 45. Kartio (Tulkkila), ~~46. Katajakallio~~, 47. Kaunisto, 48. Keskiö, 49. Keskus, 50. Kierikka, 51. Kivistö, 52. Kokemäenkartano, 53. Koskiranta (Vahtitupa), 54. Kotomäki, 55. Kunnalliskoti (Ratamo-koti), 56. Kuusama, ~~57. Kylä-Horelli~~, 58. Kylä-Pertola, ~~59. Kylä-Setälä~~, 60. Lauri, 61. Lehtimäki / Palmu, 62. Linteri (Roosvalla), 63. Maatalousmuseo, 64. Metsä-Köönikkä, 65. Myötämaa, ~~66. Mäki-Horelli~~, 67. Mäki-Hyörä, ~~68. Mäki-Ketala~~, 69. Mäki-Linteri, 70. Mäki-Mustala, 71. Mäkirinne, 72. Näpi, 73. Orjapaasi, 74. Ossa I, 75. Osuuskauppa, 76. Palmu, 77. Palmu (Suonsyrjä), 78. Palomäki, 79. Pappila, 80. Peipohjan asema, 81. Peipohjan asema-alue, 82. Peuranen, 83. Pinomäki, 84. Pohja + Peräpohja, 85. Puolimatka, 86. Rajamaa, 87. Rantamaa (Tulkkila), 88. Rantaniemi, 89. Ratames-tarin asunto, 90. Risten vanha koulu (Kunnalliskoti), 91. Rohtola, 92. Räisälän kansanopisto, ~~93. Setälä~~, 94. Setänen, 95. Seurahuone/Ilmola, 96. Seuratalo (Kalliopohja + Lisäpohja), 97. Soramäki, 98. Suvanto, 99. Tammi, 100. Tien-sivu, 101. Vanha Maamieskoulu / Meijjerikoulu, 102. Vanhala, 103. Varala (Marjamäki), 104. Vastamaa, 105. Vastamäki I, 106. Vettenranta (Manner), 107. Villberg, 108. Väinölä, 109. Väylä (Nirhala), 110. Yli-Haapio ja 111. Yli-Parma.

Kuva 17. Maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaat A-luokan rakennussuojelukohteet kaava-alueella. Liiteasiakirjassa 5 esitetään kohteiden sijainti tarkemmin.

Kaava-alueelta löytyi inventoinnissa seuraavat paikallisesti arvokkaat B-luokan kohteet (ehdotusvaiheen uuden kaava-alueen rajauksen myötä kaava-alueen ulkopuolelle jäävät kohteet on ylliviivattu):

112. Ahde, 113. Ahlgren, 114. Alanen, ~~115. Alanko (Ylistaro)~~, 116. Björnkulla, 117. Einola, 118. Erkkilä (Krootila), 119. Erkkilä (Tulkkila), 120. Eskolin, 121. Gös (Jöösi), 122. Haavisto, 123. Hakala, 124. Halme (Kuoppala), 125. Helin, 126. Hiivola, 127. Hongisto, 128. Häkkinen, ~~129. Iso-Pere~~, ~~130. Jokinen~~, 131. Joki-Vekara, 132. Jylhä, 133. Järvinen, 134. Kaarnala, 135. Kaivola, 136. Kallala, 137. Kallionpää, 138. Kapali, 139. Kareli, 140. Kauppila, 141. Kivilä, 142. Kivimäki (Kuoppala), 143. Kivimäki (Tulkkila), 144. Kiviriutta, 145. Kiviveistämö, 146. Kleemolan leipomo, 147. Koivisto (Ylistaro), 148. Korpinen, ~~149. Krapu~~, ~~150. Kuitti (Ylistaro)~~, ~~151. Kuittilo~~, 152. Kultakumpu, 153. Kuusela, 154. Kuusikko, 155. Kuusiniemi (Ylistaro), 156. Kylä-Kupi, 157. Kylä-Köönikkä, 158. Lallinmäki, ~~159. Lamminen~~, 160. Laurell, 161. Lepola, 162. Linteri, 163. Lintula (Kokemäenkartano), ~~164. Lintula (Ylistaro)~~, 165. Lisäkassa / Pennimaa-Markkala, 166. Lunden (Villiö), 167. Metsäranta, 168. Mäenpää, 169. Mäki-Köönikkä, 170. Mäkitalo (Syrinki), 171. Mäki-Vekara, 172. Mäntynen, 173. Nordlund, 174. Nuikkinen, 175. Ojala II, ~~176. Ojanpera~~, 177. Orjanlähde, 178. Peipohjan kansakoulu, 179. Peltonen (Pappila), 180. Perttula, 181. Perunajauhotehdas, 182. Pikkumäki, 183. Pikkuryssä, ~~184. Pirkinäinen~~, 185. Prihu, 186. Pukimo, 187. Pusso, 188. Pyhämaa (Pyhänkorvan kartano), 189. Rajala (Kuoppala), 190. Rajala (Peipohja), 191. Rantanen (Riste), 192. Ranta-Vuolle, 193. Rauhala (Tulkkila), ~~194. Rintala (Ylistaro)~~, 195. Risten saha, 196. Risten sahan asunto, 197. Saarinen (Villiö), 198. Salmi, 199. Salminen (Paistila), 200. Sampola, 201. Seppä, 202. Sepät Peltonen ja Nieminen, 203. Serttilä, 204. Sundqvist, 205. Suvantola, 206. Syrjälä, 207. Särkkä (Vuorio), 208. Tamminen, 209. Tienhaara, 210. Toivola (Metsänrinta), ~~211. Tuliniemi~~, 212. Tuomola, 213. Työväentalo Rantala, 214. Törmälä, 215. Uuramo, ~~216. Vaimala (Torkkeli)~~, 217. Valli, 218. Valmu, 219. Valomaa, 220. Valtion virastotalo, 221. Wasento, 222. Vastamäki, 223. Vastamäki II, 224. Vastamäki III, 225. Vierimaa, 226. Viertola, 227. Viinikka, ~~228. Virta~~, 229. Vuorinen, 230. Vuorio, 231. Vähämäki, 232. Yli-Kilkku ja ~~233. Piitari~~

Kuva 18. Paikallisesti arvokkaat B-luokan rakennussuojelukohteet kaava-alueella. Liiteasiakirjassa 5 esitetään kohteiden sijainti tarkemmin.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi on ollut kuultavana tammi-helmikuussa 2016. Siinä on ehdotettu Kokemäenjokilaaksoon laajaa kulttuurimaisemaa Sastamalasta Poriin. Kokemäenjokilaakso on edustava maisemallinen kokonaisuus, jossa Satakunnan ja läntisen Pirkanmaan asutus-, elinkeino- ja maankäyttöhistoriat yhdistyvät maankokoamisen hallitsemaan luonnonhistoriaan.

Kuva 19. Ehdotus Kokemäenjokilaakson valtakunnallisesti arvokkaasta maisema-alueesta 2016. Punaisella maisema-alueen rajaus.

Peipohjan rautatieaseman rakennukset ovat suojeltuja 1998 rautatiesopimuksen perusteella. Rautatiesopimus on kaavan liitteenä. Luettelo suojelluista rakennuksista ja kartta niiden sijainnista on alla.

066 / RHK

- 009 Asemarakennus. Nykyinen asemarakennus on vuodelta 1918. Sitä on laajennettu 1929.
011 Tavarasuola vuodelta 1895.
010 Asemapäällikön kellar vuodelta 1895.
029 Veturitalin vesitorjennan on vanhimmalta osaltaan vuodelta 1895.

054 /VKL

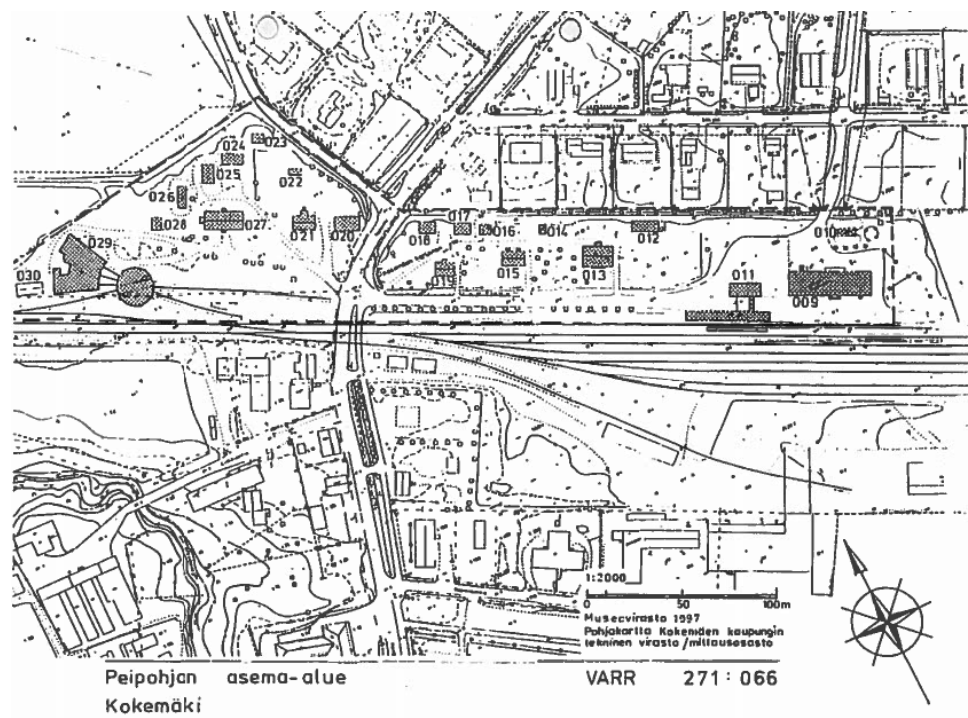
Aseman ja Köyliöntien välin jäävällä asuntoalueella on kolmen asuinrakennuksen ja talousrakennuksen muodostama raitti. Poikkeuksellisen rikaskuivoinen konsoloin ja koristeistoin koristellun asemapäällikön talon edessä on kartiomaisella kannella varustettu kaivo.

- 013 Asemapäällikön talo vuodelta 1895.
012 Edellisen talousrakennus vuodelta 1895 ja kaivo.
014 Talousrakennus vuodelta 1895.
015 Asuinrakennus vuodelta 1931.
016 Kellar vuodelta 1895.
017,018 Kaksi talousrakennusta vuodelta 1895.
019 Asuinrakennus vuodelta 1895, jossa ikkunoiden uusiminen on piännut ulkoasua.

Köyliöntien luoteispuolella asuntoalue jatkuu vetuntallite asti.

- 020 Suuri hirssauna on vuodelta 1895.
021,
027 Yhden ja kahden perheen asuintalot vuodelta 1895.
023,
026 Kaksi kellaria vuosilta 1960 ja 1895.
022 Talousrakennus vuodelta 1960.
024,
025,
028 Talousrakennuksia vuodelta 1895.

KAAVA: Rakennuskaava (1970).LR.
Osayleiskaava (1993): LR, jossa useita "Ympäristön arvokas kohde, alueen tunnelman muodostumiselle oleellinen osa" -merkintöjä.

Kuva 20. Rautatiesopimuksen 1998 perusteella suojellut rakennukset on esitetty kartalla harmaina. Yllä luettelo rakennuksista.

3.9 Muinaisjäännökset

Kokemäki on yksi Suomen vanhimmista asuinseuduista, mistä ovat osoitukseksi lukuisat esihistorialliset löydöt. Pronssikautisia hiidenkiukaita löytyy muun muassa Orjapaaden alueelta. Museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin mukaan suunnittelualueelta löytyy useita muinaisjäännöksiä. Niistä noin puolet on rautakautisia, muutama keskiaikainen, muutama on peräisin pronssikaudelta ja ainakin yksi kivikaudelta. Osaa ei ole pystytty ajoittamaan.

Muinaismuistolaki rauhoittaa kiinteät muinaisjäännökset – myös ennestään tuntemattomat muinaisjäännökset heti, kun ne on havaittu. Muinaismuistolain mukaan kiinteisiin muinaisjäännöksiin kajoaminen (kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen) ilman siihen annettua lupaa on kielletty ja se on rangaistava teko.

Selvitysalueelle on laadittu kevään 2011 aikana täydentävä arkeologinen inventointi. Lisäksi kaava-alueelta on löytynyt kevään 2011 jälkeen yksi uusi muinaismuisto, joka on kaavassa esitetty numerolla 29, Vuoltee. Kaavan valmistelun aikana kohde on lisätty muinaisjäännösrekisteriin.

Taulukko 15. Muinaismuistot kaava-alueella muinaismuistorekisterin mukaan (ehdotusvaiheen uuden kaava-alueen rajauksen myötä kaava-alueen ulkopuolelle jäävät kohteet on yliviivattu).

nro	Kohdenimi	Muinaisjäännöstunnus	Tyyppi	Ajoitus
1	Köönikänmäki	271010013	muinaisjäännösryhmät	rautakautinen
2	Leikkimäki	271010014	muinaisjäännösryhmät	rautakautinen
3	Pispa	271010016	asuinpaikat	kivikautinen
4	Malmi	271010018	asuinpaikat	kivikautinen
5	Teljä	271010019	muinaisjäännösryhmät	keskiaikainen, rautakautinen
6	Mäkelä	271010020	kivirakenteet	ajoittamaton
7	Käräjämäki	271010023	muinaisjäännösryhmät	moniperiodinen
8	Ylivuoltee	271010024	hautapaikat	rautakautinen
9	Riihimäki	271010025	hautapaikat	rautakautinen
10	Myllymäki (Pusso)	271010026	hautapaikat	rautakautinen
11	Maamieskoulu 1	271010027	hautapaikat	rautakautinen
12	Hyyti 1	271010033	kivirakenteet	ajoittamaton
13	Lehtimäki	271010035	kultti- ja tarinapaikat	ajoittamaton
14	Orjapaadenkallio	271010036	hautapaikat	pronssikautinen
15	Koskenkylä Linnaluoto/Kumo	271010037	puolustusvarustukset	keskiaikainen
16	Leikkimäki (Äimälä)	271010038	hautapaikat	rautakautinen
17	Koskenkylä Isoluoto/Aborg	271010039	puolustusvarustukset	keskiaikainen
18	Pyhän Marian kirkon paikka	100007050	kirkkorakenteet	keskiaikainen
19	Mäki-Ketala	1000014406	kultti- ja tarinapaikat	rautakautinen
20	Maamieskoulu 2	271010030	kivirakenteet	rautakautinen
21	Perävainionmäki	271010015	muinaisjäännösryhmät	pronssikautinen, rautakautinen
22	Hirvihaka 1	1000019034	asuinpaikat	kivikautinen
23	Hirvihaka 2	1000019035	kivirakenteet	ajoittamaton
24	Haapala	1000019036	kivirakenteet	ajoittamaton
25	Kuoppala	1000019038	asuinpaikat	historiallinen
26	Villiö	1000019039	asuinpaikat	historiallinen
27	Haistila	1000019040	asuinpaikat	historiallinen
28	Paistila	1000019041	asuinpaikat	historiallinen
29	Vuoltee	1000019037	maarakenne	ajoittamaton

3.10 Luonnonympäristö

Luontoselvityksen (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2011) tavoitteena on, että maankäytön suunnittelussa voidaan huomioida luonnonsuojelun kannalta arvokkaiden elinympäristöjen säilyminen sekä kasvillisuudeltaan, linnustoltaan ja muulta eläimistöltään arvokkaat alueet (Yleiskaavan laadinta MRL 39§).

Selvityksen maastoinventoinnit tehtiin kesällä 2011, kun oli jo pääosin tiedossa, mihin osoitetaan rakentamiseen tarkoitettuja alueita, joita tutkittiin muuta suunnittelualueutta tarkemmin. Osayleiskaavaluonnokseen on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita ja viheryhteystarpeita luontoinventoijan suositusten mukaisesti.

Kokemäki kuuluu eteläboreaaliseen lounaismaahan eli vuokkovyöhykkeeseen sekä Satakunnan eliömaakuntaan. Selvitysalueen luonnonympäristöä luonnehtivat keskeisinä elementteinä Kokemäenjoki sekä sen ympärillä laajat, alavat savipohjaiset viljelymaat, joiden lomassa metsäalueita esiintyy vain saarekkeina. Korkeuserot kaava-alueella ovat suhteellisen vaatimattomia eivätkä metsäiset mäet riko maisemien alavaa yleisvaikutelmaa.

Metsäiset alueet sijoittuvat moreenimaille sekä monin paikoin kalliomaille ja tästä syystä ne ovat jääneet aikoinaan raivaamatta viljelykseen. Metsät ovat viljelysmaista poiketen enimmäkseen melko niukkaravinteisia kuivahkoja puolukkatyypin mäntykangasmetsiä sekä tuoreita mustikkatyypin havupuukangasmetsiä. Näillä kuivahkoilla ja tuoreilla kankailla metsäkasvillisuutta hallitsee puolukka- ja mustikkavarvikko sekä näiden ohella nuorilla metsäkuvioilla hakuun jälkeiset pioneerilajit kuten heinät ja sananjalka. Ravinteikkaimmat metsät sijaitsevat peltojen laitamilla ja ne ovat lehtomaisia käenkaali-mustikkatyypin sekapuukankaita ja paikoin pienialaisesti tuoreita käenkaali-oravanmarjatyypin lehtokuvioita. Myös Kokemäenjoen ja sen sivu-uomien sekä pienvesien välittömään läheisyyteen sijoittuu ravinteikkaita kasvupaikkoja.

Selvitysalueelle ei sijoitu merkittäviä suoalueita. Useat kangasmetsien alavista painanteista ovat soistuneet, mutta ne on pääosin ojitettu. Mäntykankailla soistumien kasvillisuus on tyyppillisesti isovarpurämeen kaltaista eli lajistoa ovat mm. suopursu, juolukka, mustikka, sarat ja karpalo. Kuusikankailla soistumat ovat korpisia ja kasvilajistoa edustavat mustikka, metsäalvejuuri, korpimarre, metsäkorte, kurjenjalka, raate ja sarat.

Selvitysalueella esiintyvistä eläinlajeista merkittävimpiä ovat liito-orava, jota esiintyy kaava-alueen pohjoisosassa sekä saukko ja euroopanmajava, joita esiintyy Kokemäenjoessa ja Sonnilanjoessa. Kokemäenjoen kalaston merkittävin laji lienee silmälläpidettävä toutain, muuta lajistoa ovat mm. kuha ja siika sekä alajuoksulla lohi, meritaimen ja kirjolohi.

Alueella ei suoritettu linnuston kattavaa havainnointia ja elokuisen maastoinventoinnin aikaan pesintäkausi oli jo ohi. On oletettavaa, että linnuston kannalta tärkeimmät selvitysalueet osat ovat Kokemäenjoki rantaniittyineen ja –pensastoineen sekä jokilaakson pellot niitä reunustavine metsiköineen. Kokemäenjoki sekä alueen pienvedet voivat olla arvokkaita hyönteistöltään. Alueelle sijoittuvilla perinnebiotoopeilla voi niin ikään olla arvoa hyönteisten kannalta; perinnebiotoopeilla kukkivat kasvilajit ovat tärkeitä mm. useille perhosille.

Selvitysalueelta tunnistettiin seuraavat arvokohteet, jotka on osoitettu kartalla Kuva 216 :

1. Kivimäen – Orjapaadentien liito-oravaesiintymä ja Uhrilähteen metsä
Arvoluokka: Kansallisesti arvokas
Peruste: Vaarantunut uhanalainen laji, luonnonsuojelulain 49 § tarkoittaman luontodirektiivin liitteen IV (a) mukaisen tiukasti suojeltavan lajin lisääntymis- ja levähdyspaikka

2. Orjapaadenkallio
Arvoluokka: Maakunnallisesti arvokas
Peruste: Perinnebiotooppi, luonnon monimuotoisuus

3. Pälpäälän kalliokedot
Arvoluokka: Maakunnallisesti arvokas
Peruste: Perinnebiotooppi, luonnon monimuotoisuus

4. Pispan kalliokedot
Arvoluokka: Maakunnallisesti / paikallisesti arvokas
Peruste: Perinnebiotooppi, luonnon monimuotoisuus

5. Mäki-Ketalan perinnemaisema
Arvoluokka: Paikallisesti arvokas
Peruste: Maisema, luonnon monimuotoisuus

6. Haapalan vanha metsä
Arvoluokka: Paikallisesti arvokas
Peruste: Metsälaki 10 §, luonnon monimuotoisuus

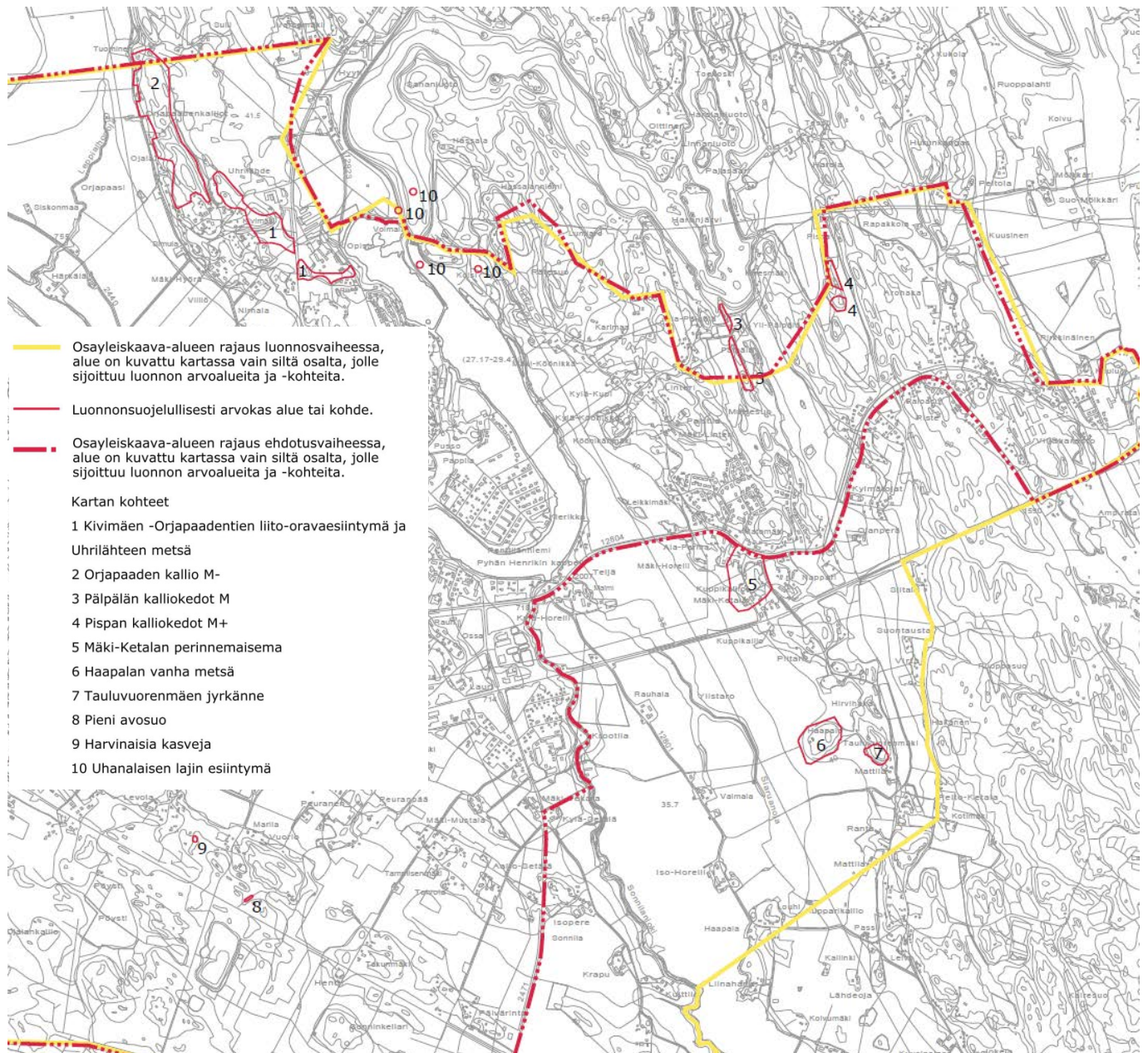
7. Tauluvuorenmäen jyrkänne
Arvoluokka: Paikallisesti arvokas
Peruste: Metsälaki 10 §, luonnon monimuotoisuus

8. Pieni avosuo
Arvoluokka: Paikallisesti arvokas
Peruste: Metsälaki 10 §, luonnon monimuotoisuus

9. Kaksi kasviharvinaisuutta
Arvoluokka: paikallisesti arvokas
Peruste: Harvinaisuus, luonnon monimuotoisuus

10. Uhanalaisen lajin esiintymä
Arvoluokka: Kansallisesti arvokas
Peruste: Erittäin uhanalainen (EN) laji
Kokemäenjoen tulvivalla rantatörmällä esiintyy kahta eri uhanalaista lajia, jotka on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi.

Ehdotusvaiheen uuden kaavarajauksen myötä sekä kohteen 5. Mäki-Ketala rajaukseen tehdyn muutoksen myötä kohteet 5. Mäki-Ketalan perinnemaisema, 6. Haapalan vanha metsä ja 7. Tauluvuorenmäen jyrkänne jäävät kaava-alueen ulkopuolelle.

Kuva 21. Luontoselvityksessä todetut luonnonsuojelullisesti arvokkaat luontoalueet ja -kohteet (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2011, tarkistettu 10.11.2014). 1. ehdotusvaiheen kaavarajauksen mukaan kohteet 5, 6 ja 7 jäivät kaava-alueen ulkopuolelle. 2. ehdotusvaiheessa kaava-aluetta laajennettiin kattamaan kaikki Risteentien ja Ronkantien etelä- ja länsipuolelta. Muutos on vähäinen, eikä rajauksista ole korjattu tähän kuvaan.

Kuva 22. Selvitysalueen pääasiälliset ekologiset yhteydet. Yhtenäinen vihreä viiva tarkoittaa pääasiällisesti metsäistä yhteyttä ja vihreä katkoviiva rakennetun ympäristön sekä Kokemäenjoken rantojen puustoon ja pensastoon tukeutuvaa yhteyttä. Sininen viiva tarkoittaa vesieläölle tärkeitä vesistöjen ja pienvesien ekologisia yhteyksiä.

Yleiskaava-alueen itäosaan luoteis-kaakko suunnassa sijoittuu Säpilän pohjavesialue. Kyseessä on vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

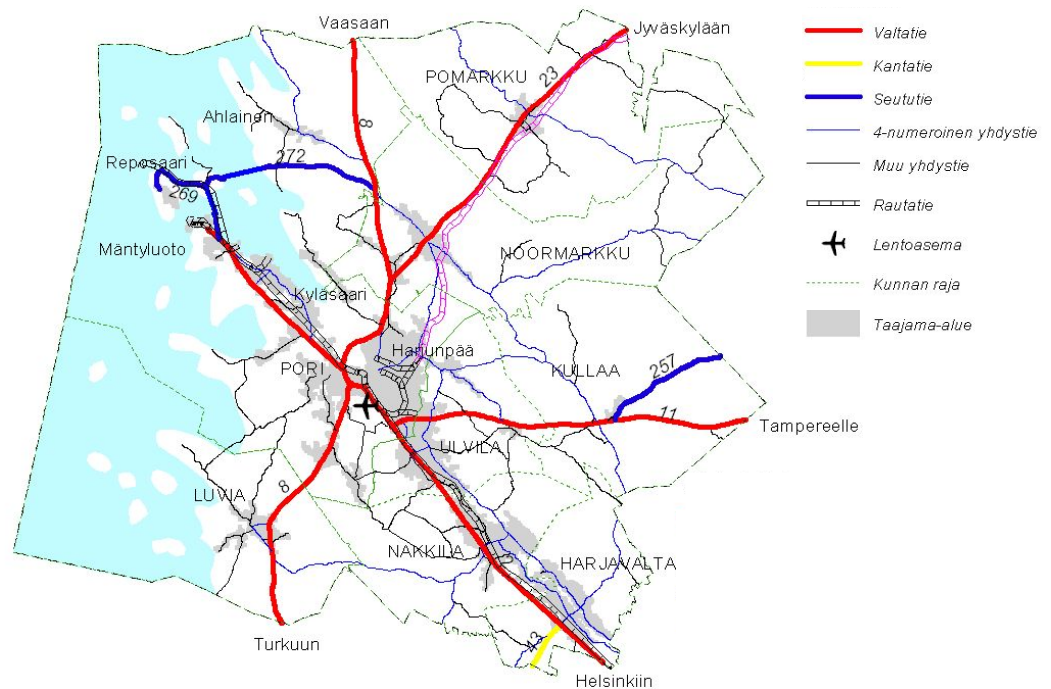
Kuva 23. Säpilän pohjavesialue sijoittuu Risteen suunnalle.

3.11 Hulevedet

Hulevesiselvityksen (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2016) tavoitteena on, että maankäytön suunnittelussa voidaan huomioida maankäytön muutosten vaikutukset alueen hydrologiaan. Selvityksessä määriteltiin valuma-alueet ja reitit kaava-alueella sekä tarkasteltiin maankäytön muutosten aiheuttamia vaikutuksia valuma-alueiden hydrologiaan. Selvityksessä on osoitettu maankäytön muutosten aiheuttamat hulevesien hallintatarpeet. Lisäksi selvityksessä annetaan suosituksia hulevesien käsittelylle eri valuma-alueilla. Selvityksen perusteella kaavaratkaisua tarkennetaan.

Selvitys on kaavan liiteaineistossa.

3.12 Liikenne

Kuva 24. Porin seudun liikenneinfrastruktuuri.

3.12.1 Ajoneuvoliikenne

Valtatie 2

Kaava-alueen tieverkon runkona on VT2 (Helsinki-Pori), joka kulkee kaava-alueen eteläosan halki itä-länsi-suunnassa. Valtatie 2 liittyy Kokemäen keskustan valtakunnan päätieverkkoon, ja se on pääyhteys kaava-alueelle. VT2:n liikennemäärät kaava-alueella ovat noin 4 100 – 4 700 ajoneuvoa vuorokaudessa. Raskaan liikenteen osuus on huomattava, 12 – 14 %.

Muut maantiet

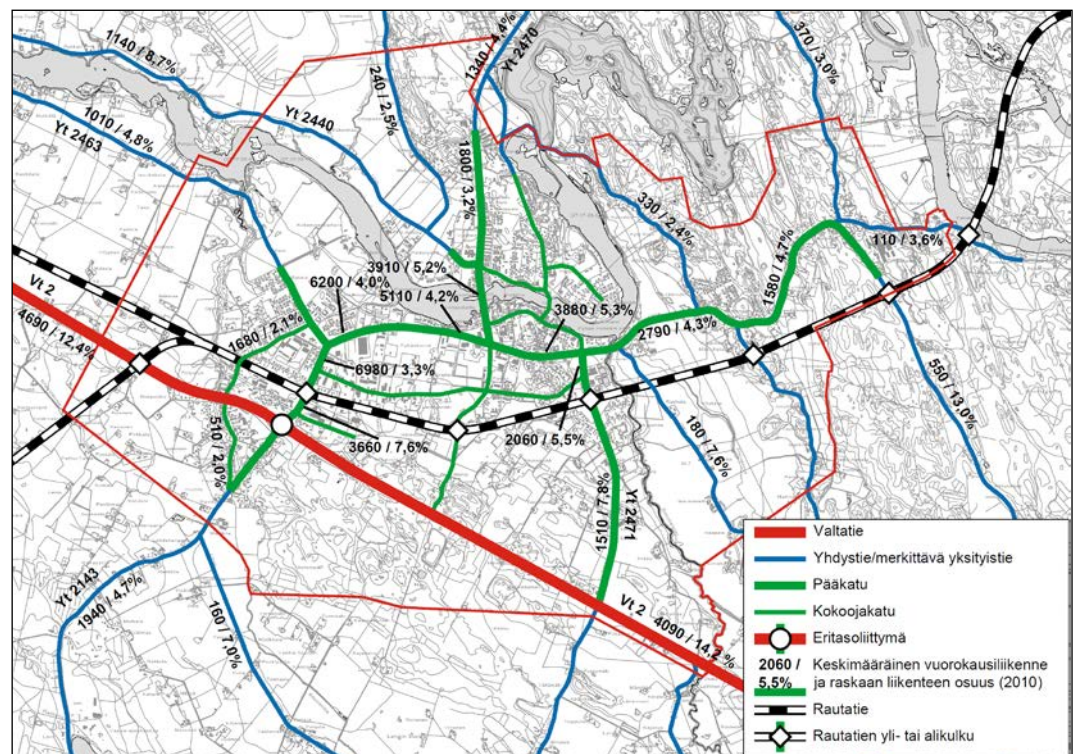
Muut maantiet suunnittelualueella ovat teiden toiminnallisen luokituksen mukaisesti yhdysteitä. Yhdysteistä ja vastaavan tasoisesta katuverkosta on maakuntakaavassa osoitettu ne, jotka ylikunnalliselta merkitykseltään, yhdyskuntarakenteen, palvelujen saatavuuden ja liikenneyhteyksien seudullisten tavoitteiden kannalta ovat tarpeen.

Yhdysteistä merkittävimmät ovat Kokemäenjoen suuntaiset tiet Järiläntie (yt 2463) ja Kuurolantie (yt 2440) Harjavallan suuntaan sekä Kauvatsantie (yt 2470) pohjoisen suuntaan, jonka kautta on yhteydet Kiikoisten, Keikyän ja Kullaan suuntiin. Lisäksi selvitysalueella sijaitsee Köyliöntie (yt 2143) Köyliön suuntaan. Näiden teiden liikennemäärät Kokemäen keskustaajaman ulkopuolella ovat melko matalat, 1 000 – 1 900 ajoneuvoa vuorokaudessa. Teiden merkitys on lähinnä haja-asutusalueiden yhteyksiä palveleva. Lisäksi ne linkittävät Kokemäen keskustan niihin ilmansuuntiin, joita VT2 ei palvele. Teiden merkitys pitkänmatkaiselle liikenteelle on kuitenkin melko vähäinen. Lisäksi kaava-alueella on lukuisia alemman asteen teitä, jotka palvelevat paikallista haja-asutusalueiden liikennettä.

Katuverkko

Valtatieltä 2 pääsee Kokemäen keskustaan kahta reittiä. Porin suunnasta tultaessa kulku on Satakunnantien liittymän eritasoliittymän ja Satakunnantien kautta. Helsingin suunnasta tultaessa kulku on Sonnilantien (yt 2471) kautta. VT2:n ja Sonnilantien liittymä on kanavoimaton nelihaaraliittymä. Ainoastaan Porin suunnasta tultaessa on oikealle kääntymiskaista Kokemäen keskustan suuntaan.

Kokemäen keskustaajaman pääkatu on Satakunnantie, joka jatkuu osin maa-seutumaisena Risteentienä. Satakunnantie yhdistää Peipohjan, Kokemäen keskustan ja Risteen. Muita pääkatuja ovat Kauvatsantie, Sonnilantie sekä osin Järiläntie ja Kuurolantie. Kokoojakatuverkko on täydentää pääkatujen runkoa, ja on kattava koko kaava-alueella. Ydinkeskustan merkittävin kokoojakatu on Tulkkilantie, jonka varrelle myös suurin osa kaupallisista toiminnoista on keskittynyt.

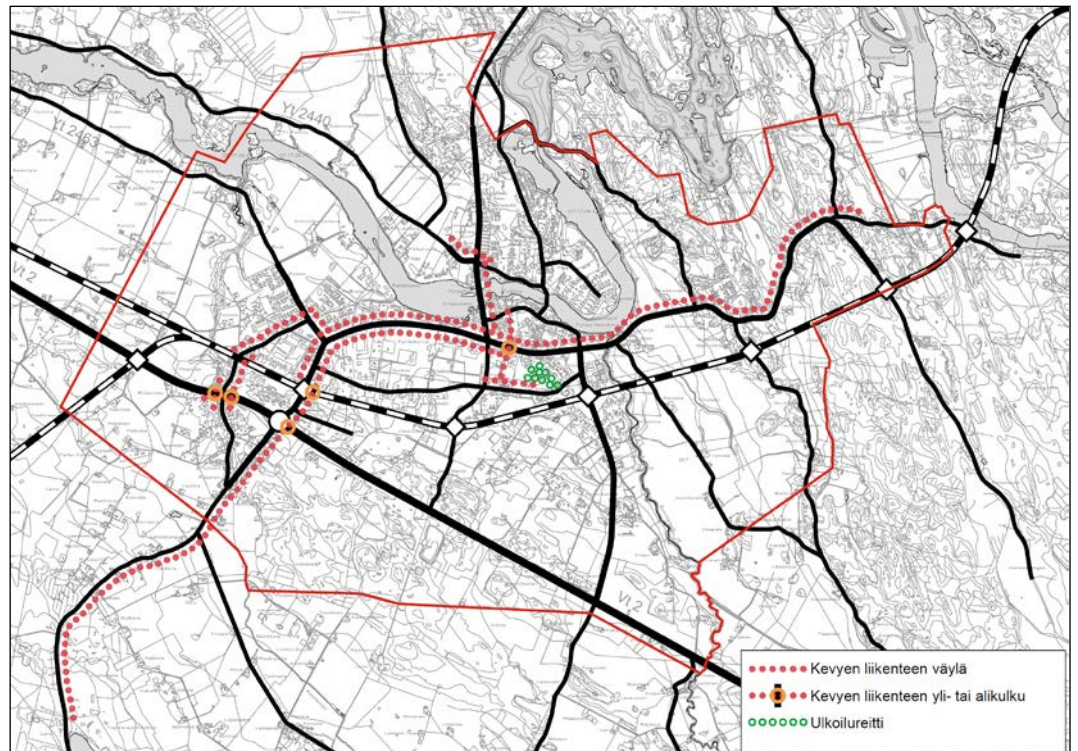

Kuva 25. Ajoneuvoliikenteen pääverkon nykytilanne toiminnallisesti luokiteltuna Kokemäen taajamaosayleiskaavan luonnosvaiheen rajauksen alueelta sekä liikennemäärät vuona 2010.

3.12.2 Kevyt liikenne

Kaava-alueen kevyen liikenteen verkko painottuu voimakkaasti pääkaduille. Köyliöntie–Satakunnantie–Risteentie –yhteydellä on yhtenäinen kevyen liikenteen väylä urheiluopistolta keskustan halki aina Risteeseen asti. Muita kevyen liikenteen väyliä on taajamassa Köyliöntien varrella sekä Kauvatsantien eteläosalla. Lisäksi keskustassa on täydentäviä kevyen liikenteen yhteyksiä. Kevyen liikenteen väylien risteämisen VT2:n kanssa on järjestetty eritasoratkaisuin. Sen sijaan Köyliöntien varren kevyen liikenteen väylä ylittää Tampere–Pori –radan tasoristeyksessä välittömästi Kokemäen aseman länsipuolella.

Ulkoilureittinä kaava-alueella on ainoastaan keskustassa oleva lyhyehkö kuntoareitti. Se ei merkittävästi laajenna kevyen liikenteen verkostoa, esimerkiksi tarjoa toissijaisia kulkuyhteyksiä tai laajenna kevyen liikenteen väylien tarjoamia liikkumismahdollisuuksia.

Kuva 26. Kevyen liikenteen pääverkon nykytilanne. Punaisella luonnosvaiheen kaava-alueen rajaus.

Porin seudun kunnat Noormarkku, Kokemäki, Nakkila ja Luvia ovat mukana *Kävely ja pyöräily kaavoituksessa* -tutkimuksessa, jossa muina pilottialueina on Oulun seutu (Haukipudas, Liminka ja Kiiminki), Kakkola ja Helsingin seudulta yksi osayleiskaava-alue. Kussakin pilottialueessa tarkastellaan aihepiiriä todellisessa tilanteessa osallistumalla johonkin käynnissä olevaan tai juuri valmistuneeseen kaavoitusprosessiin. Samalla tarjotaan ulkopuolista asiantuntija-apua kevyen liikenteen huomioimiseksi tarkasteltavassa kaavoitusprosessissa.

3.12.3 Raide- ja linja-autoyhteydet

Raideliikenne

Tampere-Pori radalla on toimiva henkilöliikenne, jonka liikennepaikat ovat Porissa Harjavallassa ja Kokemäellä. Lisäksi Nakkilassa sijaitsee junakohtauspaikka, mutta se ei ole henkilö- eikä myöskään tavaraliikenteen kaupallisessa käytössä.

HELSINKI/HELSINGFORS - PORI/BJÖRNEBORG

km	M-P S81	M-L S41	M-L (1) H462	M-P (2) S42	M-P (2) S42	M-S H465	M-S (3) H465	M-P (2) S42	M-P (2) S42	M-S S87	M-S (3) H467	M-P (2) S42	M-S IE173	M-P-S S89	M-S H469	M-S IE55	M-S S91	M-S H471	M-P-S S89	M-P-S IE93	L S183	M-S H475
0 Helsinki/Helsingfors	6.06	6.30				10.06				12.06				14.06	14.30	16.06	16.30	18.06	18.30	20.06	20.06	
3 Pasila/Böle	6.12	6.36				10.12				12.12				14.12	14.36	16.12	16.36	18.12	18.36	20.12	20.12	
16 Tikkurila/Dickursby	6.22	6.46				10.22				12.22				14.22	14.46	16.22	16.46	18.22	18.46	20.22	20.22	
71 Riihimäki	6.52					10.52				12.52				14.52		16.52		18.52		20.52	20.52	
107 Hämeenlinna/Tavastehus	7.11					11.11				13.11				15.11		17.11		19.11		21.11	21.11	
147 Toijala	7.31					11.31				13.31				15.31		17.31		19.31		21.31	21.31	
187 Tampere/Tammerfors	o	7.52	8.00			11.52				13.52				15.52	16.00	17.52	18.00	19.52	20.00	21.52	21.52	
187 Tampere/Tammerfors			8.07	8.15	8.15		12.07	12.15	12.15		14.10	14.15	14.15		16.15		18.22	20.07	<<		22.07	
204 Nokia			8.22	:	8.40		12.22	:	12.40		14.25	:	14.40		16.30		18.37	20.22			22.22	
231 Karikk			8.40	:	9.10		12.40	:	13.10		14.43	:	15.10		16.48		18.55	20.40			22.40	
246 Vammala			8.51	:	9.25		12.51	:	13.25		14.56	:	15.25		17.01		19.08	20.51			22.51	
284 Kokemäki			9.18	:	10.10		13.18	:	14.10		15.23	:	16.10		17.31		19.35	21.18			23.18	
295 Harjavalta			9.26	:	10.25		13.26	:	14.25		15.31	:	16.25		17.39		19.43	21.26			23.26	
322 Pori/Björneborg	o		9.41	9.50	10.55		13.41	13.50	14.55		15.46	15.50	16.55		17.54		19.58	21.41			23.41	

PORI/BJÖRNEBORG - HELSINKI/HELSINGFORS

km	M-L H480	M-P S80	M-L IE40	M-L (1) H462	M-P (2) S42	M-L IE52	M-L S84	M-L S14	M-S (3) S16	M-P (2) S168	M-L S168	M-S S168	M-P (2) S168	M-L (1) S464	S H476	M-S IE48	M-P (2) S464	M-S (3) H468	M-S S52	M-S S288	M-S H470	M-S IE54	M-S H472	M-S IE184
0 Pori/Björneborg	5.08			6.08	6.08		7.10		7.24	7.30	9.05	10.10	10.06	10.06	10.06	13.05	14.10	14.06		16.11	18.19			
27 Harjavalta	5.24			6.24	6.24		:		7.24	7.30	9.30	:	10.22	10.22	13.30	:	14.22			16.27	18.35			
38 Kokemäki	5.32			6.32	6.32		:		7.32	7.45	9.45	:	10.30	10.30	13.45	:	14.30			16.35	18.43			
76 Vammala	5.59			6.59	6.59		:		7.59	8.35	10.35	:	10.57	10.57	14.35	:	14.57			17.02	19.09			
91 Karikk	6.10			7.10	7.10		:		8.10	8.50	10.50	:	11.08	11.08	14.50	:	15.08			17.13	19.20			
118 Nokia	6.30			7.30	7.30		:		8.37	9.20	11.20	:	11.28	11.28	15.20	:	15.28			17.33	19.40			
134 Tampere/Tammerfors	o	6.44		7.44	7.44		8.45	<<	8.51	9.45	11.45	11.45	11.42	11.42	11.42	15.45	15.45	15.42		17.47	19.56			
134 Tampere/Tammerfors		7.00	7.07			8.00	8.07		8.55	9.00	9.07		10.00	10.07					16.00	16.07	18.07			20.07
174 Toijala			7.28			8.28			9.28		10.28									16.28	18.28			20.28
214 Hämeenlinna/Tavastehus			7.49			8.49			9.49		10.49									16.49	18.49			20.49
250 Riihimäki			8.09			9.09			10.09		11.09									17.09	19.09			21.09
306 Tikkurila/Dickursby	o	8.15	8.37			9.15	9.37		10.10	10.15	10.37		11.15	11.37						17.15	17.37			19.37
319 Pasila/Böle	o	8.24	8.46			9.24	9.46		10.19	10.24	10.46		11.24	11.46						17.24	17.46			19.46
322 Helsinki/Helsingfors	o	8.30	8.52			9.30	9.52		10.25	10.30	10.52		11.30	11.52						17.30	17.52			19.52

Poikkeus- ja juhlapyhäliikenne sekä vammaispalvelut: www.vr.fi ja VR Asiakaspalvelu (klo 7.00-22.00) p. 0600 41 900 (1,99€ / vastattu puhelu+pvm).
Anviselser, trafiken under helgdagar samt service för funktionshindrade: www.vr.fi och VR Kundservice (kl. 7.00-22.00) t. 0600 41 901 (1,99€ / mottaget samtal+lna).

Kuva 27. Raideliikenteen aikataulu keväällä 2014.

Juna pysähtyy Kokemäen kohdalla noin 7 kertaa vuorokaudessa molempiin suuntiin. Aikataulut palvelevat tällä hetkellä huonosti esimerkiksi työmatkaliikennettä, sillä aamulla 6-8 välillä ei kulje junia Kokemäeltä Porin suuntaan. Iltapäivisin kulkee yksi juna keskeiseen työmatkaliikenteen aikaan. Porista Kokemäelle ja edelleen Vammalaan/Tampereelle sen sijaan pääsee junalla arki-aamuisin hyvin: 3 vuoroa klo 5.30–8.00 välillä.

Kokemäen asema sijaitsee Peipohjassa noin kolmen kilometrin etäisyydellä Kokemäen keskustasta. Aseman pihalle pääsee Asemakujaa pitkin. Asemakuja liittyy Köyliöntiehen, jota pitkin pääsee Kokemäen keskustaan tai valtatiehen alitse Tuomaalan suuntaan. Aseman ympäristössä on teollisuus- ja yritysra-kennuksia sekä jonkin verran asutusta. Aseman sijainti on keskustaan nähden syrjäinen.

Linja-autoliikenne

Kokemäen ja Porin välillä kulkee päivittäin kaksi vakiovuorolinjaa (Pori - Harjavalta - Kokemäki). Vakiovuorolinjat lähtevät Kokemäen Tulkkilasta (keskusta) ja kulkevat Peipohjan kautta valtatielle. Näillä vakiovuoroilla on mahdollista tehdä hyvin työ-, koulu- ja asiointimatkoja Poriin. Vuoroja kulkee keskimäärin arkisin ruuhka-aikoina tunnin välein. Viimeinen arkipäivän vakiovuoro Porista lähtee iltapäivisin noin kello 17 aikaan ja lauantaina klo 16 jälkeen, ja Kokemäeltä puolestaan arkisin noin klo 16 aikaan ja lauantaisin noin 14.30 aikaan. Vakiovuorot eivät liikennöi sunnuntaisin tätä väliä ja myös lauantain liikennöinti on rajoitettua. (Matkahuollon aikataulut 2011, Satakunnan liikenteen aikataulut 2011) Huomioitavaa on, että vakiovuorojen määrä vähenee huomattavasti koulujen loma-aikoina.

Vakiovuorolinja ei palvele kuitenkaan kaikkia kokemäkeläisiä; Peipohjan ja Harjavallan taajaman väliä palvelee ainoastaan koululaisvuoro, joka kulkee päivittäin vain kaksi kertaa (klo 7.30 Porista lähtevä + Kokemäeltä klo 13.20 lähtevä ajetaan Kuurolan kautta). (Kokemäen kaupunki 2011)

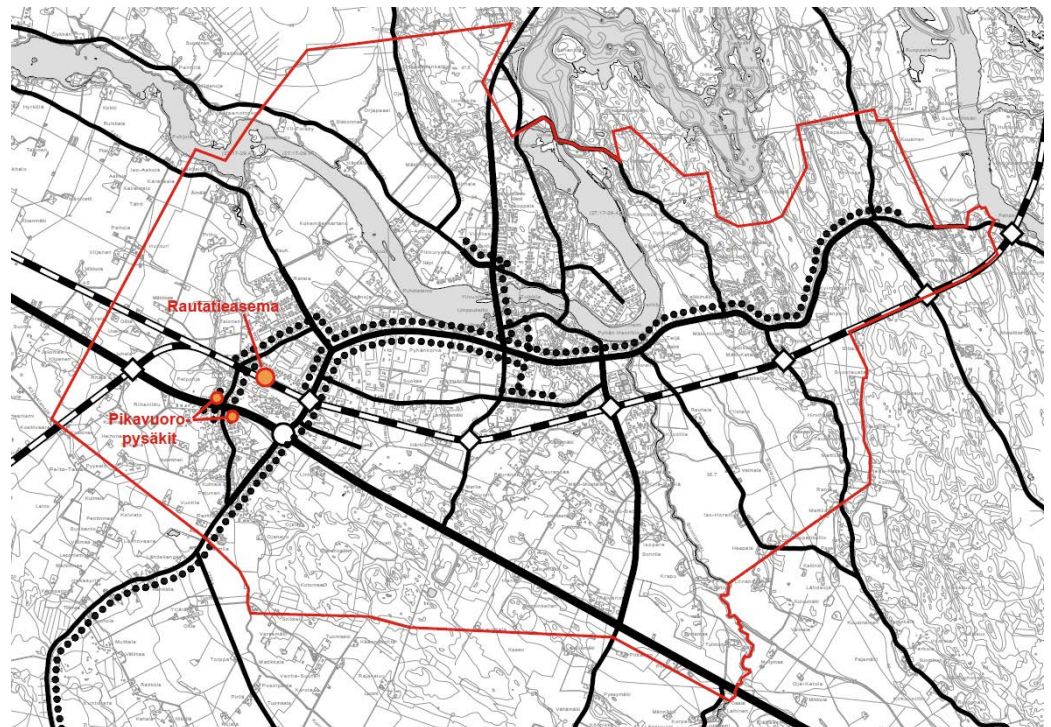
Joukkoliikenteen toimivuutta heikentää matka-aika, joka on Kokemäeltä Poriin pahimmillaan 1 tunti ja 20 minuuttia. (Kokemäen kaupunki 2011)

Kokemäen ja Huittisten välillä kulkee yksi linja-auto arkipäivisin ja harvoin kulkeva vakiovuorolinja, joka on tarkoitettu lähinnä koulumatkoihin. (Matkahuollon aikataulut 2011, Satakunnan liikenteen aikataulut 2011)

Kokemäen kuntakeskuksen ympäröiviltä alueilta on mahdollista tehdä soveltuvin osin koulumatkoja Kokemäen keskustaan sekä asiointimatkoja Poriin tai Huittisiin. Tuomaalan suunnan vuorot palvelevat pääasiassa kuntakeskukseen suuntautuvia koulumatkatarpeita sekä jollakin tasolla Poriin suuntautuvia opiskelumatkoja. Lisäksi Säskylän suunnasta on vuorot Sataeduun. Muilta ympäröiviltä alueilta on vain kuntakeskukseen suuntautuvia koulumatkoihin tarkoitettuja vuoroja tai ei säännöllistä joukkoliikenteen tarjontaa ollenkaan. (Matkahuollon aikataulut 2011)

Kokemäessä on kaksi pikavuoropysäkkiä (Köyliöntien ylityskohta), joiden kautta kulkee pikavuoroja Poriin ja Huittisten kautta Helsinkiin. Pikavuoropysäkeille on rakennettu kevyen liikenteen yhteydet ja toiseen liityntäpysäköintipaikka henkilöautoille. Yhdellä vaihdolla Huittisten linja-autoasemalla pääsee Kokemäeltä Turkuun. Vuorot sopivat osin työ- ja opiskelumatkoille sekä erittäin hyvin asiointi- ja vapaa-ajan matkoille. Express- ja pikavuoroja kulkee päivittäin melkein koko vuorokauden ajan. (Matkahuollon aikataulut 2011)

Pikavuoroista yksi kulkee Tulkkilan kautta: aamulla klo 7.45 ja iltapäivällä n. klo 16.50 (1.1.2011 alkaen). Pikavuoro klo 7.45 Tulkkilan kautta on erityisesti Huittisissa opiskelevien opiskelijoiden suosiossa. (Kokemäen kaupunki 2011)

Kuva 28. Kokemäen aseman sijainti ja pikavuoropysäkkien sijainnit VT2:lla. Punaisella kaava-alueen rajaus luonnosvaiheessa.

3.12.4 Liikenneturvallisuus

Kokemäen kaupungin maantieverkolla tapahtui uusimman liikenneturvallisuuksuunnitelman tarkastelujaksolla 48 liikenneonnettomuutta/vuosi, joista 27 % johti henkilövahinkoon. Liikenneonnettomuuksien kasautumispisteet (vähintään 5 onnettomuutta/ vuosi) keskittyivät taajama-alueelle ja VT2:lle.

Kokemäen autoliikenteen liikenneturvallisuuden tason kannalta keskeisimpiä ovat VT2:n ja taajaman pääkatujen liikenneturvallisuusolosuhteet. Taajaman pääkatu liittyy valtatiehen eritasoliittymällä, joka ylläpitää liikenneturvallisuu-
ta. Valtatien tasoliittymissä taas korostuu lyhytmatkaisen paikallisen liittyvän ja risteävän ja pitkämatkaisen liikenteen erilaisuudesta johtuva liikenneturvatomuus. Uusimmassa liikenneturvallisuuksuunnitelmassa VT2:lla sijaitisi kolme liikenneonnettomuuksien kasaumapistettä, joista kaksi maanteiden liittymissä.

Kevyen liikenteen turvallisuuden kannalta merkittävimpiä ovat taajaman liikenneturvallisuusolosuhteet, autoliikenteen ja kevytliikenteen erottelu, risteäminen sekä riittävän alhaiset autoliikenteen nopeudet. Kokemäen kaupungin kevytliikenteen verkon jatkuvuus ja kattavuus ovat kolmea kevytliikenteen väylä tarvetta lukuun ottamatta hyvät. Henkilövahinkoon johtaneita kevytliikenteen onnettomuuksia tapahtui taajamissa ja VT2:lla.

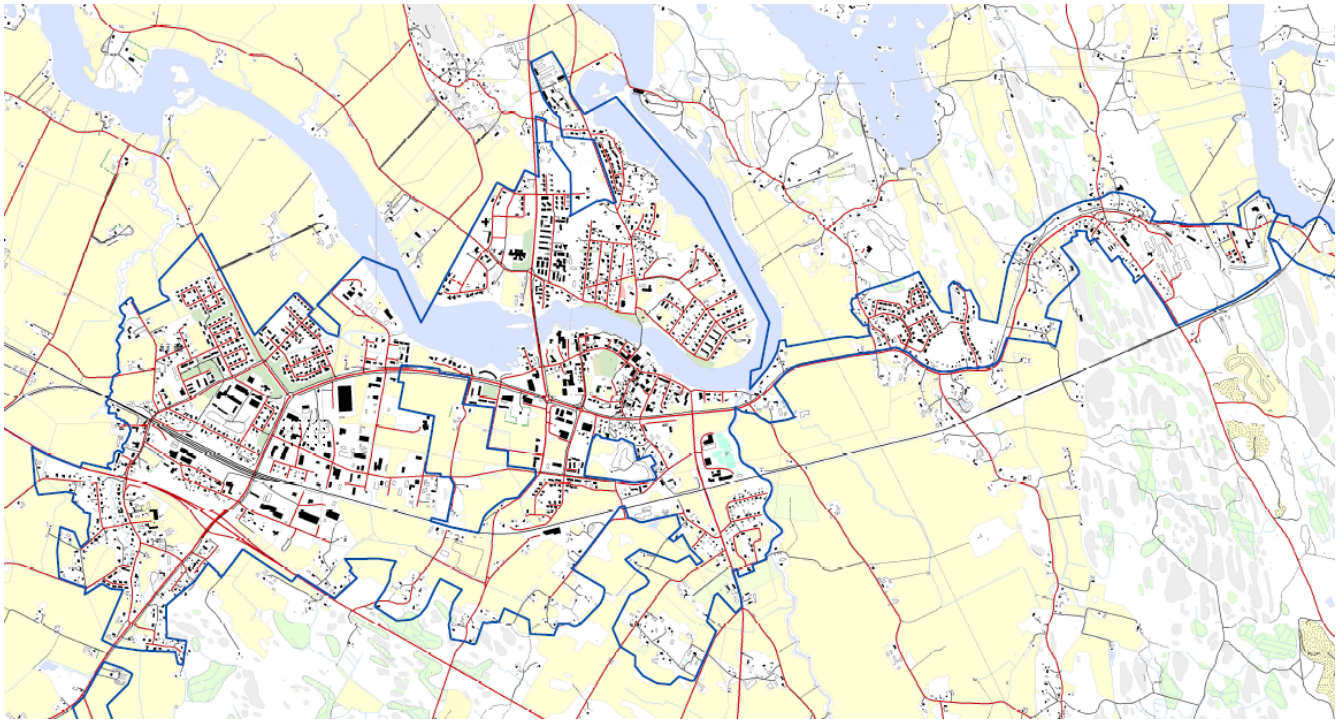
Kokemäen kevyen liikenteen verkko todettiin uusimmassa liikenneturvallisuuksuunnitelmassa varsin kattavaksi. Suunnitelmassa esitettiin kolmen uuden väylän rakentamista (Sonnilantie, Järiläntie ja Köyliöntie).

3.13 Kunnallistekniikka ja energiahuolto

Vedenjakelusta ja jäteveden puhdistamisesta kaava-alueella huolehtii Kokemäen Vesihuolto Oy. Viemärlaitoksen toiminta-alue on vahvistettujen asemakaavojen alue. Suurin osa toiminta-alueesta on myös hulevesiviemäryty. Kokemäen kaupungin jätevedet käsitellään Kokemäen jätevedenpuhdistamolla, joka on biologiskemiallinen puhdistamo. Puhdistamoliete toimitetaan jatkokäsiteltäväksi Biotehdas Oy Vambion laitokseen Vampulaan.

Kokemäen Lämpö Oy on Kokemäen kaupungin ja sen vesiyhtiön omistama paikallinen kaukolämpölaitos. Suokkaan biopolttolaitos tuottaa kaukolämpöenergiaa Kokemäen keskustataajaman kiinteistöille ja teollisuudelle yhtiön omistamaa kaukolämpöverkostoa (25 km) myöden pääasiassa kotimaisia polttoaineita hyödyntäen. Kokemäen keskustataajaman lämmitysenergiaratkaisu perustuu pääosin kaukolämpöön. Lisäksi Kokemäellä on toinen lämpövoimala Perunajauhotehtaalla.

Kolsin voimalan sähköntuotannon teho on nykyään noin 45 MW. Voimalaitoksen omistaa Statkraft Suomi Oy. Sähkö siirretään eteenpäin kolmea sähkölinjaa pitkin Harjavallan, Äetsän ja Forssan suuntiin. Voimalaitoksen lisäksi Suokkaassa ja Säpilässä on sähköasemat.

Kuva 29. Vesihuoltoverkoston toiminta-alue Peipohja-Tulkki-Riste

3.14 Selvitysalueet ja ympäristöhäiriöt

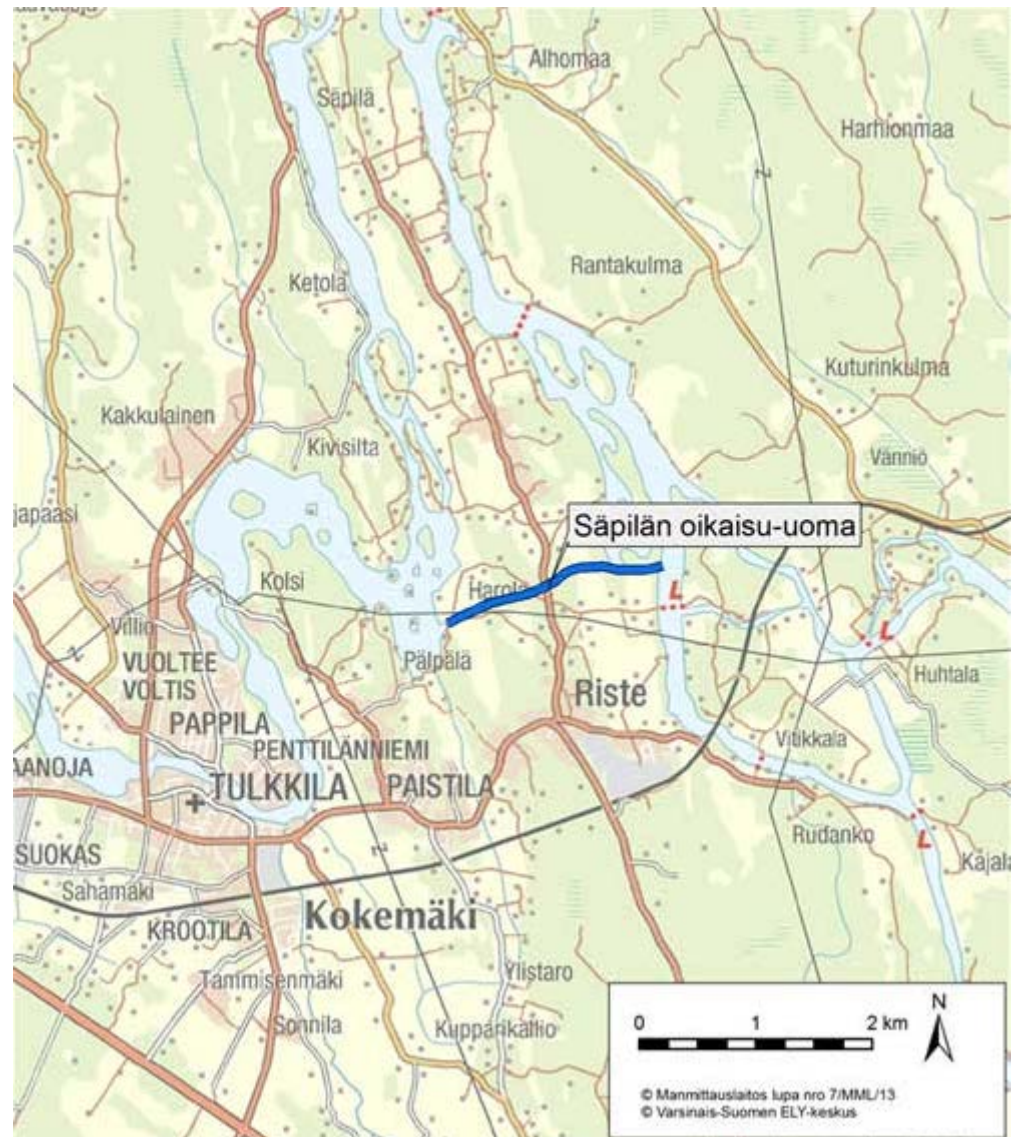
3.14.1 Kokemäenjoen Säpilänniemen oikaisu-uoman selvitysalue

Kokemäenjoen keskiosan ja Loimijoen alaosan tulvasuojeluhankkeen lupahakemus laitettiin vireille ensimmäisen kerran lähes 20 vuotta sitten vuonna 1994. Hakijana hankkeessa on ollut Varsinais-Suomen ELY -keskus (aiemmin Lounais-Suomen ympäristökeskus) maa- ja metsätalousministeriön valtuuttamana. Ympäristölupavirasto antoi vuonna 2006 luvan osalle hanketta mutta vaati Säpilänniemen oikaisu-uomaan liittyen lisäselvityksiä joen pohjasedimentin elohopeapitoisuuksista ja Puurijärvi-Isosuon Natura-alueen jokivarren tulvametsien tulvittamisesta. Lupa myönnettiin Kokemäenjoen keskiosan kymmenen tulvapenkereen rakentamiselle. Heikon kustannustehokkuuden vuoksi niitä ei kuitenkaan toteutettu.

Uusi lupahakemus sisältää toimenpiteenä vain Säpilänniemen oikaisu-uoman. Hakemussuunnitelma on päivitetty, mutta oikaisu-uoman sijaintiin tai muotoon ei ole tehty muutoksia aikaisempiin suunnitelmiin verrattuna. Oikaisu-uoma alkaa alavirran puolella Kokemäenjoen Pälälänlahdelta ja yhtyy ylävirran puolella jokeen Ruoppalahden eteläpuolella. Uoman pituus on 2,2 km, leveys 30-40 m ja kustannusarvio noin 8 milj. €. Tulvavedenkorkeudet laskevat Huittisissa ja Kokemäellä 0,2-1,0 m. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Kokemäenjoen säännöstely-yhtiön tekemän yhteistyösopimuksen pohjalta hankkeen luvanhakijana toimii säännöstely-yhtiö, joka on valmistellut lupahakemuksen yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa ja toimittanut lupahakemuksen vuonna 2013 Etelä-Suomen aluehallintovirastoon.

Säpilänniemen oikaisu-uoman merkityksestä koko Kokemäenjoen vesistöalueen tulvariskien hallinnassa ollaan nykyisin laajasti yhtä mieltä alajuoksulta Pirkanmaalle asti. Paikallisten Huittisiin ja Kokemäelle kohdistuvien tulvasuojeluhäiriöiden lisäksi oikaisu-uoma mahdollistaa paremman virtauskapasiteetin ansiosta vesistön yläosan järvien säännöstelyn siten, että tulvavahinkoriskit

pienenevät merkittävästi koko vesistöalueella. Tällä on erityisen suuri merkitys varauduttaessa talvisiin hyye- ja jääpatotulvariskeihin mm. Porissa, joka on vahinkopotentiaailtaan Suomen merkittävin tulvariskikohde.

Kuva 30. Säpilän oikaisu-uoma. Karttalähde: Varsinais-Suomen ELY-keskus.

3.14.2 Pilaantuneet maa-alueet

Pilaantuneiden maiden riskikohteet on saatu alueelliselta ELY-keskukselta Maaperän tilan tietojärjestelmästä (Matti-järjestelmä). Järjestelmään on merkitty seuraavat kohteet:

- Alueella ei puhdistustarvetta. (Alueella ei ole puhdistustarvetta, jos se on puhdistettu hyväksytyllä tavalla tai se on arvioitu pilaantumattomaksi.)
- Arvioitava tai puhdistettava alue. (Arvioitavilla tai puhdistettavilla maa-alueilla on havaittu kohonneita haitta-ainepitoisuuksia ja puhdistustarve on arvioitava tai se on jo todettu.)
- Selvitystä tarvitseva alue. (Selvitystä tarvitsevilla alueilla maaperän pilaantuneisuutta ei ole todennettu ja se on selvitettävä esim. maankäytön tai omistussuhteiden muuttuessa.)
- Toimiva kohde. (Toimivilla kohteilla on monesti ympäristölupa ja maaperän pilaantumattomuus on tarvittaessa varmistettava muutosten yhteydessä (toiminnan lopettaminen, kiinteistön myynti yms.)

Kohteet on esitetty selostuksen liitteessä 3 olevassa kartassa.

4 TAVOITTEET JA MITOITUSPERUSTEET

4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

4.1.1 Maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteet

MRL 5 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää:

- 1) turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten, tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista;
- 2) yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta;
- 3) rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista;
- 4) luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä;
- 5) ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä;
- 6) luonnonvarojen säästeliästä käyttöä;
- 7) yhdyskuntien toimivuutta ja hyvää rakentamista;
- 8) yhdyskuntarakentamisen taloudellisuutta;
- 9) elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä;
- 10) palvelujen saatavuutta; sekä
- 11) liikenteen tarkoituksenmukaista järjestämistä sekä erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiä.

MRL 39 §:ssä yleiskaavalle on asetettu sisältövaatimukset. Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

- 1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
- 2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
- 3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
- 4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla;
- 5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
- 6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
- 7) ympäristöhaittojen vähentäminen;
- 8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
- 9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Em. seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.

Yleiskaavoituksessa tulee ottaa huomioon voimassa oleva maakuntakaava. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

4.1.2 Valtakunnalliset tavoitteet

Valtioneuvosto on hyväksynyt valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 30.11.2008. Tavoitteet astuivat voimaan 1.3.2009. (www.ymparisto.fi/vat) Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Ne on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- toimiva aluerakenne
- eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
- kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
- toimivat yhteysverkot ja energiahuolto
- Helsingin seudun erityiskysymykset
- luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet.

Rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) on Museoviraston laatima inventointi, joka on valtioneuvoston päätöksellä 22.12.2009 otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen (www.rky.fi, 18.1.2011; Museovirasto 8.9.2009, VN 22.12.2009).

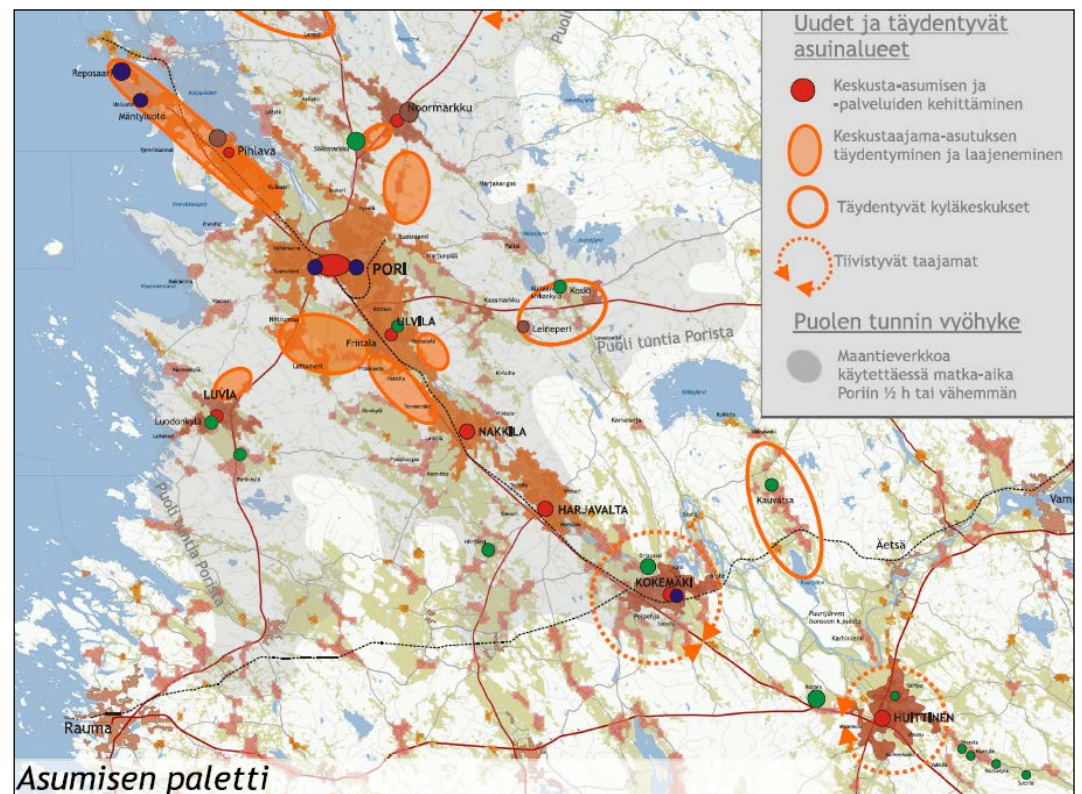
Suunnittelualueeseen sisältyy neljä valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä: Kokemäen kirkonseutu, Kokemäenkartanon historiallinen maisema, Peipohjan rautatieasema-alue ja Pyhän Henrikin saarnahuone ja sen historiallinen ympäristö.

4.1.3 Seudulliset tavoitteet

Yleiskaavan laadinnassa huomioidaan valtakunnallisen ja seudullisen liikenneverkon kehittämistarpeet sekä maakuntakaavan yleiskaavalle asettamat tavoitteet.

Yleiskaavatyöhön liittyy myös seudullinen tarkastelu. Porin seudun karhukunnissa on laadittu kunta- ja palvelurakennemuutuksesta annetun puitelain 7 §:n 2 momentin mukainen kaupunkiseutus suunnitelma, jonka ensisijaisena tavoitteena on järkevöittää kuntien välistä maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteistyötä. Kaupunkiseutus suunnitelman keskeisiä asioita ovat ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioiva maankäyttö, asuminen vetovoimatekijänä, energiataloudellinen liikenne ja kuntarajat ylittävien palveluiden joustava käyttö.

Suunnittelussa huomioidaan Kokemäki osana Porin kehittyvää kaupunkiseutua, tiettyjen palvelujen osalta keskuskuntaan tukeutuvana ja oman asumisprofiilin omaavana keskuksena. Yleiskaavalla osoitetaan, miten tavoitteiden toteutumiselle luodaan edellytykset kunnallisen tason ratkaisuille ja kuinka Kokemäki liittyy muuhun seutukuntaan.

Kuva 31. Ote Porin kaupunkiseudun rakennemallista.

4.2 Tavoitevaiheessa selkeytyneet tavoitteet

4.2.1 Kaupungin asettamat tavoitteet

Osayleiskaavan tavoitteet asetetaan seuraavien 15–20 vuoden aikana tapahtuvalle kehitykselle. Tavoitteena on täydentää taajamarakennetta hyödyntäen olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja palveluja. Tavoitteena on, että Kokemäki pystyy tarjoamaan osaamiseen perustuvan kilpailukykyisen toimintaympäristön, jossa kannattavien yritysten menestymisen myötä kaupungin väestön hyvinvointi ja elämisen laatu ovat korkeatasoisia.

Yleiskaavan laatimisessa otetaan huomioon kaupunkistrategian tavoitteet (Kokemäen kaupunkistrategia 2.5.2010). Strategian toiminta-ajatuksena on Kokemäki – kuntalaisia varten. Toimintaa ohjaavia arvoja ovat asiakaslähtöisyys, yhteistyö, kehittämishalukkuus/innovatiivisuus, turvallisuus ja kestävä kehitys.

Toiminta-ajatus:

• KOKEMÄKI - KUNTALAISIA VARTEN

Arvot

Asukaslähtöisyys

- tarkoittaa tasapuolisuutta kaupungin toiminnassa ja palveluasennetta suhtautumisessa kuntalaiseen. Toiminta on avointa ja ystävällistä.

Yhteistyö

- tarkoittaa yhteistyötä organisaation sisällä, kunnan eri toimijoiden kanssa ja seudullisesti. Kokemäkeläinen ote yhteistyöhön on luotettavaa.

Kehittämishalukkuus, innovatiivisuus

- tarkoittaa uskallusta kyseenalaistaa olemassa olevia toimintamalleja ja kehittää uusia ratkaisuja. Kokemäen kaupunki kannustaa henkilökuntaansa innovatiivisuuteen ja omassa työssä itsensä kehittämiseen sekä palkitsee siitä.

Turvallisuus

- tarkoittaa laaja-alaisesti turvallisuusnäkökohtien ottamista huomioon päätöksenteossa ja henkilökunnan toiminnassa.

Kestävä kehitys

- tarkoittaa toimintaa, jolla siirretään tuleville sukupolville hyvinvoiva elin- ja asuinympäristö. Kestävän kehityksen periaatteet otetaan huomioon organisaation kaikilla tasoilla.

Visio 2016: HYVÄ ELÄMÄ KOKEMÄELLÄ

Visiosta johdetut strategiset päämäärät:

- Hyvät peruspalvelut
- varhaiskasvatuspalvelut
- koulutuspalvelut
- terveyden edistäminen
- sosiaalipalvelut
- sähkö-, vesi-, tieto- ja liikenneyhteydet
- Monipuoliset vapaa-ajanpalvelut
- Oman kotikunnan arvostaminen
- Monipuolinen elinkeinorakenne
- Turvallinen, viihtyisä ja luonnonläheinen asuin- ja elinympäristö
- Tasapainoinen kuntatalous
- Toimiva, kehittyvä kuntaorganisaatio

Tavoitepalaverissa 10.11.2010 esille nousseet asiat:

Liikenne & saavutettavuus

- liikenneyhteyksien kehittäminen/olemassaolevien hyödyntäminen
- VT 2: den hyödyntäminen osayleiskaavassa
- joukkoliikenne, kevytliikenne, varaukset
- liikenteellisesti toimivan ja turvallisen kokonaisuuden luominen
- rautatieaseman paikka: Peipohja vai Kokemäki
- toimiva liikenneverkko, kunnallistekniikka
- liikenneyhteys eri suuntiin
- julkisen liikenteen järjestäminen
- parempi saavutettavuus

Elinkeinot

- hyvät toimintaedellytykset eri toimijoille
- yritys/teollisuustonttien saatavuus ja sijainti
- yritysten/teollisuuden sijainti
- yritystonttien järkevä sijoitus ja suunnittelu
- lisää työpaikkoja
- elinkeinopalvelujen monipuolistaminen
- energian tuottaminen kilpailukykyisesti
- uuden yritystoiminnan sijoittumisen edistäminen
- kaupallisuus – kauppvoja lisää
- turvataan Kokemäen kasvu
- koulutus, ammatillisen työvoiman riittävyys
- erikoisviljelyn kehittäminen
- olemassa olevien yritysten kasvaminen
- uusia veturi yrityksiä
- yrittäjien hyvä yhteishenki ja sen kehittäminen

Asuminen

- riittävästi tilaa uusasantotuotannolle
- tonttitarjonta/kysyntä vastaavat toisiaan
- riittävät tonttivarauumat
- kaavoituksen joustavuus
- asuinalueille palveluja ja elinvoimaa, ei vain tontteja
- asukasmäärän huomattava kasvun nostaminen
- asumishoukutus, turvallinen
- Kokemäki houkuttelevaksi asua
- kasvunvara
- eri-ikäisten huomioiminen -> valittava kehityspolku, asumismuodot
- ranta-alue jatkossakin yleiseen käyttöön
- asuntomessut?
- markkinoinnin tehostaminen
- rohkeutta tekemiseen
- hyvän elämän korostaminen
- "Citta slow"!

Ympäristöarvot

- Pitkäjärven kehittäminen
- kulttuurimaiseman turvaaminen
- ympäristön viihtyisyys, kauneus
- virkistysalueet ja Kokemäenjoen hyödyntäminen
- maiseman omaleimaisuuden säilyttäminen
- jokimaiseman edustus, hyötykäyttö
- luonnonmukaisten alueiden (virkistys, luonto) säilyttäminen
- rantarakentaminen

Keskustan ja Kokemäen kehittäminen

- keskustaajaman/Kokemäen vetovoimaisuuden kasvu
- ei pakkopaita joustava kehittämisraami
- dynaaminen imago
- eheytyminen
- Kokemäki vahvaan nousuun
- tehokkaan kunnallistekniikan mahdollistaminen
- keskustasta viihtyisä "olohuone", jossa palvelut kukoistavat
- joen hyödyntäminen
- erilaisten asumismuotojen tarjonnan turvaaminen

Palvelut

- palvelujen sijainti

4.2.2 Kaupunkilaisten tavoitteet

Yleisötilaisuudessa 10.11.2010 nousi esiin mm. seuraavia asioita:

- Maatalous tulee huomioida kaavoituksessa
- Peipohjan teollisuusalueen tiejärjestelyissä kehitettävää
- Teollisuudelle ja yritystoiminnalle varatta rakentamisen kannalta edullista maata
- Alueen kulttuuriarvoja tulee kunnioittaa yleiskaavassa.
- Kasvun kohdistuminen keskustan alueelle
- Voimakatu ei sovellu riittävän hyvin raskaalle liikenteelle

Luonnosvaiheessa saatuun osallispalautteeseen on laadittu kaavanlaatijan vastineet (vastineraportti, liite 1). Saatua palautetta on arvioitu kaupungin kaavatoimikunnassa ja kaavaluonnosta on muutettu niiltä osin, kuin se on katsottu tarkoituksenmukaiseksi yleiskaavan yleispiirteisyys huomioon ottaen.

4.3 Liikennejärjestelmää ja -verkkoa koskevat tavoitteet

4.3.1 Kaupungin tavoitteet koskien linja-autoliikennettä ja päätieverkkoa

Kokemäen kaupungin tavoitteena on saada toimiva joukkoliikenne niin Kokemäelle kuin Kokemäeltä. Kaupungin tavoitteena on saada linja-autoliikennedyhteys Tulkkilasta VT2:lle juna-aseman kautta, mikä toisi seutuliiikenteeseen uusia matkustajia ja lisäisi Kokemäen saavutettavuutta.

Kaupungin tavoitteena on säilyttää Linjatien ja VT2:n tasoliittymä keskustan eteläpuolella. Liikenne ruuhkautuu liikaa Satakunnantiellä ja Sonnilantiellä, jos kaikki sisääntuloliikenne taajamaan ohjataan niiden kautta.

4.3.2 Seudulliset tavoitteet pääliikenneverkon osalta

Pääliikenneverkon keskeisimmät muutostarpeet on selvitetty Satakunnan maakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (SatLJS), jossa myös valtateiden 2, 8 sekä 12 merkittävä parantaminen on nostettu esille. Suunnitelmassa on määritelty muun muassa pääliikenneverkossa todetut yhteyspuutteet sekä visio vuoteen 2025.

Liikennejärjestelmä ja liikenneverkko –raportin mukaan VT2 osoitetaan merkittävästi parannettavana tienä välillä Mäntyluoto – Pori ja Harjavalta – Huitinen. Uusina eritasoliittyminä osoitetaan maakuntakaavassa vain ne liittymät, jotka ylikunnalliselta merkitykseltään, yhdyskuntarakenteen, palvelujen saatavuuden, liikennedyhteyksien seudullisten tavoitteiden tai muun maankäytön järjestelyiden kannalta ovat tarpeen.

4.3.3 Paikallisjunaliikenteen kehittäminen

Ratahallintokeskuksen julkaisussa *Tulevaisuuden henkilöliikenneselvitys* (verkkojulkaisu 1/2009, s. 60-62) on todettu kotimaan kaukojunaliikennettä koskevassa kohdassa Porin radalla junaliikenteen kysynnän olevan asukasmäärään suhteutettuna melko vähäinen. Tehdyissä tarkasteluissa voi Porin radan kysyntä kasvaa enimmillään 0,8 miljoonaan matkaan vuodessa. Tällöin junamatkojen määrä olisi väkilukuun suhteutettuna samaa suuruusluokkaa kuin Rantaradan käytävässä. Taajamajunaliikenteestä on Porin seudun osalta todettu seuraavaa:

Taajamajunaliikenne on vaihtoehto myös hiljaisemmän kysynnän ratasuunnille, joilla se palvelee samanaikaisesti seudullisia ja pitempimatkaisia matkustustarpeita. Pysähtyminen useammassa taajamassa laajentaa matkustajapohjaa ja luo edellytykset hyvälle vuorotarjonnalle. Jos kysyntä on riittävää, taajamajunaliikenteellä hoidettua perustarjontaa voidaan suurimman kysynnän aikaan täydentää nopeammilla kaukojunavuoroilla. Esimerkkejä tällaisista ratakäytävistä ovat mm. Tampere–Pori ja Seinäjoki–Vaasa.

Tampereen ja Porin välillä Kokemäenjokilaakson nauhamainen, tiiviisti radan varteen sijoittunut rakenne luo hyvät edellytykset kehittää yhteysvälin liikennettä ja yhdyskuntarakennetta taajamakeskuksissa pysähtyvän tiheän taajama-junaliikenteen ja sitä täydentävien nopeampien juna-yhteyksien varaan. Taajamajunalla vyöhykkeeseen voidaan kytkeä myös Rauman seutu, joka on

Lohjan ja Porvoon jälkeen kolmanneksi suurin nykyisin henkilöliikenteen ulkopuolella oleva kaupunkiseutu.

Paikallisjunaliikenteen kehittämistä on käsitelty myös Porin kaupunkiseudun rakennemallissa. Joukkoliikenteessä yhtenä tavoitteena on paikallisjunaliikenteen edistäminen välillä Mäntyluoto – Kokemäki.

4.4 Liikenneturvallisuutta koskevat tavoitteet

Kaikkien henkilövahinko-onnettomuuksien määrää on saatava vähennettyä, vaikka liikennemäärät kasvavat yleisestä liikennekehityksestä ja uudesta maankäytöstä johtuen.

Kevyen liikenteen onnettomuuksien määrää on saatava vähennettyä ja kevyen liikenteen omakohtaisesti kokemaa liikenneturvallisuutta parannettua.

Liikenneturvallisuuden osalta Kokemäeltä on tunnistettu seuraavissa alaluissa esiteltyjä ongelmia ja kehittämistarpeita.

4.4.1 Ajoneuvoliikenteen ongelmat ja kehittämistarpeet

Ajoneuvoliikenteen verkko kaava-alueella on varsin kattava, eikä siinä ole merkittäviä yhteyspuutteita. Uusien katujen tarve riippuukin ensisijaisesti maankäytön kehittymisestä ja sen tarpeista.

Sen sijaan nykyverkolla on turvallisuuspuutteita. Tampere-Pori –radalla on kaava-alueella useita tasoristeyksiä, jotka tulisi poistaa. Kokemäen aseman eteläpuolella raskaan liikenteen läpiajoa ohjautuu Haanmäentien kautta, joka ulkoasultaan on kapea tonttikatu, jolla on myös merkittävästi koulumatkaliikennettä. Liikenteen rauhoittamisen takia tulisi harkita Haanmäentien katkaisua esimerkiksi sen länsipäästä ja raskaan liikenteen ohjaamista reiteille, joilla se aiheuttaa vähemmän häiriöitä.

Kaava-alueelle kohdistuu lisäksi ylemmän tason kehittämistarpeita, jotka pohjautuvat valtakunnantason tieverkon kehittämiseen sekä maakuntakaavan tavoitteisiin. VT2:n merkittävään parantamiseen kaava-alueella tulisi varautua. Osayleiskaavoituksen kannalta tämä merkitsee varautumista liittymien vähentämiseen, rinnakkaistiejärjestelyihin sekä Sonnilantien eritasoliittymään. Lisäksi maakuntakaavassa on osoitettu tieliikenteen uudet yhteystarpeet Eura-joen ja Keikyän suuntiin. Näiden linjauksesta tai toteuttamisesta ei ole tarkempia suunnitelmia.

4.4.2 Kevyen liikenteen ongelmat ja kehittämistarpeet

Kevyen liikenteen verkosto on voimakkaasti painottunut yhden pääkadun suuntaisesti ja siinä on merkittäviä täydentäviä yhteyspuutteita. Merkittävin näistä on keskustan kokoojakatu Tulkkilantie, jonka varrella on nykyisin ainoastaan kapeat jalkakäytävät. Pyöräilyn olosuhteet kadulla ovat turvattomat, joten nykyiset jalkakäytävät olisi syytä levittää kevyen liikenteen väyliksi. Tämä lisäisi merkittävästi kevyen liikenteen turvallisuutta keskustassa sekä parantaisi liikkumis- ja asiointimahdollisuuksia keskustassa kävellessä ja polku-
pyörällä.

Muita kevyen liikenteen puutteita ovat:

- Kouvatsantie maatalousoppilaitokselle asti. Tämän rakentaminen aloitetaan kesällä 2011.
- Köyliöntien ja Tampere-Porin –radan tasoristeyksen poisto
- Yhteys keskustasta Kokemäenjoen pohjoispuolisille asuinalueille (Penttilänniemi, Pappila).
- Köyliöntien varren kevyen liikenteen väylän jatkaminen VT2:n eteläpuolella yhdystien 2143 liittymään asti.
- Sonnilantien pohjoisosan kevyen liikenteen väylä Krootilaan asti.
- Järiläntien varren kevyen liikenteen väylä Ratalan alueen kohdalla

Laajempina yhteystarpeina ovat Kokemäenjoen suuntaiset yhdystarpeet Harjavallan suuntaan. Merkittävämpi on joen eteläpuoleinen yhteys, sillä sekä Kokemäen että Harjavallan keskustat sijaitsevat joen eteläpuolella. Keskusta-alueella olevia toissijaisia tarpeita, joiden toteutus riippuu osin maankäytön kehittämisestä, ovat Sonnilantien kevyen liikenteen väylä VT2:n liittymään asti sekä Suokkaantien ja Voimakadun kevyen liikenteen väylä, joka parantaisi kevyen liikenteen yhteyksiä teollisuusalueella (työmatkaliikenne), jolla muuten ongelmana on raskaan liikenteen suuri osuus ja sen luoma turvattomuuden tunne.

4.4.3 Joukkoliikenteen ongelmat ja kehittämistarpeet

Maankäytön suunnittelussa tulisi edistää etenkin keskustan lähialueiden tiivistämistä ja täydentämistä, sillä alueet sijoittuvat olemassa olevien liikennepalvelujen vaikutuspiiriin ja tukevat siten itsekkannattavan joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä.

Kokemäen keskustan ja juna-aseman joukkoliikenteen palvelutasoa parantaisi, jos Tulkkilasta kulkisi linja-auto juna-asemalle ja edelleen valtatie pika- vuoropysäkeille.

Osayleiskaavatyössä tulee tutkia mahdollisuus siirtää raideliikenteen pysähdyspaikka keskustan tuntumaan, jolloin se palvelisi paremmin päivittäistä työ-, asiointi- ja vapaa-ajanliikennettä. Jotta paikallisjunaliikenteen edellytykset olisivat kohtuulliset, tulisi yhden kilometrin säteellä pysäkkipaikalta asua vähintään 1500 asukasta. Kannattavuuden parantamiseksi väestömäärän olisi hyvä olla kuitenkin vielä enemmän, noin 2500-3000 asukasta kilometrin etäisyydellä. Kaiken kaikkiaan yhdyskuntarakenteen kannalta on edullista, jos uudet aluevaraukset asutukselle pystytään osoittamaan nykyisen keskustan läheisyydestä, jolloin keskustan tuleva väestömäärä tukisi myös paikallisjunaliikenteen edellytyksiä.

4.4.4 Liikenneturvallisuus

Kokemäen yleiskaavan uusi maankäyttö sijoitetaan niin, että se suosii turvallista kevyttä liikennettä, edistää joukkoliikenteen käyttömahdollisuuksia sekä liikenneturvallisuutta.

Liikenneturvallisuuteen vaikutetaan kaikissa suunnittelun vaiheissa maakuntakaavoista aina tie- ja katusuunnitelmiin asti. Mitä huolellisemmin liikenneturvallisuus otetaan mukaan yleiskaavoissa ja mitä paremmin samoja periaatteita noudatetaan maankäyttöä koskevissa päätöksissä, sitä varmemmin ongelmia vältetään. Toimintojen sijoittelulla vaikutetaan turvallisuuteen niin onnettomuuksien altistumisen kuin onnettomuuksien vakavuudenkin kautta.

Uuden maankäytön kytkemisen liikennejärjestelmään tulee olla harkittua ja suunnitelmallista. Esimerkiksi uudet asuinalueet ja koulut tulisi mahdollisuuksien mukaan sijoittaa siten, etteivät oppilaat joudu ylittämään pääväyliä. Tavoitteena on, että asuntoalueiden ja kevyttä liikennettä synnyttävien paikkojen - koulujen, päiväkotien ja palvelutalojen - välillä on yhtenäiset kevyen liikenteen yhteydet, jotka eivät risteä vilkkaimpien pääväylien ja -katujen kanssa. Käytännössä tämä on usein mahdotonta toteuttaa. Tällöin ajoneuvoliikenteen ja kevyen liikenteen risteämiskohtien liikenneturvallisuus joudutaan varmistamaan rakenteellisilla keinoilla. Runsaasti ajoneuvoliikennettä synnyttävät kohteet – liikekeskukset, terminaalit ja teollisuuslaitokset – tulisi sijoittaa pääväylien läheisyyteen, kuitenkin siten, ettei niiden liikenne liity suoraan pääväylälle.

4.5 Maisemallisten arvojen huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa

Selvitysalueen maisemalliset arvot rakentuvat valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen: 1) Kokemäen kirkonseudun, 2) Kokemäenkartanon historiallisen maiseman, 3) Pyhän Henrikin saarnahuoneen historiallisine ympäristöineen sekä 4) Peipohjan rautatieasema-alueen ohella kiemurtelevan Kokemäenjoen sekä laajojen peltoaukeiden ympärille.

Kokemäellä valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen aluerajauksiin sisältyvät myös alueen edustavimmat pellot. Tarkastelualueelle sijoittuu myös muutamia maakunnallisella tasolla arvokkaita perinnetäisiä: Orjapaadenkallio, Pälälän kalliokedot (osittain) ja Pispän kalliokedot. Alueelta löytyy lisäksi kaksi varsin viehättävää laidunaluetta, joilla ei kuitenkaan ole minkäänlaista virallista arvoluokitusta. Satakunnan maakunta-kaavassa valtakunnallisesti merkittävän rakennettujen kulttuuriympäristöjen aluerajaus on edellä mainittuja neljää kohdetta huomattavasti laajempi ja käsittää noin puolet suunnittelualueesta. Maakunta-kaavassa oleva rajaus noudattelee RKY 1993 –rajausta. Satakunnan maakunta-kaavan mukaan alueelle sijoittuu muutamia arvokkaita geologisia muodostumia, joilla on maisemallistakin arvoa. Jokinäkymät sekä kauaskantoiset peltojen yli avautuvat näkymät ovat selvitysalueen vahvuuksia.

Keskustaajaman jatkosuunnittelussa alueen vahvuudet tulee ottaa huomioon. Koko alueen kannalta pelto- ja niittyalueiden säilyttäminen pääpiirteissään avoimena on olennaista. Joille avautuvia näkymiä tulisi vaalia. Selännealueille rakentamista kaavailtaessa tulee maastonmuodot ottaa huomioon. Korkeimmat kohdat tulisi jättää rakentamisen ulkopuolelle ja kalliomuodostumat kiertää mahdollisuuksien mukaan. Riittävän reunapuuston säilyttäminen on monin paikoin toivottavaa. Etelään, länteen ja lounaaseen suuntautuvat selänteiden ja laaksonpohjien väliin jäävät niin kutsutut vaihettumisvyöhykkeet ovat pienilmastollisesti rakentamisen kannalta edullisimpia alueita. Myös maiseman kannalta rakentaminen usein sopii näille alueille. Kokemäenjoen, Kolsintien ja Riisteentien välinen peltoalue olisi kuitenkin suotavaa jättää rakentamisen ulkopuolelle.

Vanhan ja arvokkaan rakennuskannan sekä maisemakuvallisesti tärkeiden rakennusten läheisyydessä rakentamispaikat ja rakennukset on suunniteltava siten, että ne ovat sopusoinnussa olemassa olevien rakennusten ja maiseman kanssa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten arkkitehtuuriin, massoiteluun, korkeuteen, materiaalivalintoihin sekä värimaailmaan. Avoimilla alueilla rakennusten ympärille on istutettava suojakasvillisuutta pehmentämään rakentamisen synnyttämää vaikutelmaa. Myös muut toiminnot on toteutettava ympäröivän maiseman ehdoilla.

Säilytettäväksi suositeltavat alueet sijaitsevat maisemallisesti arvokkailla, kauniilla tai ekologisesti herkillä, muutoksia heikosti sietävillä, paikoilla. Selvitysalueen tapauksessa tämä tarkoittaa lähinnä maisemakuvan kannalta tärkeitä laajoja viljelyaukeita, metsänreunoja, valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä, maisemakuvallisesti tärkeiden rakennusten välitöntä läheisyyttä ja perinnemaisemia.

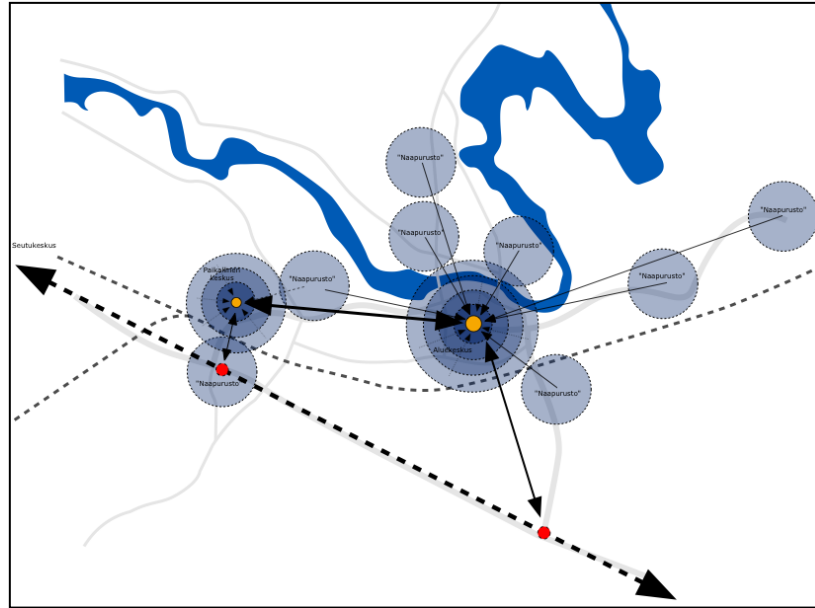
Selvitysalueen vaatimattomista korkeuseroista johtuen merkittäviä lakialueita on vähäisenlaisesti. Orjapaaden lakialue tulisi säilyttää rakentamattomana. Lakialueet ovat ekologisesti herkkiä alueita ja maisemassa lakialueilla suoritetut toimenpiteet – esimerkiksi hakkuut ja rakentaminen - näkyvät valitettavan kauas. Lakialueet ovat myös kulutuskestävyydeltään herkkiä alueita.

Selvitysalueen niitty- ja viljelyalueet tulisi säilyttää suurelta osin avoimena, mieluiten viljely- tai laidunkäytössä. Mikäli pelto- ja niittyalueita ei pystytä kaikilta osin säilyttämään avoimena perinteisin tavoin hoidettuina, säilyvät ne luonteeltaan avoimena myös esimerkiksi maisemapeltoina tai pelinurmina. Peltoaukeiden ja niittyalueiden metsittämistä ei suositella. Viljely- ja niittyalueista heikoimmin muutoksia sietävät Kokemäenkartanon historialliseen maisemaan (RKY 2009) ja Pyhän Henrikin saarnahuoneen historialliseen ympäristöön (RKY 2009) lukeutuvat pelto- ja niittyalueet. Myös jälkimmäisen aluerajauksen pohjoispuolinen peltoalue sietää heikosti muutoksia.

Pelto- ja niittyalueiden läheisyydessä metsänreunat tulee pyrkiä säilyttämään mahdollisimman eheinä. Mahdollinen rakentaminen tulee ohjata joko metsän sisään tai selkeästi peltoaukean puolelle, kuitenkin siten, että rakentaminen tukeutuu olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja maastonmuotoihin. Avoimeen maisematilaan rakennettaessa rakentaminen tulisi siis sijoittaa mieluiten peltoaukean reuna-alueille ja olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Avoimien maisematilojen yhteydessä tulisi ensisijaisesti välttää massiivista rakentamista. Mitä etäämmäksi entisen pellon reunasta edetään, sen matalampaa rakentamisen tulisi olla. Avoimen ja rakennetun välille tulee kehittää uusi monikerroksinen puista ja pensasistutuksista koostuva reuna. Reunaistutusten ei tarvitse muodostaa täydellistä näköestettä rakennetun ja avoimen välille vaan pehmentää rakentamisen synnyttämää vaikutelmaa ja rikastaa maisemakuvaa.

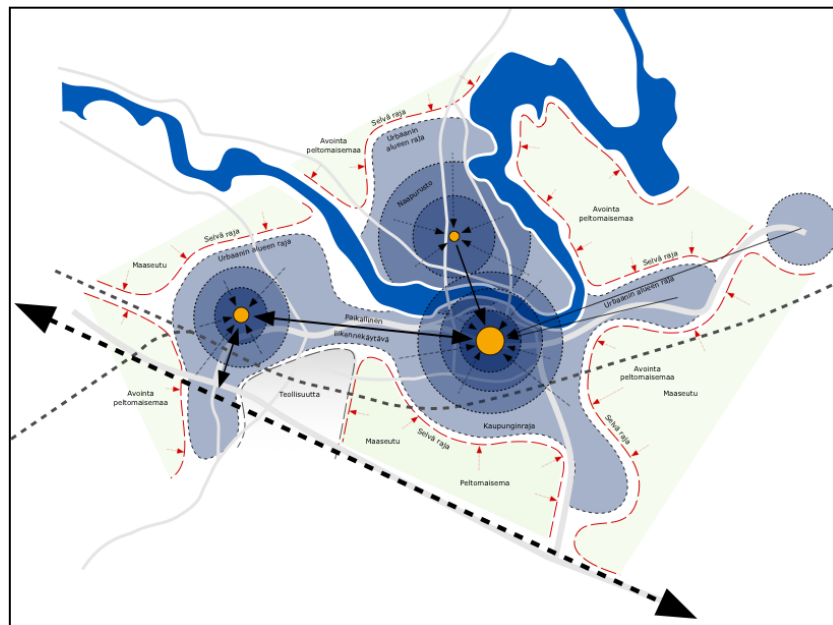
4.6 Yhdyskuntarakennetta koskevat tavoitteet

Kokemäelle on muodostunut kaksi palvelukeskittymää ja useita asuinalueita ilman kävellen saavutettavia lähipalveluita.

Kuva 32. Tilanne Kokemäellä tällä hetkellä. keltaisella palvelukeskittymät, punaisella liittymät VT2:lle.

Yleiskaavassa tavoitteena on laajentaa lähipalveluympäristöä kehittämällä olemassa olevia palvelukeskuksia ja helpottamalla palvelujen saavutettavuutta myös kävellen. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kaavalla mahdollistetaan uuden lähipalvelupisteen kehittäminen joen pohjoisrannalle. Keskustan tiivistämisellä taas pyritään sijoittamaan asuinalueita palvelujen läheisyyteen, lisäämään asukkaita keskustan tuntumassa ja saamaan elävyyttä rakennettuun ympäristöön.

Kuva 33. Mahdollinen tapa laajentaa lähipalveluympäristöä.

4.7 Mitoitusperusteet

4.7.1 Asuinalueiden mitoitus

Yleiskaavan mitoituksessa huomioidaan Tilastokeskuksen väestöennuste, joka kuvaa tulevaa väestönkehitystä. Tilastokeskuksen väestöennusteet ovat ns. demografisia trendilaskelmia, joissa lasketaan mikä olisi alueen tuleva väestö, jos viime vuosien väestönkehitys jatkuisi samanlaisena. Kokemäen osalla tämä tarkoittaisi väestön vähenemistä.

Yleiskaavassa toisaalta pyritään kääntämään asukasluvun kehitys positiiviseksi yleiskaava-alueella. Kokemäen osalta väestömäärän muutos tukeutuu osittain Porin kaupungin vetovoimaan ja läheisyyteen, mutta yleiskaava-alueella väestön lisäys tulee pääasiassa kunnan sisäisestä muutosta ja alueen hyvästä sijainnista risteyskohdassa, mikä tuo potentiaalia mm. teollisuuden kehitykselle.

Taulukko 16 on laskettu, mitä maltillinen 0,3 % vuotuinen väestönkasvu tarkoittaisi kaava-alueella. 0,3 % vuotuisella väestönkasvulla keskustaajaman väkiluku kasvaisi noin 300 asukkaalla vuoteen 2035 mennessä. Aasukastiheydellä 15 as/ha tämä tarkoittaisi, että uusia asuntoaluevarauksia tarvittaisiin 21 hehtaaria ja asukastiheydellä 20 as/ha 16 hehtaaria uusia aluevarauksia.

Kaava-alueella on tällä hetkellä (2016) rakentamattomia asumiseen tarkoitettuja tontteja yhteensä noin 15 ha. Keskustaajamaan tavoiteltu väestönkasvu, noin 300 uutta asukasta, pystyttäisiin ehkä asuttamaan vapaina oleville tontteille.

Kuitenkin pitääkseen vetovoimaansa yllä kaupungin on pystyttävä tarjoamaan erilaisia asumisen vaihtoehtoja. Tämän ja mm. maanhankinnan epävarmuuden takia yleiskaavassa on varauduttava todellista tarvetta laajemmilla aluevarauksilla. Yleiskaavassa voidaan varautua jopa nelinkertaiseen aluevarauksen määrään, mikä tarkoittaisi rakentamattomat tontit huomioiden noin 45-65 ha uusia asuntoalueita. Yhdyskuntarakenteen hajautumista pystytään hallitsemaan osoittamalla aluevarauksen keskinäinen toteuttamisjärjestys.

Väestön ikääntyessä kunnan sisäinen muuttoliike suuntautuu haja-asutusalueilta keskustaajamaan ja omakotitaloista rivi- ja kerrostaloihin. Tämä tarkoittaa sitä, että keskustaajamassa palvelujen ääreltä on varattava alueita myös kerros- ja rivitalovaltaisille alueille.

Taulukko 16. Väestön muutos kaava-alueella 0,3 % vuotuisella väestönkasvulla.

Väestö 2012, koko kunta	7893					
Taajama-aste 2012	59,1 %					
Keskustaajamassa asukkaita (taajama-asteen perusteella laskettuna)	4665					
Vuotuinen kasvukerroin 0,3 % / a						
Vuosi	2012	2015	2020	2025	2030	2035
Kaava-alueen asukasluvun kehitys	4665	4693	4764	4835	4908	4983
	väestömuutos kaava-alueella					+ 318

4.7.2 Teollisuus- ja työpaikka-alueiden mitoitus

Kokemäen yritysperustanta (aloittaneet miinus lopettaneet) on ollut vuosina 2000-2013 keskimäärin 6 yritystä vuodessa. Osa näistä yrityksistä on sellaisia, että ne tarvitsevat teollisuus- tai työpaikkatontin käyttöönsä. Jos vuosittain otettaisiin 1 uusi teollisuus- tai yritystonttikäyttöön, uusia tontteja tarvittaisiin arvioilta noin 20 tavoitevuoteen 2035 mennessä. Keskimääräisellä hehtaarin tonttikoolla tämä tarkoittaisi, että tavoitevuoteen mennessä tarvitaan noin 20 hehtaaria tonttimaata teollisuuden, varastoinnin ja työpaikkojen käyttöön. Tonttimaan lisäksi yleiskaavassa teollisuuden ja varastoinnin aluevarauksiin sisältyy myös muita maankäyttötarpeita, kuten tie- ja viheralueita, joten aluevarausten on oltava noin 1,5 kertaa suurempia kuin tonttimaan tarve.

Tällä hetkellä (2016) kaava-alueella on tarjolla noin 15 ha (11 kpl) rakentamattomia teollisuus- ja työpaikkatontteja, mikä on vain noin puolet arvioidusta tarpeesta tavoitevuoteen mennessä. Jotta kaupunki pystyy tarjoamaan erilaisia vaihtoehtoja ja maanhankinnan epävarmuuden tähden yleiskaavassa varaudutaan noin kaksin- kolminkertaiseen aluevarausten määrään. Tämä tarkoittaa rakentamattomat tontit huomioiden noin 45-75 ha uusia teollisuus- ja työpaikka-alueita.

5 SUUNNITTELUN VAIHEET

5.1 Tutkimukset ja selvitykset

5.1.1 Aikaisemmin laaditut tutkimukset ja selvitykset

- Vahvistamatta jäänyt vuoden 1993 yleiskaavaluonnos selvityksineen.

5.1.2 Maakunnallisen tason selvitykset

Suunnittelualueetta koskevia maakunnallisen tason selvityksiä ja suunnitelmia ovat:

- Satakunnan luonnonsuojeluselitys 1995-1998, Satakuntaliiton julkaisu A: 249
- Porin seudun PARAS –kaupunkiseutusuunnitelma ja Porin seudun rakennemalli; Porin seutu Karhukunnat
- Satakunnan maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (SatLJS) ja sen osaselvitykset: Insinööritoimisto Liidea Oy, 2005-2006
- Porin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma -joukkoliikenne: Insinööritoimisto Liidea Oy, Tieliikelaitoksen konsultointi, Turku, 2004
- Ehdotus runkotieverkosta; Tiehallinto, LVM:n julkaisu 43/2006
- Vt 8:n rakennussuunnitelmien laatiminen välillä Eurajoki-Pori (vireillä); Varsinais-Suomen ELY-keskus
- Pohjanlahden Rantatie – ratsupolusta rannikon matkailutiekseksi; Kulttuuri-tuotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen julkaisuja XV, Pori 2009

Lisäksi Satakuntaliitossa on laadittu Satakunnan maakuntakaavan laatimisvaiheessa seuraavista teemoista selvitykset, joita hyödynnetään osayleiskaavaa laadittaessa soveltuvilta osin:

- Tuulivoimala-alueet Satakunnassa (19.10.2005)
- Melutasoltaan hiljaiset alueet (9.1.2006)
- Liikennejärjestelmä ja liikenneverkko (12.6.2006)
- Maa-ainesvarat ja pohjavesi (30.3.2006)
- Satakunnan viher- ja virkistysverkkoselvitys 2005-2006 (8.8.2006)
- Satakunnan kylät (13.9.2006)
- Energiahuolto (21.2.2007)
- Turvetuotanto Satakunnassa (16.2.2007)
- Vesihuolto / jätehuolto (13.3.2007)
- Moottoriurheilun alueet, ampumaradat ja raviradat (30.3.2007)
- Maanpuolustus (3.4.2007)
- Satakuntalaiset kulttuuriympäristöt (28.5.2007)
- Matkailualueet Satakunnan maakuntakaavassa (12.7.2007)
- Satakunnan aluerakenne (15.2.2008)
- Kauppa Satakunnassa (21.9.2009)
- Asuminen Satakunnassa (luonnos 2010)

5.1.3 Kaavoitustyön yhteydessä laaditut tutkimukset ja selvitykset

Rakennuskannan inventoinnit

Kokemäen kaupunki on tilannut alueen rakennusinventoinnin Satakunnan Museolta (PISARA-hanke) ja siitä saatavat tiedot on yleiskaavatyössä käytettävissä sen valmistuttua alustavan aikataulun mukaan syksyllä 2010. Laaditun rakennusinventoinnin perusteella osayleiskaavassa esitetään paikallinen rakennetun kulttuuriympäristön suojelutarve.

Muinaisjäännökset

Satakunnan museo teki Kokemäellä keskustaajaman kaavoitustyöhön liittyvän arkeologisen inventoinnin Kokemäen kaupungin tilauksesta 9. – 20.5.2011.

Luonto- ja maisemaselvitys

Selvityksen tavoitteen on antaa riittävä kokonaiskuva alueen luonnonympäristöstä sekä selvittää ne luonnon ja maiseman ominaispiirteet ja arvokkaat elinympäristöt, jotka kaavaa laadittaessa ja maankäyttöä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon. Tavoitteena on myös edistää ekologisesti kestävä kehitystä sekä luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä.

Liikenneverkkotarkastelu

Tarkastelussa esitetään alueen nykyinen liikenneverkko ja arvioidaan nykyistä saavutettavuutta eri kulkumuodoilla. Tarkastelussa tutkitaan eri liikenteellisiä ratkaisuja suhteessa maankäytön suunnitteluun ja tehdään valitusta mallista kaavaan liikenneverkkoehdotus.

Vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvät riskit

VAK-kuljetukset aiheuttavat riskejä tien- ja radankäyttäjille, tie- ja rataympäristön rakenteille ja laitteille sekä näiden alueiden ympäristölle. Tarkastelussa käydään läpi VAK-kuljetuksiin liittyviä riskejä Kokemäellä sekä niihin varautumista.

Kunnallistekniikka

Kunnallisteknisessä tarkastelussa käydään läpi energihuollon, vesijohtoverkoston ja viemäroinnin nykytila sekä arvioidaan kehittämistarpeet tehtävien maankäytönratkaisujen pohjalta.

Maatilojen talouskeskukset ja kotieläintalouden suuryksiköt

Kaavakartan pohjatiedoksi pyydettiin Maaseutuvirastolta (Mavi) tiedot kaava-alueella sijaitsevista maatilakesuksista. Osallisilta saadun palautteen ja kaupungin tekemän selvityksen mukaan luonnosvaiheen kaava-alueella on yksi tila, joka suunnittelee tuotantonsa laajentamista kotieläintalouden suuryksiköiksi. Tila jäi kuitenkin ehdotusvaiheeseen tarkistetun kaavarajauksen ulkopuolelle.

Hulevesiselvitys

Selvityksessä on osoitettu maankäytön muutosten aiheuttamat hulevesien hallintatarpeet. Lisäksi selvityksessä annetaan suosituksia hulevesien käsitteilylle eri valuma-alueilla. Selvityksen perusteella kaavaratkaisua tarkennetaan.

5.2 Suunnittelun vaiheet

Kaavaprosessin ja suunnittelun vaiheet:

- 30.11.2009 § 379 Kokemäen kaupunginhallitus päätti taajama-alueen osayleiskaavan laatimiseen aloittamisesta
- 8.2.2010 § 49 Kokemäen kaupunkihallitus päätti osallistua Kokemäen yleiskaavan hankintaan osana Porin, Luvian, Nakkilan ja Kokemäen yleiskaavojen yhteishankintaa
- 15.4.2010 mennessä pyydettiin suunnittelutarjoukset
- 31.5.2010 § 176 Kokemäen kaupunkihallitus päätti valita kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n yleiskaavan laadinnan sopimuskonsultiksi
- 10.7.2010 yleiskaavojen yhteishankinnan ohjausryhmän aloituskokous
- 24.8.2010 yleiskaavojen yhteishankinnan ohjausryhmän 1. kokous
- 5.10.2010 kaavan laatimisen aloituskokous Kokemäellä
- 10.11.2010 tavoitevaiheen yleiskaavatyöryhmän kokous ja yleisötilaisuus SATAEDUN auditoriossa
- 29.11.2010 aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu MRL 66§
- 26.1.2011 yleiskaavojen yhteishankinnan ohjausryhmän 2. kokous
- 27.1.2011 yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä
- maisema- ja luontoselvitykset, 2011
- rakennusinventointi, 2010 ja 2011
- arkeologinen inventointi, 2011 (maakuntamuseon tilaama)
- 3.12.2012 luonnoksen hallinnollinen käsittely ja nähtävillä pano
- 10.12.2012 – 1.2.2013 kaavaluonnos ja valmisteluaineisto nähtävillä
- 10.1.2013 kaavaluonnoksen esittely yleisötilaisuudessa
- 10.2.2014 neuvottelu Satakunnan Museon kanssa
- 3.2014 kaavaehdotuksen käsittely kaavatoimikunnassa
- 22.10.2014 kaavaehdotuksen käsittely kaavatoimikunnassa
- 10.12.2014 kaavaehdotuksen käsittely kaavatoimikunnassa
- Luontoselvityksen tarkistus 2014
- 14.4.2015 kaavaehdotuksen käsittely teknisessä lautakunnassa
- 27.4.2015 kaavaehdotuksen käsittely kaupunginhallituksessa
- 19.5. – 26.6.2015 ehdotusvaiheen kaava-aineisto nähtävillä
- 4.6.2015 kaavaehdotuksen esittely yleisötilaisuudessa
- 15.12.2015 ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu MRL
- 21.6.2016 2. kaavaehdotuksen käsittely teknisessä lautakunnassa
- 23.8.2016 2. kaavaehdotuksen käsittely teknisessä lautakunnassa
- 4.10.2016 2. kaavaehdotuksen käsittely teknisessä lautakunnassa
- 13.10. – 14.11.2016 2. kaavaehdotuksen kaava-aineisto nähtävillä

6 OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

6.1 Osalliset

MRL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiin, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osayleiskaavoituksessa osallisia ovat:

- alueen maanomistajat, asukkaat ja alueella työssä käyvät
- alueen yrittäjät
- kaupunkilaiset
- paikallisyhdistykset
- MTK-Kokemäki
- Kokemäen kaupungin eri hallintokunnat
- Varsinais-Suomen ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue ja liikenne vastuualue)
- Satakunnan liitto
- Museovirasto
- Satakunnan museo
- muut mahdolliset osalliset.

Työn aikana järjestetään kolme yleisötilaisuutta, joiden suunnitteluvaiheet ovat tavoitevaihe, valmisteluvaihe ja ehdotusvaihe. Esittelytilaisuuksia kaupunginhallitukselle ja ohjausryhmälle on työohjelman mukaan yhteensä kuusi. Suunnittelun eri osa-alueilla pidetään pienryhmäpalavereja tarpeen mukaan. Niihin osallistuvat kaupungin eri toimialojen edustajat sekä eri suunnitteluvaiheissa tarvittavat konsultin asiantuntijat.

6.2 Tiedottaminen

Kokemäen kaupunki tiedottaa virallisista ilmoituksistaan ja kuulutuksistaan Jokilaakso-lehdessä, kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja kaupungin kotisivuilla (www.kokemaki.fi).

6.3 Kaavoitusprosessi ja osallistuminen

Kaavoitus toteutetaan vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa. Kaavoituksen eri vaiheissa on järjestetty ja järjestetään yleisötilaisuuksia, joissa esitellään kaavoituksen etenemistä. Yleisötilaisuudesta riippuen on mukana myös työpajatyöskentelyä.

Mielipiteet luonnosvaiheessa ja muistutukset ehdotusvaiheessa osoitetaan Kokemäen kaupungille.

6.4 Viranomaisyhteistyö

Osayleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu MRL on järjestetty 29.11.2011. Yleiskaavoja koskeva työneuvottelu viranomaisten kanssa on pidetty 3.5.2011. Kokouksiin oli kutsuttu Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edustajat sekä edustajat Museovirastosta, Satakunnan museosta, Liikennevirastosta, Kokemäen kaupungilta, Nakkilan kunnasta sekä Porin kaupungilta.

Työneuvottelussa nousi esille kaavamääräysten koordinointi yhtenäisesti kaikkien neljän laadittavana olevan Porin seudun yleiskaavan kesken. Näistä merkintätavoista pidettiin erillinen työneuvottelu maakuntamuseon kanssa 25.5.2011.

Työneuvottelussa 3.5.2011 on todettu Kokemäen osalta, että maakuntakaavassa on esitetty tiettyjä tahtotiloja, jotka tulee esittää myös yleiskaavassa. Tällaisia ovat mm. selvitysalue (se2) ja suojavyöhyke (sv1) sekä tieyhteystarpeet. Lisäksi todettiin, että yleiskaavalla on palveluiden kannalta ratkaiseva rooli.

Kaavan valmisteluvaiheen nähtävillä olon yhteydessä viranomaisilta pyydettiin lausunnot. Myös osayleiskaavaehdotuksesta pyydetään viranomaislausunnot.

Työneuvottelussa maakuntamuseon kanssa 10.2.2014 sovittiin kulttuuriympäristöä koskevista kaavamerkinnoistä ja -määräyksistä sekä käsiteltiin kulttuuriympäristöä koskevat mielipiteet ja harkittiin niiden vaikutusta kaavamerkinnoihin.

Toinen viranomaisneuvottelu MRL järjestettiin kaavan oltua ehdotuksena nähtävillä 15.12.2015. Neuvottelussa keskusteltiin aluevarausten sijoittumisesta, niiden mitoituksista ja suhteesta maakuntakaavaan. VT:n kaksi varrelle osoitettu työpaikka-alue osoitetaan selvitys- tai reservialueena. Kaavan mitoitus-tarkastelua täydennetään. Pälälän asuinaluevarauksesta todettiin, että se ei poikkea merkittävästi maakuntakaavan taajamatoimintojen alueesta. Kaavaan lisätään viherverkko tarkastelu, jossa esitetään myös hulevesiselvityksen tulokset. Seveso 11 -direktiivin mukaisista teollisuus- ja varastoalueista ja turva-vyöhykkeestä todettiin, että merkintä maakuntakaavaan on tullut silloisen toiminnan pohjalta. Toiminnan muututtua maakuntakaavasta voidaan poiketa yleiskaavassa. Kaava asetetaan uudelleen nähtäville 2. ehdotuksena.

Muiden viranomaisneuvotteluiden tarve harkitaan kaavaprosessin edetessä.

6.5 Valmisteluvaiheen palaute ja sen huomioon ottaminen

Valmisteluvaiheen aineistosta saatiin 10 lausuntoa. Lausunnon antoivat Satakunnan liitto, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Satakunnan Museo, Museovirasto, Liikennevirasto, Kokemäen lämpö Oy, Kokemäen vesihuolto, Satakunnan pelastuslaitos, MTK Kokemäki ja Perusturvalautakunta. Tiivistelmät lausunnoista ja vastineet niihin on esitetty Valmisteluvaiheen vastineraportissa (liite 1).

Lausuntojen perusteella kaavan kulttuuri- ja luonnonympäristöä koskevia merkintöjä täydennettiin ja kaavamääräyksiä kehitettiin. Kaavaan lisättiin tiedot pilaantuneista maa-alueista. Kaava-alueen rajausta suhteessa Kokemäenjoen rantaosayleiskaavaan tarkistettiin. Kaavamerkintöjä Risteen alueella tarkistettiin asemakaavan ja asemakaavamuutosten mukaisiksi ja muitakin aluevarauksia tarkistettiin. Pälpäälänkujan alueelle lisättiin uusi AP-alue kaupunginhallituksen keväällä 2013 tekemän kaavoitusaloitteen mukaisesti. Radan ja tieverkon risteyskohtien kaavamerkinnot tarkistettiin ja rataa koskevaa kaavamääräystä tarkennettiin.

Valmisteluvaiheen aineistosta saatiin 20 mielipidettä. Mielipiteiden ja kaava-toimikunnan kokouksen (22.10.2014 sekä 10.12.2014) perusteella kaava-alueen rajausta muutettiin. Risteen tien eteläpuolelle ja Sonnilantien itäpuolelle jäivät asemakaavoittamattomat alueet Ylistarossa jätettiin kaava-alueen ulkopuolelle. Mielipiteiden perusteella kaavaa tarkistettiin mm. Risteen, Peipohjan ja Kolsin voimalan alueilla sekä Sonnilantien varrella. Luontoselvitystä päivitettiin. Lisäksi mielipiteissä käsiteltiin paljon kulttuuriympäristöä koskevia kaavamerkintöjä. Merkinnöistä neuvoteltiin maakuntamuseon kanssa. Merkintöjä tarkistettiin neuvottelun jälkeen. Tiivistelmät mielipiteistä ja vastineet niihin on esitetty Valmisteluvaiheen vastineraportissa (liite 1).

6.6 Kaavaehdotusvaiheen palaute ja sen huomioon ottaminen

Ehdotusvaiheen aineistosta saatiin 10 lausuntoa ja 4 muistutusta. Tiivistelmät lausunnoista ja muistutuksista sekä vastineet niihin on esitetty ehdotusvaiheen vastineraportissa (liite 5). Kaava asetetaan uudelleen nähtäville toisena kaavaehdotuksena.

Lausuntojen perusteella kaavaan lisätään keskustan ympärille ehdotusvaiheessa poisjäänyt tiivistämis-/ehyttämistarvetta osoittava nuolimerkintä, esitetään työpaikka- ja teollisuusalueiden tarpeesta ja määrästä selvitykset kaava-aineistossa, täydennetään mitoitus tarkastelua, osoitetaan VT:n rinnakkaistien varsi reservi- tai selvitysalueena, tarkennetaan toteutusjärjestystä koskevaa kaavamääräystä ja aluerajauksia, tarkistetaan maisema-alueiden esitystapaa, lisätään suojelumerkintä Tulkkilan museosillalle, merkitään Mäki-köönikkä suojeltavana rakennuksena, tarkistetaan aluerajauksia ja kaavamääräyksiä Pyhäkorvassa ja Suokkaalla, lisätään kaava-aineistoon viherverkko tarkastelu, jossa esitetään myös tehtävän hulevesiselvityksen tulokset, jätetään esittämättä Linjatien liittymä VT:n, otetaan kaavarajaukseen mukaan Risteen asemakaavoitetut alueet, osoitetaan Forsbyn koski ja katajakedot sekä Pälpäälän kalliokedot SL-alueena sekä osia Kolsin tulvalammesta, muutetaan Orjapaaden osa M-alueesta MY-alueeksi, lisätään M-alueen kaavamääräykseen ohjeistusta rakentamisesta, tarkistetaan suojeltujen rakennusten kohdeluetteloita ja tarkistetaan kaavamääräyksiä joiltain osin.

Mielipiteiden perusteella laajennetaan AP-alueen rajausta tilalle 2:157 ja siirretään kevyenliikenteen väylän merkintä Kilkkadun varrella kadun itäpuolelle.

OSAYLEISKAAVAN KUVAUS JA VAIKUTUKSET

6.7 Osayleiskaavan vaihtoehdot

Kaavatyön alussa on päätetty, ettei vaihtoehtoisia kaavaluonnoksia laadita, mutta tarvittaessa tehdään vaihtoehtoisia tarkasteluja eri osa-alueista. Kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella arvioidaan luonnoksen muutosten tarve ja suunnitellaan tarvittavat vaihtoehtoiset ratkaisut.

6.8 Kokonaisrakenne

Kokemäen nykyinen taajama on sijoittunut Kokemäenjoen ranta-alueelle. Pyrkimyksenä on tukea olemassa olevien palveluiden ja muiden toimintojen elinvoimaisuutta sijoittamalla uudet toiminnot riittävän lähelle olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Tavoitteena on löytää tiivistämis- ja eheyttämismahdollisuudet olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisältä. Muutoinkin uudet asumisen alueet sijoittuvat pääasiassa tiivistä nykyisten asuinalueiden läheisyyteen. Uudet ja muuttuvat työpaikka-alueet sijoittuvat valtatie 2:n ja keskustan väliselle alueelle kokonaisrakenteen kannalta edullisesti. Kaavan tavoitevuosi on 2035.

Osayleiskaavassa on osoitettu uusia asuinalueita keskustan reunoille, Sahanmäkeen nykyisen keskustan ja junaradan eteläpuolelle, Peipohjan eteläosiin, Kuurolantien varrelle Kokemäenjoen pohjoispuolelle, Kuoppalaan ja Pälpäälänkujan varrelle Risteeseen.

Osayleiskaavassa on osoitettu uusia työpaikka- sekä työpaikka- ja asuinalueita taajaman eteläosaan VT2:n ja junaradan väliin hyvien liikenneyhteyksien varrelle. Alueen läpi on osoitettu yhteystarve valtatie 2:n rinnakkaistielle. Rinnakkaistie on investointina kallis, jollei sen varrelle pystytä osoittamaan myös maankäyttöä.

Keskustatoimintojen alue rajautuu pääasiassa Kokemäenjoen, Viinikantien, Satakunnantien ja Lepolankadun rajaamalle alueelle. Satakunnantien eteläpuolelta keskustatoiminnoille on osoitettu myös paloaseman kortteli. Tämä on Kokemäen ydinkeskusta, jonka asemakaavoituksessa sovitetaan yhteen julki- set ja kaupalliset palvelut, asuminen sekä puistot, kadut ja kevyenliikenteen yhteydet.

Uudet liikenneyhteydet tai muutokset liikenneverkossa on osoitettu punaisilla merkinnöillä, olemassa olevat mustilla. Liikenneverkon täydennystarpeet on osoitettu yhteystarvemerkinneillä, jolloin sijainti ja linjaus tarkentuvat yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Valtatie 2 on osoitettu merkittävästi parannettavaksi valtatieksi, jolloin ympäristön maankäytössä on varauduttava yksityistieliittymien vähentämiseen ja yksityistiejärjestelyihin. Rinnakkaistie Sonnilantieltä Linjatielle on yleiskaavakartassa osoitettu tieliikenteen yhteystarpeena, millä on haluttu jättää joustavuutta jatkosuunnitteluun.

Yleiskaavaluonnoksessa on tutkittu henkilöliikenteen aseman sijoittamista lähemmäs nykyistä keskustaa. Aseman sijoittaminen tukisi merkittävästi yhdyskuntarakenteen kehittymistä halutulla tavalla. Uuden aseman alue on merkitty selvitysalueena, koska sijainti on raidegeometrian ja näkyvyyden vuoksi ongelmallinen.

Taajama-alueita ympäröivät laajat maa- ja metsätalousalueet, joilla tuetaan ja turvataan maaseudun sekä maaseutuelinkeinojen elinmahdollisuudet.

Kaavassa on erikseen osoitettu strategisluontoisia merkintätapoja, jotka auttavat mm. maankäytön toteuttamisjärjestyksen hahmottamisessa:

- **nykyisellään säilyvät alueet:** olemassa olevat alueet, joiden maankäyttö säilyy nykyisellään (umpiväritys)
- **pienin toimenpitein kehitettävät alueet:** mm. olennaisesti tiivistyvät alueet tai vähäisissä määrin laajenevat alueet (ruuturasteri)
- **uudet ja olennaisesti muuttuvat alueet:** muuttuva, uusi käyttötarkoitus (keskeltä valkoinen)
- **toteutusjärjestys:** Osayleiskaavassa on vaiheistettu uusien aluevaraus-ten toteutusjärjestystä jotta taajaman kasvu olisi hallittua (ympyröidyt numerot 1 ja 2).

6.8.1 Kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen vertailu

Kaavaprosessin edetessä luonnosvaiheesta osayleiskaavaehdotukseen kaava-alue rajattiin uudestaan. Risteentien eteläpuoliset ja Sonnilantien itäpuoliset asemakaavoittamattomat alueet Ylistarossa jätettiin kaava-alueen ulkopuolelle ja kaava-alue pieneni huomattavasti. Lisäksi on tehty joitakin muutoksia aluevarauksissa tai niiden rajauksissa osayleiskaavaluonnokseen verrattuna. Myös esitystapoihin on tehty joitain muutoksia. Asuin- ja työpaikka-alueiden toteutus on vaiheistettu.

Kaava-alueen rajausta suhteessa rantaosayleiskaavaan tarkistettiin.

TY-aluetta Kuoppalassa laajennettiin.

Kurolantien ja Kokemäenjoen väliin virheellisesti nykyisellään säilyväksi AP-alueeksi merkitty alue on muutettu suurimmaksi osaksi AT-alueeksi.

Melontareittiä ja vesillelaskupaikkojen sijaintia tarkistettiin.

Teollisuusalueen rajausta vedenpuhdistamon vieressä tarkistettiin.

Uudesta asuinalueesta Kokemäenkartanon läheisyydessä luovuttiin ja korvattiin se Pälpälänkujan varrelle sijoittuvalla uudella pientalovaltaisella asuntoalueella.

Kolsin voimalan ja Kokemäen lämmön yhdyskuntateknisen huollon aluetta laajennettiin.

Kaavakarttaan on lisätty voimalinjan yhteystarve Suokkaan sähköasemalta Harjavallan suuntaan.

Rautatieliikenteen alueen rajausta Peipohjassa muutettiin.

VT2:n varrelta supistettiin TP/A ja AT-alueita.

Sonnilantien ja VT2:n risteyksessä sijaitseva rekkapesula merkittiin TP-alueeksi. Osa peltoa Sonnilasta VT2:n rinnakkaistien pohjoispuolelta merkittiin uudeksi työpaikka-alueeksi.

Valtatien rinnakkaistien yhteystarvemerkinä jatkettiin Teollisuustielle asti.

Valtatien rinnakkaistien, Voimakadun ja Suokkaantien varsille merkittiin kevyenliikenteen yhteystarve.

Meluntorjuntatarve-merkinnän käytöstä luovuttiin.

Pilaantuneet ja mahdollisesti pilaantuneet maa-alueet merkittiin kaavakartalle Matti-tietokannan mukaan.

Pientalovaltaisen asuntoalueen aluevarausta Sonnilantien ja radan risteyksessä pienennettiin. Radan pohjoispuolinen osa-alue merkittiin uutena alueena ja radan eteläpuolinen osa-alue pienin toimenpitein kehitettävänä alueena.

Matkailupalvelujen aluetta Sonnilantien varrella laajennettiin.

Kokemäenjoen rannat osoitettiin ehdotusvaiheessa luonnosvaihetta laajemmilta alueilta lähivirkistysalueiksi ja muutenkin lähivirkistysalueet merkittiin luonnosvaihetta tarkemmin voimassa olevien asemakaavojen mukaisesti. Kaavakartalle merkittiin luontoselvityksen mukaiset ekologiset yhteydet.

Risteellä aluevarauksia tarkistettiin voimassa olevien asemakaavojen ja vireillä olevien asemakaavamuutosten mukaisiksi.

Mahdollinen uusi henkilöliikenneasema keskustan eteläpuolella merkittiin selvitysalueeksi.

Kaavakarttaan on lisätty puuttuneita kulttuuriympäristöjä ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita.

Osoitteessa Köyliöntie 45 sijaitsevan Kiinteistö Oy Kiertokulun (kohde nro 100. Tiensivu) rakennussuojelullinen arvoluokitus on muutettu kaavakartalla A-luokasta B-luokkaan.

Useita kaavamääräyksiä on tarkistettu.

6.8.2 1. kaavaehdotuksen ja 2. kaavaehdotuksen vertailu

Kaavaselostusta täydennettiin selvityksellä työpaikka- ja teollisuusalueiden määrästä ja tarpeesta kaava-alueella. Samoin mitoitustarkastelua täydennettiin asuinalueiden osalta. Kaava-alueesta tehtiin hulevesiselvitys, joka liitettiin kaava-aineistoon ja joka on huomioitu kaavaratkaisussa.

Kuvausta kaavan suhteesta maakuntakaavaan tarkistettiin.

2. kaavaehdotusta varten kaava-alueen rajausta tarkistettiin kattamaan Risteen asemakaavoitetut alueet Risteentien eteläpuolelta.

Ehdotusvaiheessa poisjäänyt tiivistämis-/ehyttämistarvetta osoittava nuolimerkintä palautettiin keskustan ympärille.

Linjatien liittymää valtatielle ei osoiteta kaavakartalla.

1. ehdotuksessa Sonnilassa tieliikenteen yhteystarpeena osoitetun valtatie rinnakkaistien varren uusi työpaikka-alue osoitetaan 2. ehdotuksessa pääasiassa selvitysalueena.

Alueiden toteutusjärjestystä osoittavia merkintöjä tarkennettiin niin, että 1. ja 2. vaiheessa toteutettavat alueet rajattiin omiksi alueikseen. Määräystä tarkistettiin sitovammin ohjeistamaan kaupungin maapolitiikkaa. Uusilta asuin-alueilta (AP) rajattiin olemassa olevaa asutusta pienin toimenpitein kehitettäviksi alueiksi Pälpälässä ja Sahanmäellä. Tieliikenteen yhteystarpeena osoitetun valtatie rinnakkaistien varrelle osoitetulta TP/A-alueelta rajattiin olemassa olevaa asutusta pienin toimenpitein kehitettäviksi alueiksi.

Isoimpien uusien aluevarausten yhteyteen osoitettiin viheralueita huomioiden ekologiset yhteystarpeet ja hulevesien käsittelyyn tarvittavat alueet. Rajaukset ovat suuntaa antavia ja niitä tarkistetaan tarkemman suunnittelun yhteydessä. Kaava-aineistoon lisättiin viherverkkotarkastelu kaavaratkaisusta.

Peipohjassa PY-alue on muutettu uudeksi TP-alueeksi.

Erkkilässä kolmen eri maankäyttötarkoituksen rajalle (AK, VR ja AP) sijoittuvan kiinteistön pääkäyttötarkoitus on muutettu kerros- tai rivitalovaltaisesta asuntoalueesta pientalovaltaiseksi asuinalueeksi.

Pyhäkorvan peltoaukeilla uuden palvelujen ja hallinnon alueen (P-2) rajausta tarkistettiin hieman kapeammaksi, jotta maiseman kannalta oleelliset näkymät säilyvät peltoaukealta joelle. Kaavamääräyksessä ohjeistettiin rakennusten sovitamista maisemaan. Samalla tarkistettiin ET-alueen rajausta Suokkaalla.

Maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden (M) kaavamääräystä tarkistettiin ohjaamaan rakentamista alueilla. Orjapaaden alueella osa M-alueesta muutettiin maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Alueella on muinaismuistoja, luontokohteita, ekologinen yhteystarve ja maisema-arvoja. Kaavamääräyksessä ohjeistetaan kiinnittämään erityistä huomiota ympäristöarvoihin ja ympäristön hoitoon.

Kulttuuriympäristön osalta kaavan merkintöjä tarkistettiin voimassa olevan maakuntakaavan mukaisiksi osoittaen maakuntakaavassa osoitetut valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristöt (RKY 1993) maakunnallisesti arvokaina ja uudemman inventoinnin (RKY 2009) mukaiset alueet valtakunnallisesti arvokkaina. Sama kaavamääräys koskee kumpiakin alueita.

Peipohjan rautatieasema-aluetta koskeva rautatiesopimus liitettiin kaavan liitteeksi ja sopimuksen mukaiset kiinteistöt osoitettiin suojelumerkinnällä "Suojeltava rakennus, rakennusryhmä tai silta".

Tulkkilan museosilta osoitettiin suojelumerkinnällä "Suojeltava rakennus, rakennusryhmä tai silta". Mäki-Köönikkä osoitettiin suojelumerkinnällä "Suojeltava rakennus, rakennusryhmä tai silta" vireillä olevan suojeluprosessin mukaisesti. Luettelot suojeltavista tai taajamakuvan kannalta arvokkaista rakennuksista tarkistettiin vastaamaan kaava-alueen rajausta.

Taajamakuvan kannalta arvokkaiden rakennusten määräystekstiä on muutettiin ohjeistamaan kohteissa suoritettavia muutostöitä.

Luetteloa muinaisjäänöksistä on tarkistettu, kohteen numero 29 tiedot on lisätty luetteloon. Muinaismuistokohteiden kaavamääräystä tarkistettiin, määräykseen lisättiin lause: "Ennen kohdetta koskevia toimenpiteitä muinaisjäänöksen laajuus tulee selvittää museoviran-omaiselta".

Satakunnan maakuntakaavassa luonnonsuojelualueina (SL) osoitettujen alueiden Kolsin tulvalampi sekä luonnonsuojelualueen kohdemerkinnällä (sl) osoitetut Forsbyn koski ja katajakedot ja Pälpäjän kalliokedot osoitettiin 2. kaavaehdotuksessa suojelualueiksi. Maakuntakaavasta poiketen Kolsin tulvalammen pato-alue osoitettiin energiahuollon alueena.

Pohjavesien osalta kaavamääräyksiä on tarkistettu.

Kilkunkadun varren kevyenliikenteenväylän merkintä on siirretty kadun itäpuolelle, jonne väylä on toteutettu.

Yleismääräystä on tarkistettu tulvasuojelun osalta.

6.8.3 Osayleiskaavan mitoitus

Aluevarausten pinta-aliatiedot on esitetty liitteessä 2. Taulukoissa 17 ja 18 on esitetty uusien aluevarausten ja pienin toimenpitein kehitettävien alueiden pinta-aliat.

Taulukko 17. Uudet aluevaraukset.

Uudet alueet ha				
	yht.	1. vaihe	2. vaihe	selvitysalue
AK	7	-	-	-
AP	69	17	52	-
P-1	4	-	-	-
P-2	3	-	-	-
TP	44	26	-	17
TP/A	17	-	-	-
RM	3	-	-	-

Taulukko 18. Pienin toimenpitein kehitettävät alueet.

pienin toimenpitein kehitettävät alueet ha	
AP	23
P	1
TP	58
TP/A	12
ET	9

Asuinalueet

Osayleiskaavan 2. ehdotuksessa osoitetaan kokonaan uusia (olennaisesti muuttuvia) kerros- tai rivitalovaltaisia asuinalueita 7 ha ja pientalovaltaisia alueita 69 ha. Pientalovaltaisista alueista 17 ha on osoitettu toteutettavaksi ensimmäisessä vaiheessa ja 52 ha toisessa vaiheessa. Uusille kerros- tai rivitalovaltaisille alueille sekä 1. vaiheessa toteutettaville pientalovaltaisille alueille pystytään asuttamaan noin 350-500 uutta asukasta, eli hieman enemmän kuin väestötavoitteen mukainen määrä.

Osayleiskaavoituksella varataan uusia asuntoaluevarauksia pitkälle tulevaisuuteen ja mahdollistetaan kaupungin tavoitetta nopeampikin väestönkasvu, mikäli kaupunki aktiivisella maapolitiikalla pystyy houkuttelemaan kaupunkiin uusia yrityksiä ja työpaikkoja ja sitä kautta myös uusia asukkaita. 2. vaiheessa toteutettaville pientalovaltaisille alueille mahtuu noin 780-1040 uutta asukasta. Kaupungin tavoitteeseen nähden tämä on 2,5 – 3,5 -kertainen määrä asukkaita. Koska osayleiskaavan aluevarauksissa on huomioitava myös kaupungin mahdollisuudet hankkia raakamaata omistukseensa, on aluevarausten määrän oltava todellista tarvetta suurempi, jotta maanhankinnalla on vaihtoehtoja. Asuntotonttitarjonta vaikuttaa myös yritysten sijoittumispäätöksiin, kun yritykset arvioivat työvoiman saatavuutta alueella.

TP/A alueen työpaikka- ja asukastiheys riippuu täysin alueelle sijoittuvan toiminnan luonteesta ja tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä. Alueen osat,

joilla on olemassa olevaa asutusta on osoitettu pienin toimenpitein kehitettävänä alueina. Alueet voivat tiivistyä jonkin verran ja asumisen yhteydessä on mahdollista kehittää työpaikkatoimintoja. Mikäli noin puolet uusina alueina osoitetutista alueista toteutuisi väljinä asuinalueina, joissa asuntojen yhteydessä on myös työtiloja, alueelle mahtuisi asukkaita noin 85 – 130.

Kaupungin keskustassa C-alueella on niukasti täydennysrakentamismahdollisuuksia johtuen mm. runsaasta suojellusta rakennuskannasta. Kaava-alueelle on osoitettu pienin toimenpitein kehitettäviä pientalovaltaisia alueita yhteensä 23 ha. Alueille mahtuisi yhteensä noin 15 – 25 uutta rakennuspaikkaa. Koke-mäellä yhdistellään alle 1 000 m² tontteja tällä hetkellä toisiinsa, koska pienet tontit eivät mene kaupaksi. Tätä taustaa vasten on epätodennäköistä, että pienin toimenpitein kehitettävillä alueilla tontteja alettaisiin lohkoa kovin runsaasti.

Kaikki uudet asuntoaluevaraukset sijaitsevat nykyisen vesihuoltoverkon toiminta-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä.

Teollisuus- ja työpaikka-alueet

Kaavassa ei ole osoitettu uusia teollisuus- ja varastoalueita. Uusia työpaikka-alueita on osoitettu yhteensä 44 hehtaaria, joista 17 ha selvitysalueena. Lisäksi on osoitettu 17 hehtaaria uutta työpaikka- ja asuntoaluetta (TP/A). Uudet työpaikka-alueet on sijoitettu rautatien ja VT2:n väliin, yhteystarpeena merkityn valtatie rinnakkaistien varrelle. Alueiden työpaikkatiheys riippuu täysin alueelle sijoittuvan toiminnan luonteesta ja tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä. Keskimääräisellä hehtaarin tonttikoolla uusia työpaikkatontteja alueille mahtuisi yhteensä noin 30, joista 11 sijoittuisi selvitysalueelle. Jos työpaikka- ja asuntoalueesta (TP/A) noin puolet toteutuisi työpaikka-alueena, sinne mahtuisi noin 7 yritystonttia. Pienin toimenpitein kehitettäville TP/A alueille mahtuu muutamia yritystontteja. Yhteensä uusia työpaikka-alueita osoitetaan noin kaksinkertainen määrä arvioituun tarpeeseen nähden. Kaupungilla on oltava tarjolla erilaisia vaihtoehtoja, jotta yrityksiä pystytään houkuttelemaan kaupunkiin. Myös maanhankinnan epävarmuuteen on varauduttava.

Suokkaan yrityspuisto on merkitty kaavaan pienin toimenpitein kehitettävänä työpaikka-alueena. Alueen pinta-ala on 62 hehtaaria. Käytännössä Suokkaan yrityspuisto on lähes täynnä, minkä takia kaavassa on osoitettu myös uusia työpaikka-alueita. Suokkaalle on osoitettu myös pienin toimenpitein kehitettävä yhdyskuntateknisenhuollon alue.

Palvelujen ja hallinnon alueet

Osayleiskaavassa on osoitettu palvelujen ja hallinnon alueita Satakunnantien ja Teljänportin tien risteykseen nykyisen kauppakeskuksen kohdalle sekä Kokemäenjoen pohjoispuolelta Henrikin Hovin vanhainkodin, Vuollekodin ja palvelukoti Hermannin alueille.

Uusia palvelujen ja hallinnon alueita on osoitettu Satakunnantien varrelle Pyhäkorvaan lämpövoimalan pohjoispuolelle (4ha) ja Satakunnantien ja VT2:n risteuksen lounaispuolelle (3 ha). Pyhäkorvan uusi palvelujen ja hallinnon alue on sijoitettu kyseiseen kohtaan, koska sillä on Peipohjan aluetta ja keskustaa sitova ja tiivistävä vaikutus ja toisaalta paikka on sopivin lähiympäristöön verraten. VT2:n varren pienmyymälä-kahvila-ravintola –hanke palvelee sekä Peipohjan asukkaita että valtatien liikkuja. Kaavamääräyksen mukaan alueelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittävää toimintaa.

Sonnilantien varrelle on osoitettu matkailupalvelujen alue sekä laajenemialue matkailupalveluille.

6.9 Osayleiskaavan merkinnät ja määräykset

Osayleiskaavan aluevaraukset ovat rajaukseltaan yleispiirteisiä, rajaukset tarkentuvat asemakaavoituksella tai muuten yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Aluevaraus kertoo alueen pääkäyttötarkoituksen. Aluevarauksen sisällä voi olla yksittäisiä muun käyttötarkoituksen rakennuksia tai alueita.

Aluevaraukset sisältävät myös alueen sisäisiä liikenneyhteyksiä, virkistys- ja erityisalueita sekä mahdollisesti lähipalveluita.

6.9.1 Asuminen

Asuinalueiden laajennuskohteita on osoitettu pääosin nykyisten asuinalueiden välittömään läheisyyteen. Uusien pientalovaltaisten asuinalueiden toteutusjärjestystä on vaiheistettu. Lisäksi yleiskaava pyrkii tukemaan olemassa olevan taajaman täydennysrakentamista. Täydennysrakentamiskohteet ovat tärkeä osa hallittua yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Alueiden sijoitusperusteena ovat olleet yleiskaavan pohjaksi laaditut selvitykset ja inventoinnit sekä maanomistusolot.

Asuinaluevaraukset sisältävät asumisen lisäksi myös mm. lähivirkistysalueita ja luonnon kannalta tärkeitä kohteita, jotka otetaan huomioon tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Osayleiskaavaa varten on selvitetty rakennetun kulttuuriympäristön aluekonaisuuksia, jotka ovat säilyttämisen arvoisia. Näiden alueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että rakentaminen soveltuu sekä rakennustavaltaan että sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön ja että olemassa olevat rakennukset ja rakenteet säilyvät. Tämä on otettava huomioon alueille tehtävissä asemakaavoissa ja rakennustapaohjeissa.

Yhdyskuntateknisiä kustannuksia aiheuttavan, suunnittelemattoman taaja-asutuksen muodostumista tulisi välttää yleiskaavan ulkopuolisilla maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla ja pyrkiä säilyttämään maaseutu maaseutumaisena.

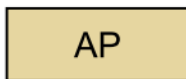
Kerros- tai rivitalovaltaiset asuntoalueet (AK) ja pientalovaltaiset asuntoalueet (AP) ovat tarkoitettu asemakaavoitettaviksi. Alueille saa sijoittaa ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia työtiloja ja asumista palvelevia lähipalveluja. Taa-jaman ulkopuolisilla alueilla, joilla asemakaavoitus ei ole välttämätöntä, on alueita osoitettu kyläalueiksi (AT). Kyläalueet hyödyntävät pääasiassa jo rakennettua infrastruktuuria. Linjatien varrelle on osoitettu kyläalue, jonka toteutuminen edellyttää vesihuoltoverkoston toiminta-alueen laajentamista. Kyläalueille voidaan sijoittaa myös uusia työ- ja liiketiloja, jotka eivät aiheuta ympäristöön häiriötä.

Maatilojen talouskeskuksia on osoitettu alue- ja kohdemerkinnöin.

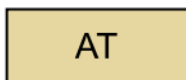
KERROS- TAI RIVITALOVALTAINEN ASUNTOALUE.

Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Alueelle saa sijoittaa ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia työtiloja ja asumista palvelevia lähipalveluja.

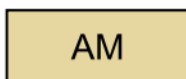
PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE.

Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Alueelle saa sijoittaa ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia työtiloja ja asumista palvelevia lähipalveluja.

KYLÄALUE.

Alue on tarkoitettu kylämäisen rakentamisen alueeksi. Aluetta koskevassa suunnittelussa uudet rakennuspaikat on osoitettava siten, että ne hyödyntävät jo rakennettua infrastruktuuria. Alueelle ei saa sijoittaa uusia työ- ja liiketiloja, jotka aiheuttavat ympäristöön häiriötä, kuten melua, tärinää, ilman pilaantumista tai merkittävästi raskasta liikennettä.

MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE.

Rakennuspaikalle saa sijoittaa enintään kaksi asuinrakennusta ja talousrakennuksia, sekä maa- ja metsätaloutta palvelevia ja niihin soveltuvia, sivuelinkeinoja palvelevia rakennuksia.

MAATILAN TALOUSKESKUS.

Rakennuspaikalle saa sijoittaa enintään kaksi asuinrakennusta ja talousrakennuksia, sekä maa- ja metsätaloutta palvelevia ja niihin soveltuvia, sivuelinkeinoja palvelevia rakennuksia.

Kokemäen keskustaan osoitetaan tiivistämis- ja eheyttämistarve –merkintä tukemaan joukkoliikenteen järjestämismahdollisuuksia ja keskustan kehittämistä elinvoimaiseksi keskuksiksi.

ALUEEN TIIVISTÄMIS-/EHEYTTÄMISTARVE.

6.9.2 Palvelut, elinkeinot ja työpaikat

Kaupungin palvelurakennetta kehitetään vastaamaan jatkossakin kehittyvän kaupungin vaatimuksia kaikenikäisille. Uusia palvelualueita on varattu sekä julkiseen että yksityiseen rakentamiseen. Keskustaajaman asemaa keskuksena on vahvistettu laajentamalla keskustatoimintojen aluetta.

Tavoitteena on elinvoimainen keskusta, joka voi hyödyntää entistä tehokkaammin palveluiden sijoittumista liikenteellisesti hyvälle paikalle sekä Kokemäen joen rannan läheisyyttä ja arvokkaita kulttuuriympäristön kokonaisuuksia.

Kaupallisille palveluille on varattu alueita keskustaajamasta ja Vuolteen alueelta (C, keskustatoimintojen alue, P, palvelujen ja hallinnon alue), Peipohjasta ja Pyhäkorvasta (P, palvelujen ja hallinnon alue). Julkisten palvelujen ja hallinnon alueita (PY) on osoitettu Peipohjasta, Pappilasta, Kuoppalasta ja Risteestä.

Suokkaan alue on osoitettu pienin toimenpitein kehitettävä ja täydennettävänä työpaikka-alueena (TP). Uudet työpaikka-alueet sijoittuvat pääasiassa valtatie ja rautatie väliselle alueelle. Yleiskaavassa on myös osoitettu alue, jonne voi sijoittua sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työpaikkatoimintoja että asumista (TP/AP). Tarkemman suunnittelun yhteydessä ratkaistaan, mitkä alueen osat varataan asumiselle, mitkä työpaikoille ja mitkä virkistysalueelle. Yleiskaavamerkintä mahdollistaa myös työpaikkatoimintojen kehittämisen joustavasti asumisen yhteydessä. Valtatie ja sille osoitetun rinnakkais-tien väliin on Sonnilassa osoitettu työpaikka-alue selvitysalueena. Investointina rinnakkais-tie on kallis, jos sen varrelle ei pystytä osoittamaan myös maan-käyttöä.

C

KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE.

Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Merkinällä on osoitettu ydinkeskusta, jolla pääasiallisia toimintoja ovat palvelut ja hallinto, keskusta soveltuva asuminen ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat työpaikkatoiminnot sekä näihin liittyvät yhdyskuntateknisen huollon alueet sekä liikenne- ja virkistysalueet.

Alueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä. Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota täydennysrakentamiseen ja keskusta-asumisen mahdollisuuksien lisäämiseen, kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen toimivuuteen ja turvallisuuteen sekä viihtyvyyteen, kulttuuriympäristöarvojen ja ominaispiirteiden säilymiseen.

P

PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE.

Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi.

P-1

PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE.

Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Alueelle voidaan sijoittaa palvelujen ja hallinnon lisäksi huoltoasema ja myymälätiloja. Alueelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittävää toimintaa.

P-2

PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE.

Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Alueelle voidaan sijoittaa sekä yksityisiä että julkisia palvelu- ja hallintotiloja. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen maisemaan. Avoimen peltomaiseman rajalle tulee jättää vaihtelevan levyinen istutettava alue. Rakennusten sijoittelun ja suuntaamisen sekä rakennusten julkisivujen tulee muodostaa Satakunnantien suuntaan korkeatasoinen ja yhtenäinen kokonaisuus.

PY

JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE.

Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi.

TP

TYÖPAIKKA-ALUE.

Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi.

TP/A

TYÖPAIKKA- JA ASUNTOALUE.

Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Alueelle voidaan sijoittaa asumista sekä sellaisia työpaikkatoimintoja, jotka eivät aiheuta ympäristöön häiriöitä, kuten melua, ilman pilaantumista tai merkittävästi raskasta liikennettä. Alueelle saa sijoittaa myymälätiloja. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

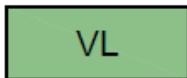
TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE.
Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi.

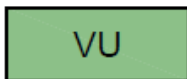
TEOLLISUUSALUE, JOLLA YMPARISTÖ ASETTAA
TY Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. **LUKSIA.**
Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Alueelle voidaan sijoittaa teollisuus- ja varastotoimintoja, jotka eivät aiheuta ilman pilaantumista, käytä tai valmista pohjavesiä liikaavia aineita, eivät aiheuta teollisuusalueen ulkopuolella yli 55 dBA:n melutasoa tai muuta siihen verrattavaa häiriötä ympäristölle. Pohjavesialueella rakentamisen vaikutukset pohjaveden laatuun ja määrään tulee selvittää ja huomioida.

6.9.3 Virkistys ja matkailu

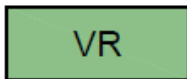
Taajaman läheisyydessä sijaitsevat viheralueet ja urheilukentät on osoitettu kaavakartalla, samoin kuin uimaranta. Kaavakartalla on osoitettu Kokemäen-jokea pitkin kulkeva ohjeellinen melontareitti ja vesillelaskupaikat. Kaavalla on osoitettu myös matkailupalvelujen aluetta.

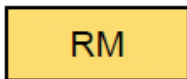
LÄHIVIRKISTYSALUE.

URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE.

RETKEILY- JA ULKOILUALUE.

MATKAILUPALVELUJEN ALUE.
Matkailupalvelut tulee toteuttaa siten, etteivät alueen kulttuuriympäristön ja maiseman arvot vaarannu.

VENESATAMA/VENEVALKAMA.

UIMARANTA.

OHJEELLINEN MELONTAREITTI.

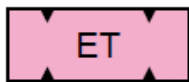
Kaavassa on osoitettu viheryhteystarpeina ekologisia käytäviä. Metsäalueilla käytävillä tulee säilyttää rakentamaton puustoinen vyöhyke, rakennetuilla aluilla sekä Kokemäenjoen ja pienvesien varsilla tulee säilyttää puustoisuutta ja pensastoa.

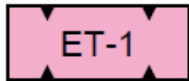
VIHERYHTEYSTARVE.
Ekologinen käytävä. Alueella tulee säilyttää puustoinen viheryhteys.

6.9.4 Yhdyskuntatekniikka

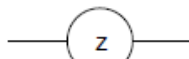
Kaavassa on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon ja siihen rinnastuvien toimintojen merkittävimmät alueet. Suokkaan sähköasema, Pyhäkorvan lämpökeskus, vedenpuhdistamo ja Kolsin voimala ja sen patoalueet on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueina. Pyhäkorvan lämpökeskuksen aluetta on laajennettu toiminnan jatkumisen turvaamiseksi samoin kuin Kolsin voimalan aluetta.

YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.

YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.
Patoalue.

Vähintään 110 kV:n voimalinjat osoitetaan yleiskaavassa johtolinjoina. Lisäksi kaavassa on osoitettu voimalinjan yhteystarve Suokkaan sähköasemalta Harjavallan suuntaan. Yhteystarve liittyy sähkönsiirtoyhtiön aikeeseen purkaa nykyinen Harjavallan suuntaan lähtevä voimalinja ja korvata se uudella.

VOIMALINJA.

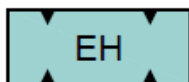
Linjalla on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

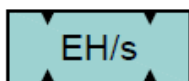
VOIMALINJAN YHTEYSTARVE.

6.9.5 Hautausmaa-alue ja suojaviheralue

Kirkon yhteydessä oleva hautausmaa on osoitettu hautausmaaksi, jolla on erityistä kulttuurihistoriallista merkitystä (EH/s). Alueella on vuotta 1917 vanhempi rakennuksia ja rakennelmia, jotka on suojeltu kirkkolain (1054/1993) 14 luvun 5 §:n perusteella. Kokemäenjoen pohjoispuolinen hautausmaa on osoitettu hautausmaa-alueena. Suojaviheralueita on osoitettu VT2:n ja Satakunnantien risteykseen.

HAUTAUSMAA-ALUE.

HAUTAUSMAA-ALUE.

Alueella sijaitsee kirkkolain 14 luvun 5 §:n nojalla suojeltuja kirkkollisia rakennuksia. Korjaus- ja muutostöistä on pyydettävä Museoviraston lausunto.

SUOJAVIHERALUE.

Alueella on säilytettävä puustoa ja muuta kasvillisuutta riittävästi, jotta alueen suojaava vaikutus ei vaarannu.

6.9.6 Maa- ja metsätalousalueet

Yleiskaava pyrkii turvaamaan maaseutumaisten alueiden säilymisen ja tukemaan maaseutuelinkeinojen menestymismahdollisuuksia varaamalla riittävän laajat maa- ja metsätalousalueet (M). Näillä alueilla on voimassa normaalisti mm. metsälaki. Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet on osoitettu kaavassa erikseen MA-merkinnällä. Maisemallisesti arvokkailla peltoalueilla sallitaan ainoastaan maatalouteen liittyvä rakentaminen.

Orjapaaden alueella maisemaa rajaavalle selänteelle osoitetaan maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) maakuntakaavan mukaisesti. Alueella on ekologinen yhteystarve, luo-alueita, muinaismuistoja ja maisema-arvoa.

Kaavassa on osoitettu maatilojen talouskeskukset (merkintä selitetty asuinyhteydessä).

M**MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.**

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätaloukseen. Uusi asuinrakentaminen on sijoitettava olemassa olevan asutuksen tai tiestön yhteyteen pääkäyttötarkoitusta vaikeuttamatta. Rakennusten tulee sijoitukseltaan ja ulkomuodoltaan sopeutua ympäristöönsä.

MA**MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE.**

Alueen pellot tulee säilyttää maatalouskäytössä tai muuten avoimina. Alueelle sijoittuvat, maisemaa rajaavat metsä- ja muut puustoiset alueet tulee säilyttää. Alueilla sallitaan ainoastaan maatalouteen liittyvä rakentaminen ja avoimelle peltoalueelle rakentamista tulee erityisesti välttää. Mahdollinen uudisrakentaminen tulee sijoittaa huolellisesti arvokkaaseen maisemaan, olevien rakennusten yhteyteen tai metsän reunaan.

MY**MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA.**

Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätaloukselliset alueet, joilla ympäristöarvoihin ja ympäristön hotioon tulee kiinnittää erityistä huomiota. Alueella sijaitsee muinaismuistoja, ekologisia yhteyksiä, liito-oravan kulkuyhteyksiä ja perinnebiotooppeja tai -maisemia. Lisäksi alueella on maisemallista arvoa Kokemäenjoen kulttuurimaisemaa rajaavana elementtinä. Alueella on sallittua vain maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen.

6.9.7 Vesistö ja tulvariskialueet

Kokemäenjoen vesistö on osoitettu vesialueena (W). Muita vesistöön liittyviä merkintöjä ovat vesistön virkistyskäyttöä kuvaavat merkinnät, jotka on esitelty edellä luvussa Virkistys ja matkailu.

Yleiskaava-alue ei ole erityistä tulvariskialuetta. Kokemäen rakennusjärjestys määrittelee alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet. Asuinrakennusten alin suositeltava rakentamiskorkeus Kokemäellä Kolsin alapuolella on N2000+33,55 m ja Säpilänniemen yläpuolella Pahakoskella N2000+45,0 m. Uuden vuonna 2014 ilmestyneen Ympäristöoppaan (Tulviin varautuminen rakentamisessa, opas alimpien rakentamiskorkeuksien määrittämiseksi ranta-alueilla) mukaan aikaisemmin määriteltyihin rakentamiskorkeuksiin on lisättävä 0,30 m jotta uudet suositukset tulee huomioitua. Tämän takia kaavaan on lisätty alimpia rakentamiskorkeuksia koskeva yleismääräys.

W**VESIALUE.****YLEISMÄÄRÄYKSET:**

Tulvariskien ja hulevesien hallinta tulee ottaa huomioon asemakaavoituksessa ja muussa tarkemmassa suunnittelussa.

Asuinrakennusten alin suositeltava rakentamiskorkeus Kokemäellä Kolsin alapuolella on N60 + 33,85 m ja Säpilänniemen yläpuolella Pahakoskella N60 + 45,3 m.

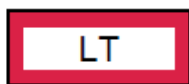
Erityiskohteiden kuten yhdyskunta-, palvelu- ja teollisuusrakentamisen osalta alin rakentamiskorkeus on määriteltävä tapauskohtaisesti keskimäärin kerran 250 vuodessa sattuvan tulvan mukaan. Alin suositeltava rakentamiskorkeus sijaitsee rakennuksen perustuksissa veden kapillaarisen nousun estävän rakennekerroksen alapuolella.

6.9.8 Liikenne

VT2:n kehittämisessä on varauduttava yksityistieliittymien vähentämiseen ja rinnakkaistiejärjestelyihin.

Valtatien melualueelle rakennettaessa asianmukainen melusuojaus tulee ottaa huomioon. Melusuojauksen tarve tutkitaan tarkemman suunnittelun yhteydessä. Alueen asemakaavoituksessa tulee ottaa huomioon, ettei melutaso asuinrakennusten sisällä saa ylittää päiväohjearvoa 35 dBA eikä yöohjearvoa 30 dBA.

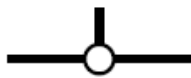
Yleiskaavassa on osoitettu maakuntakaavan mukaisesti VT2:n uusi eritasoliittymä. Lisäksi kaavassa on osoitettu VT2:n pohjoispuolelle tieliikenteen yhteystarve rinnakkaistielle. Näiden toteutuminen tapahtunee vasta pitkän aikavälin päästä. Maakuntakaavan mukaisesti yleiskaavassa ei osoiteta Linjatien liittymää VT2:lle. Linjatien valtatieliittymällä ei ole nykyliikenteellä välitöntä katkaisemistarvetta. Liittymän poisto tulee ajankohtaiseksi vasta rinnakkais-tien toteuduttua.

vt

yt/kk

YLEISEN TIEN ALUE.

MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA VALTATIE.

Tien parantamisessa ja ympäristön maankäytössä on varauduttava yksityistie liittymien vähentämiseen ja rinnakkaistiejärjestelyihin. Tien melualueelle rakennettaessa tulee rakenteiden ja ulko-oleskelualueiden asianmukainen melusuojaus ottaa huomioon.

YHDYSTIE/KOKOOJAKATU.

ERITASOLIITTYMÄ.

UUSI ERITASOLIITTYMÄ.

TIELIIKENTEEN YHTEYSTARVE.

Yleiskaavassa on osoitettu nykyisen rautatieliikenteen (LR) alueen lisäksi uusi henkilöliikenteen terminaaliasema (LHA) selvitysalueena. Tieverkon ja radan nykyiset eritasoristeykset on osoitettu kaavakartalla eritasoristeys ilman liittymää –merkinnällä. Köyliöntien ja radan risteys on osoitettu merkinnällä nykyinen tasoristeys, jossa on varauduttava eritasoristeykseen. Paikalla tulee toteuttaa eritasoristeys. Rataverkko sekä Poriin että Raumalle on osoitettu merkinnällä merkittävästi parannettava päärata. Nykyisissä tasoristeyksissä on varauduttava niiden poistoon tai muuttamiseen eritasoristeyksiksi. Lisäksi Pori-Tampere radalla on varauduttava toiseen raiteeseen ja radan läheisyydessä on voimassa MRL 43 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Rautatien melualueelle rakennettaessa asianmukainen melusuojaus tulee ottaa huomioon. Melusuojauksen tarve tutkitaan tarkemman suunnittelun yhteydessä. Rautatien tärinäalueelle rakennettaessa tulee huomioida asianmukainen rakenteiden tärinäsuojaus.

HENKILÖLIIKENTEEN TERMINAALIALUE.

RAUTATIELIIKENTEEN ALUE.

RAUTATIEASEMA.

RAUTATIEASEMA / UUSI RAUTATIEASEMA.

ERITASORISTEYS ILMAN LIITTYMÄÄ.

NYKYINEN TASORISTEYS, JOSSA ON VARAUDUTTAVA ERITASORISTEYKSEEN. Nykyisen tasoristeyksen kohdalla on säilytettävä ajoneuvo- ja kevyenliikenteen yhteys. Tasoristeystä ei saa poistaa ja korvata rinnakkaistieyhteyksin, vaan sen paikalle tulee toteuttaa eritasoristeys.

MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA PÄÄRATA.

Nykyisissä tasoristeyksissä on varauduttava niiden poistoon tai muttamiseen eritasoristeyksiksi. Pori-Tampere -radalla on varauduttava toiseen raiteeseen. Radan varren maankäyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on rata-alueen leveneminen otettava huomioon. Radan läheisyydessä on voimassa MRL 43 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Rautatien melualueelle rakennettaessa tulee asianmukainen melusuojaus sisätiloissa ja piha-alueilla ottaa huomioon. Rautatien tärinäalueelle rakennettaessa tulee huomioida asianmukainen rakenteiden tärinäsuojaus.

Kevyen liikenteen reitistön osalta on osoitettu pääyhteydet, uudet reitit sekä merkittävimmät yhteystarpeet.

KEVYEN LIIKENTEEN REITTI.

UUSI KEVYEN LIIKENTEEN REITTI.

KEVYEN LIIKENTEEN YHTEYSTARVE.

Merkintä osoittaa ne yhteysvälit, joilla kevyen liikenteen olosuhteita tulisi parantaa erityisesti turvallisuuden ja esteettömyyden näkökulmasta. Yhteystarve ei välttämättä tarkoita uutta kevyen liikenteen väylää, vaan se voidaan toteuttaa yksityisteiden kautta kulkevana yhteytenä.

6.9.9 Kulttuuriympäristön suojelumerkinnyt

Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet, joiden säilyminen avoimina ja viljelyskäytössä on tärkeää, on osoitettu MA –merkinnällä (merkintä selitetty maa- ja metsätalouselualueiden merkintöjen yhteydessä).

Rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet

Valtakunnallisesti ja/tai maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ja maisemat on osoitettu vinoviivarasterimerkinnällä. Osayleiskaavassa esitetään valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristöinä RKY 2009 mukaiset alueet toisin kuin Satakunnan maakuntakaavassa, jossa valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt esitetään vuoden 1993 inventoinnin mukaisesti. Lisäksi kaavassa esitetään valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen kanssa samalla merkinnällä maakunnallisesti merkittävät kohteet (Satakunnan rakennusperintö 2005 ja RKY 1993).

Valtakunnallisesti arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY 2009) kaava-alueella on neljä:

- Kokemäen kirkonseutu
- Kokemäenkartanon historiallinen maisema
- Peipohjan rautatieasema-alue
- Pyhän Henrikin saarnahuone ja sen historiallinen ympäristö

Maakunnallisesti arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä ja maisemia on Kokemäellä useita. Kaava-alueella näitä on 23:

Satakunnan rakennusperintö 2005:

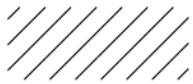
- Tulkkilan alue
- Vanha Tulkkila
- Tulkkilan vanha silta
- Vanha kivisakasti ja hautausmaa
- Kokemäenjoen kulttuurimaisema
- Teljän kauppapaikka sekä Pyhän Henrikin saarnahuone ja muistokappeli
- Ylistaro-Sonnilla, kulttuurimaisema
- Ylistaron Matomäki ja Paistilan kylä
- Kolsin voimalaitos
- Krootilan kylä
- Pyhänselän kartano
- Kokemäenkartanon kulttuurimaisema
- Villiö-Orjapaasi, kulttuurimaisema
- Simula
- Vuolteen kartano
- Kokemäen ulkomuseo
- Äimälä
- Peipohjan kulttuurimaisema
- Peipohjan asemayhdyskunta
- Pispala, Vallila

RKY 1993:

- Kokemäen kirkko ympäristöineen
- Kokemäenjoen kulttuurimaisema
- Peipohjan rautatieaseman alue

Alueiden rajaukset on esitetty kaavaselostuksessa luvussa **3.8.1** Rakennettu kulttuuriympäristö.

Kaiken kaikkiaan osayleiskaavassa osoitetaan laaja alue valtakunnallisesti ja/tai maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä tai maisemana. Kaavamääräyksellä ohjataan rakennusten kulttuuriympäristön ja maisemakuvan kannalta merkittävän luonteen säilymistä sekä ohjataan uudis- ja korjausrakentamisen sopeuttamiseen kulttuuriympäristön ja maiseman arvoihin. Määräyksessä edellytetään lausunnon pyytämistä aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä museoviranomaiselta.

VALTAKUNNALLISESTI JA / TAI MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄT KULTTUURIYMPÄRISTÖT JA MAISEMAT.

Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on edistettävä kulttuuriympäristön ja/tai maisema-alueen arvojen säilymistä. Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin, taajamakuvallesiin, kulttuurihistoriallisiin ja / tai maisemallisiin arvoihin. Rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

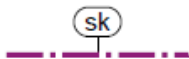
Merkinnällä on osoitettu seuraavat valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt: Pyhän Henrikin saarnahuone ja sen historiallinen ympäristö, Kokemäenkartanon historiallinen maisema, Kokemäen kirkonseutu ja Peipohjan rautatieasema-alue.

Merkinnällä on osoitettu seuraavat maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt: Tulkkilan alue, Vanha Tulkkila, Tulkkilan vanha silta, Vanha kivisakasti ja hautausmaa, Kokemäenjoen kulttuurimaisema, Teljän kauppapaikka sekä Pyhän Henrikin saarnahuone ja muistokappeli, Ylistaro-Sonnilan kulttuurimaisema, Ylistaron Matomäki ja Paistilan kylä, Kolsin voimalaitos, Krootilan kylä, Pyhänkorvan kartano, Kokemäenkartanon kulttuurimaisema, Villiö-Orjapaasi kulttuurimaisema, Simula, Vuolteen kartano, Kokemäen ulkomuseo, Äimälä, Peipohjan kulttuurimaisema, Peipohjan asemayhdyskunta sekä Pispä ja Vallila

Kaava-alueella on neljä taajamakuvallesi tärkeää aluetta tai alueen osaa, jotka on rajattu osa-alueina kaavakartalle Kokemäen rakennusinventoinnin mukaisesti:

- Krootilan jälleenrakennuskauden asuinalue perunajauhotehdasta vastapäätä
- Risteen koulutie ympäristöineen
- Kuoppalan Mäkikylä
- Köyliöntien varren asutus Peipohjassa.

Kaavamääräyksellä ohjataan alueilla tapahtuvaa uudis-, korjaus- ja lisärakentamista sopeutumaan alueiden ominaispiirteisiin.

TAAJAMAKUVALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI ALUEEN OSA.

Alueella tapahtuva uudis-, korjaus- ja lisärakentaminen tulee sovittaa väreiltään, pintamateriaaleiltaan ja mittakaavaltaan olemassa olevaan rakentamiseen.

Merkinnällä on osoitettu: Krootilan jälleenrakennuskauden asuinalueet, Mäkikylä, Peipohjan taajama ja Risteen koulutie

Rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteet

Kokemäen rakennusinventoinnissa on annettu suosituksia kohteista, jotka kaavoituksella tulisi säilyttää. Inventoinnissa ehdotetaan /s –kaavamääräystä (Alue, jolla ympäristö tulee säilyttää) käytettäväksi lievemmin suojeltavissa kohteissa. Merkinnän käyttäminen yleiskaavassa on kuitenkin kaavan yleispiirteisyyden vuoksi hankalaa, koska aluevarauksia pitäisi jakaa hyvinkin pieniin osiin säilyttämistarpeen mukaisesti, mikä heikentäisi kaavan luettavuutta. Asemakaavoituksessa /s –merkintä on käyttökelpoinen ja todennäköisesti välttämätönkin.

Yleiskaavassa päädyttiin käyttämään kohdemerkintöjä sekä suojeltavien kohteiden (suojeltava rakennus tai rakennusryhmä) että lievemmin suojeltavien kohteiden (taajamakuvallesi kannalta arvokas rakennus tai rakennusryhmä) kohdalla. Kohdemerkintä kattaa koko pihapiirin arvokkaan rakennuskannan.

Säilytettäväksi tarkoitettut rakennetun ympäristön kohteet on osoitettu suojeltavina rakennuksina tai rakennusryhminä sekä taajamakuvallesi kannalta arvok-

kaina rakennuksina tai rakennusryhminä. Suojeltavia rakennuksia tai rakennusryhmiä ei saa purkaa ilman MRL 127 §:n mukaista purkamislupaa. Suojel- luissa rakennuksissa suoritettavien muutos- tai korjaustoimenpiteiden on ol- tava sellaisia, että rakennusten rakennustaiteellisesti ja taajamakuvallisesti merkittävä luonne säilyy. Kohdetta koskevasta suunnitelmista ja merkittävästi muuttavista toimenpiteistä on pyydetty museoviranomaisen lausunto. Taa- jamakuvan kannalta arvokkaiden rakennuksien tai rakennusryhmien kulttuu- rihistoriallisesti tai kaupunki/kyläkuvallisesti arvokas ympäristö on pyrittävä säilyttämään ja kohteita koskevan suunnittelun ja toimenpiteiden on oltava kokonaisuuden säilymistä turvaavia.

SUOJELTAVA RAKENNUS, RAKENNUSRYHMÄ TAI SILTA.

Maankäyttö- ja rakennuslain 41 §:n 2 momentin perusteella määrätään, että arvokasta rakennuskantaa ei saa purkaa. Aluetta tai kohdetta koskevien toimenpiteiden tai suunnittelun on oltava kokonaisuuden säilymistä turvaavia. Kohteissa suoritettavien muutos- tai korjaustöiden on oltava sellaisia, että kohteiden rakennustaiteellisesti ja taajamakuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Kohdetta koskevasta suunnitelmista ja merkittävästi muuttavista toimenpiteistä on pyydetty museoviranomaisen lausunto. Merkinnällä on osoitettu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat rakennukset ja sillat sekä paikallisesti arvokkaat A-luokan kohteet.

Merkinnällä on osoitettu seuraavat maakunnallisesti arvokkaat A-luokan ra- kennetun ympäristön kohteet:

1. Elers (Tuomimaa), 2. Kaisala 4. Kolsin voimalaitos, 5. Koskilahti (Ikala), 6. Maamieskoulu (Huittisten ammatti- ja yrittäjäopisto), 8. Muuntamo, 11. Py- hän Henrikin kappeli, 12. Pyhäkorvan kartano, 13. Risten viljavarasto, 14. Simula, 15. Sonnilanjoen silta, 16. Tulkkilan koulut, 17. Ulkomuseo, 18. Van- ha hautausmaa, 19. Vanha yhteiskoulu (Ala-Haapio), 20. Yli-Forsby (Kyläkos- ki, Forsby), 21. Yli-Vuoltee (Vuolteen kartano), 22. Äimälä ja 23. Syyrinki.

Sekä seuraavat paikallisesti arvokkaat A-luokan rakennetun ympäristön koh- teet:

24. Aaltonen, 25. Aalto-Setälä/Mäki-Setälä 26. Ainola, 27. Ajanko, 29. Alas- maa, 30. Branderin pirtti (Paloneva), 31. Etelärinne, 32. Harju ja Kaitila, 33. Heimola, 34. Hemmilä, 36. Härkälä, 37. Ihantola, 39. Isotalo, 40. Isotalon kauppa, 41. Juurikko, 42. Juustola, 43. Karimaan puutarha, 44. Kartio (Kuop- pala), 45. Kartio (Tulkkila), 47. Kaunisto, 48. Keskiö, 49. Keskus, 50. Kierik- ka, 51. Kivistö, 52. Kokemäenkartano, 53. Koskiranta (Vahtitupa), 54. Koto- mäki, 55. Kunnalliskoti (Ratamo-koti), 56. Kuusama, 58. Kylä-Pertola, 60. Lauri, 61. Lehtimäki / Palmu, 62. Linteri (Roosvalla), 63. Maatalousmuseo, 64. Metsä-Köönikkä, 65. Myötämaa, 67. Mäki-Hyörä, 69. Mäki-Linteri, 70. Mäki- Mustala, 71. Mäkirinne, 72. Näpi, 73. Orjapaasi, 74. Ossa I, 75. Osuuskauppa, 76. Palmu, 77. Palmu (Suonsyrjä), 78. Palomäki, 79. Pappila, 80. Peipohjan asema, 81. Peipohjan asema-alue (rakennukset kiinteistöillä 271-422-1-975 ja 271-438-1-88, Rautatiesopimuksen perusteella suojeltu), 82. Peuranen, 83. Pinomäki, 84. Pohja + Peräpohja, 85. Puolimatka, 86. Rajamaa, 87. Ran- tamaa (Tulkkila), 88. Rantaniemi, 89. Ratamestarin asunto, 90. Risten vanha koulu (Kunnalliskoti), 91. Rohtola, 92. Räisälän kansanopisto, 94. Setänen, 95. Seurahuone/Ilmola, 96. Seuratalo (Kalliopohja + Lisäpohja), 97. Soramä- ki, 98. Suvanto, 99. Tammi, 101. Vanha Maamieskoulu / Meijerikoulu, 102. Vanhala, 103. Varala (Marjamäki), 104. Vastamaa, 105. Vastamäki I, 106. Vettenranta (Manner), 107. Villberg, 108. Väinölä, 109. Väylä (Nirhala), 110. Yli-Haapio, 111. Yli-Parma ja 169. Mäki-Köönikkä.

Kohteiden sijainnit on esitetty liiteasiakirja 5:ssä, johon kohteiden numerointi viittaa.

Kohteen nro 100 Tiensivu, arvoluokitus on luonnosvaiheen jälkeen muutettu kaavakartalla ja merkinnöissä ja määräyksissä A-luokasta B-luokkaan. (Inventointiraporttiin tätä muutosta ei ole tehty.)

Kohteen nro 169 Mäki-Köönikkä arvoluokitus on 1. kaavaehdotusvaiheen jälkeen muutettu kaavakartalla ja määräyksissä B-luokasta A-luokkaan vireillä olevan suojelutavoitteen mukaiseksi.

Tulkkilan museosilta osoitetaan myös merkinnällä. Kyseessä on valtakunnallisesti merkittävä museosilta.

Kokemäen kirkko on osoitettu omalla merkinnällään.

SUOJELTAVA KIRKOLLINEN RAKENNUS.

Kirkkolain 14 luvun 5°:n nojalla suojeltu kirkollinen rakennus. Korjaus- ja muutostöistä on pyydettävä Museoviraston lausunto.

TAAJAMAKUVAN KANNALTA ARVOKAS RAKENNUS TAI RAKENNUSRYHMÄ.

Alueen kulttuurihistoriallisesti tai kaupunki-/ kyläkuvallisesti arvokas ympäristö on pyrittävä säilyttämään. Aluetta tai kohdetta koskevan suunnittelun ja toimenpiteiden on oltava kokonaisuuden säilymistä turvaavia. Kohteissa suoritettavien muutos- tai korjaustöiden on oltava sellaisia, että kohteiden rakennustaiteellisesti ja taajamakuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Uudisrakentaminen on sovitettava huolella kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin. Kohteeseen kohdistuvien toimenpiteiden yhteydessä tulee varata museoviranomaiselle mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Merkinnällä on osoitettu paikallisesti arvokkaat B-luokan kohteet.

Merkinnällä on osoitettu seuraavat paikallisesti arvokkaat B-luokan kohteet:

100. Tiensivu, 112. Ahde, 113. Ahlgren, 114. Alanen, 116. Björnkulla, 117. Einola, 118. Erkkilä (Krootila), 119. Erkkilä (Tulkkila), 120. Eskolin, 121. Göös (Jöösi), 122. Haavisto, 123. Hakala, 124. Halme (Kuoppala), 125. Helin, 126. Hiivola, 127. Hongisto, 128. Häkkinen, 131. Joki-Vekara, 132. Jylhä, 133. Järvinen, 134. Kaarnala, 135. Kaivola, 136. Kallela, 137. Kallionpää, 138. Kapali, 139. Kareli, 140. Kauppila, 141. Kivilä, 142. Kivimäki (Kuoppala), 143. Kivimäki (Tulkkila), 144. Kiviriutta, 145. Kiviveistämö, 146. Kleemolan leipomo, 147. Koivisto (Ylistaro), 148. Korpinen, 152. Kultakumpu, 153. Kuusela, 154. Kuusikko, 155. Kuusiniemi (Ylistaro), 156. Kylä-Kupi, 157. Kylä-Köönikkä, 158. Lallinmäki, 160. Laurell, 161. Lepola, 162. Linteri, 163. Lintula (Kokemäenkartano), 165. Lisäkassa / Pennimaa-Markkala, 166. Lunden (Villiö), 167. Metsäranta, 168. Mäenpää, 170. Mäkitalo (Syyrinki), 171. Mäki-Vekara, 172. Mäntynen, 173. Nordlund, 174. Nuikkinen, 175. Ojala II, 177. Orjanlähde, 178. Peipohjan kansakoulu, 179. Peltonen (Pappila), 180. Perttula, 181. Perunajauhotehdas, 182. Pikkumäki, 183. Pikkuryssä, 185. Prihu, 186. Pukimo, 187. Pusso, 188. Pyhämaa (Pyhänkorvan kartano), 189. Rajala (Kuoppala), 190. Rajala (Peipohja), 191. Rantanen (Riste), 192. Ranta-Vuolle, 193. Rauhala (Tulkkila), 195. Risten saha, 196. Risten sahan asunto, 197. Saarinen (Villiö), 198. Salmi, 199. Salminen (Paistila), 200. Sampola, 201. Seppä, 202. Sepät Peltonen ja Nieminen, 203. Serttilä, 204. Sundqvist, 205. Suvantola, 206. Syrjäjä, 207. Särkkä (Vuorio), 208. Tamminen, 209. Tienhaara, 210. Toivola (Metsänrinta), 212. Tuomola, 213. Työväentalo Rantala, 214. Törmälä, 215. Uuramo, 217. Valli, 218. Valmu, 219. Valomaa, 220. Valtion virastotalo, 221. Wasento, 222. Vastamäki, 223. Vastamäki II, 224. Vastamäki III, 225. Vierimaa, 226. Viertola, 227. Viinikka, 229. Vuorinen, 230. Wuorio, 231. Vähämäki ja 232. Yli-Kilkku

Kohteiden sijainnit on esitetty liiteasiakirjassa 5, johon myös kohteiden numerointi viittaa.

Kiinteät muinaisjäännökset

Kaavassa on osoitettu kaava-alueelta tunnetut muinaismuistolain rauhoittamat kiinteät muinaisjäännökset muinaismuistokohteina tai osa-alueina. Osa-alueina on osoitettu laajat muinaismuistoalueet. Muinaismuistokohteiden ja –alueiden kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty.

MUINAISMUISTOKOHDE.

Muinaismuistolain (295/63) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Ennen kohdetta koskevia toimenpiteitä muinaisjäännöksen laajuus tulee selvittää museoviranomaiselta. Kohdetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Vallitseva maankäyttö on sallittu (paitsi koneellinen metsämaan muokkaus tai kannonnosto).

Merkinnällä on osoitettu seuraavat muinaismuistokohteet:

3. Pispa, 5. Teljä, 7. Käräjämäki, 8. Ylivuoltee, 9. Riihimäki, 10. Myllymäki (Pusso), 11. Maamieskoulu 1, 12. Hyyti 1, 16. Leikkimäki (–imälä), 18. Pyhän Marian kirkon paikka, 20. Maamieskoulu 2, 25. Kuoppala, 27. Haistila, 28. Paistila ja 29. Vuoltee.

Kohteiden numerointi viittaa kaavakartalla esitettyyn kohteiden numerointiin.

sm

MUINAISMUISTOKOHDE / -ALUE.

Muinaismuistolain (295/63) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Kohdetta tai aluetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Maa- ja metsätalous on sallittu (paitsi koneellinen metsämaan muokkaus tai kannonnosto).

Merkinnällä on osoitettu: Köönikänmäki, Leikkimäki, Lehtimäki, Orjapaadenkallio, Koskenkylä Linnaluoto/Kumo, Koskenkylä Isoluoto/Aborg ja Perävainionmäki.

Merkinnällä on osoitettu seuraavat muinaismuistokohteet tai -alueet:

1. Köönikänmäki, 2. Leikkimäki, 13. Lehtimäki, 14. Orjapaadenkallio, 15. Koskenkylä Linnaluoto/Kumo, 17. Koskenkylä Isoluoto/Aborg ja 21. Perävainionmäki.

Kohteiden numerointi viittaa kaavakartalla esitettyyn kohteiden numerointiin.

6.9.10 Luontoarvot

Kaavakartalla on osoitettu tiedossa olevan luonnonympäristön kannalta arvokkaimmat kohteet osa-alueina. Pälpäälän kalliot ja Risteen kalliit on osoitettu maakuntakaavan mukaisesti arvokkaina kallioalueina, joilla alueen luonto- ja/tai maisema-arvojen säilymisen vaarantava maa-ainesten otto ja maanpinnan muuttaminen on kielletty. Muut luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät alueet on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä alueina (luo-1, luo-2, luo-3 ja luo-4).

Luonnonsuojelualueina osoitetaan maakuntakaavan mukaisesti Kolsin tulvalampi, Forsbyn koski ja katajakedot sekä Pälpäälän kalliokedot. Kolsin tulvalammen pato osoitetaan yhdyskuntateknisen huollon alueena.

ge

ARVOKAS KALLIOALUE.

Maa-ainesten otto ja muu maanpinnan muuttaminen, mikä vaarantaa alueen luonnonarvojen ja/tai maisema-arvojen säilymisen, on alueella kielletty.

Merkinnällä on osoitettu: Pälpäälän kalliit ja Risteen kalliit

luo-1

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Uhanalaisen lajin esiintymisalue. Alue tulee säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena.

Merkinnällä on osoitettu: uhanalaisen lajin tai uhanalaisten lajien esiintymät.

luo-2

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Uhanalaisen lajin, liito-oravan, esiintymisalue. Alueella on kielletty liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen. Alueen suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon, että liito-oravalle jätetään riittävät lisääntymis-, ruokailu- ja liikkumisalueet sekä yhtenäiset kulkuyhteydet alueen sisällä ja sen ulkopuolelle.

Merkinnällä on osoitettu: Kivimäen - Orjapaadentien liito-oravaesiintymä ja Uhrilähteen metsä

luo-3

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Perinnebiotooppi tai perinnemaisema. Alueen käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen säilyttämisedellytykset.

Merkinnällä on osoitettu: Orjapaaden kallio, Pispan kalliokedot ja Leikkimäen kallio

luo-4

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE.

Paikallisesti arvokkaita alueita, jotka tulisi pyrkiä säilyttämään luonnontilaisina.

Merkinnällä on osoitettu: pieni avosuo ja harvinaisia kasveja

6.9.11 Ympäristön suojelu

Pilaantuneiden ja mahdollisesti pilaantuneiden alueiden riskikohteet on osoitettu kaavakartalla ympäristöhallinnon Maaperän tilan tietojärjestelmän (Matti-tietojärjestelmä) mukaisesti. Kaavakartalla on esitetty ainoastaan kohteet, joille on annettu maankäyttörajoite kunnostustarpeen arvioimista varten. Toimintansa lopettanut linjatien kaatopaikka on osoitettu puhdistettavana/kunnostettavana maa-alueena, jonne ei saa osoittaa asumista ja jota koskevista suunnitelmista on pyydettävä ympäristöviranomaisen lausunto.

PILAANTUNEET MAA-ALUEET.

Kohteissa on havaittu kohonneita haitta-ainepitoisuuksia ja puhdistustarve on arvioitava tai se on jo todettu. Tarvittaessa pilaantunut alue on kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

MAHDOLLISESTI PILAANTUNEET MAA-ALUEET.

Kohteet, joiden pilaantuneisuus on selvittävä maankäytön tai omistussuhteiden muuttuessa. Tarvittaessa pilaantunut alue on kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

PUHDISTETTAVA/KUNNOSTETTAVA MAA-ALUE.

Merkinnällä on osoitettu toimintansa lopettanut Linjatien kaatopaikka. Rakentamistoimenpiteitä suunniteltaessa on pyydettävä ympäristöviranomaisen lausunto. Alueelle ei saa osoittaa asumista.

Pohjavesialueet on osoitettu kaavakartalla osa-alueen rajauksin ja tarvittavin määräyksin pohjaveden laadun ja määrän suojelemiseksi. Pohjavesialueelle ei ole osoitettu uutta maankäyttöä.

VEDEN HANKINTAAN SOVELTUVA POHJAVESIALUE.

Pohjavesialueella rakentamista ja muuta maankäyttöä rajoittavat ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto ja vesilain 3 luvun 2 §:n mukainen pohjavesiesiintymän laadun, määrän ja käyttökelpoisuuden heikentämistä koskeva vesitaloushankkeen yleinen luvanvaraisuus. Vallitsevia olosuhteita muuttavista toimenpiteistä on pyydettävä vesiensuojeluviranomaisilta lausunto.

Merkinnällä on osoitettu Säpilän pohjavesialue.

6.9.12 Muut merkinnät

Kokemäen keskustan osayleiskaavassa on käytetty ympäristömuutoksia kuvaavia merkintöjä seuraavasti:

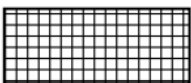
NYKYISELLÄN SÄILYVÄT ALUEET.

Käyttötarkoituksen kirjaintunnus ja väri.

UUDET ALUEET.

Käyttötarkoituksen kirjaintunnus ja väri.

Alueiden maankäyttö tulee muuttumaan merkittävästi suhteessa nykyiseen käyttöön.

PIENIN TOIMENPITEIN KEHITETTÄVÄT ALUEET.

Käyttötarkoituksen kirjaintunnus ja väri.

Alueet ovat potentiaalisia täydennysrakentamisen alueita.

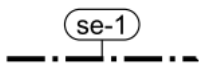
Alueiden toteutusjärjestystä on ohjeistettu osoittamalla ensin toteutettavat alueet numerolla 1 ja myöhemmin toteutettavat alueet numerolla 2.

①

TOTEUTUSJÄRJESTYS.

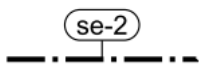
Ympyröity numero osoittaa alueiden tavoitellun toteutusjärjestyksen. Toissijaisiksi osoitetut alueet voidaan toteuttaa, kun saman käyttötarkoituksen mukaiset ensisijaiset alueet ovat toteutettuja.

Kokemäenjoen Säpilänniemen oikaisu-uoma ja mahdollinen uusi rautatieliikenteen henkilöliikenteenasema asema on osoitettu selvitysalueina. Valtatien 2 rinnakkaistien varren mahdollinen uusi työpaikka-alue on myös osoitettu selvitysalueena.

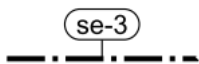
20 M SELVITYSALUEEN ULKOPUOLELLA KULKEVA VIIVA.

Merkinnällä on osoitettu Kokemäenjoen Säpilänniemen oikaisu-uoman selvitysalue.

20 M SELVITYSALUEEN ULKOPUOLELLA KULKEVA VIIVA.

Merkinnällä on osoitettu mahdollisen uuden henkilöliikenneaseman vaatima selvitysalue.

20 M SELVITYSALUEEN ULKOPUOLELLA KULKEVA VIIVA.

Merkinnällä on osoitettu vt:n 2 rinnakkaistien varren mahdollisen uuden työpaikka-alueen selvitysalue. Alueen toteuttamista selvitetään rinnakkaistien suunnittelun yhteydessä.

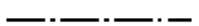
Lisäksi osayleiskaavassa on käytetty yleisiä piirtoteknisiä merkintöjä.

10 M YLEISKAAVA-ALUEEN RAJAN ULKOPUOLELLA KULKEVA VIIVA.

ALUEEN RAJA.

OSA-ALUEEN RAJA.

6.9.13 Yleismääräykset

Tulvariskien ja hulevesien hallinta tulee ottaa huomioon asemakaavoituksessa ja muussa tarkemmassa suunnittelussa.

Asuinrakennusten alin suositeltava rakentamiskorkeus Kokemäellä Kolsin alapuolella on N60 + 33,85 m ja Säpilänniemen yläpuolella Pahakoskella N60 + 45,3 m. Erytiskohteiden kuten yhdyskunta-, palvelu- ja teollisuusrakentamisen osalta alin rakentamiskorkeus on määriteltävä tapauskohtaisesti keskimäärin kerran 250 vuodessa sattuvan tulvan mukaan. Alin suositeltava rakentamiskorkeus sijaitsee rakennuksen perustuksissa veden kapillaarisen nousun estävän rakennekerroksen alapuolella.

6.10 Osayleiskaavan vaikutukset

Vaikutusarvioinnissa arvioidaan kaavan toteuttamisen merkittävät välilliset ja välittömät vaikutukset (MRL 9 §) mm.

- ihmisen elinoloihin ja elinympäristöön
- luonnonympäristöön, kuten pohjavesialueisiin, kasvi- ja eläinlajeihin sekä luonnon monimuotoisuuteen
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen
- maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

Oheisessa taulukossa on arvioitu vaikutukset rakennettuun ympäristöön, luontoon ja luonnonympäristöön sekä vaikutukset ihmisten terveellisyteen ja turvallisuuteen.

seudullinen näkökulma	Vaikutukset
<p><u>Seudulliset vaikutukset, yleiskaavojen yhteishankinta</u></p>	<p>Kokemäen yleiskaavatyö käynnistyi samanaikaisesti laadittavien Porin Noormarkun, Luvian ja Nakkilan yleiskaavatoiden kanssa. Tavoitteena oli hyödyntää seudulle laadittua rakennemallityötä ja yhtenäistää selvitys-, suunnittelu- ja esityskäytäntöjä ja helpottaa viranomaisyhteistyötä maakunnan tasolla. Yhteishankinnan kaavaprojektit ovat alkuvaiheen jälkeen eriytyneet omilla aikatauluillaan eteneviksi.</p> <p>Yleiskaavojen yhteyshankinnassa ylikunnalliset tavoitteet saadaan suunnitteluprosesseihin yhtä aikaa ja hallitusti. Seudulliset maankäytön vaikutukset pystytään arvioimaan yksittäistä yleiskaavaa paremmin, kun mukaan saadaan useita Porin kehystaajamia ja liikennemäärät seudullisella verkolla. Luvian, Nakkilan ja Porin Noormarkun kaava-alueet sijoituvat lähelle toisiaan ja Porin keskustaa, minkä takia kaikkien kolmen kaavan seudullisia vaikutuksia oli luontevaa tarkastella yhtäaikaaisesti. Kuitenkin Kokemäen asema seudullisesta näkökulmasta eroaa hieman Luvian, Nakkilan ja Porin Noormarkun asemasta. Kokemäki muodostaa oman keskuksen, mikä tukee Kokemäen kehittymistä myös seudullisesta näkökulmasta.</p> <p>Seudullisia vaikutuksia on käsitelty myöhempanä lisää kohdissa kaavan Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja Suhde maakunta-kaavoitukseen.</p>
<p><u>osayleiskaava</u></p> <p><u>Väestön rakenne ja kehitys</u></p>	<p>Keskustan yhdyskuntarakenteen täydentämisellä ja laajentamisella pyritään vastaamaan tonttitarjontaan keskustan palveluiden läheisyydessä. Osa keskustan aluevarauksista voi toteutua myös rivitaloina tai kytkettyinä pientaloina tai kerrostaloina, jolloin suuremman asukastiheyden myötä yhdyskuntatekniikan rakentaminen, huolto ja ylläpito on taloudellisesti kannattavampaa. Keskustan läheisten täydennysrakentamisalueiden osoittamisella tuetaan mm. vanhusväestön asumista ja siten vastataan erityisesti ikärakenteen muutokseen.</p> <p>Uudet asuinaluevaraukset on pääsääntöisesti tarkoitettu perinteisiksi erillispientalovaltaisiksi asuinalueiksi, joiden kaavoittamisella vastataan pientalotonttien kysyntään ja houkuttelevat erityisesti lapsiperheitä Kokemäelle hyvien yhteyksien varrelle ja paikallisten palveluiden lähietäisyydelle.</p> <p>Laajat työpaikka- ja teollisuusalueiden varaukset liittyvät VT2:n parantamiseen luovat edellytyksiä kaupungin elinkeinoelämän kehitykselle. Alueelle sijoittuvat työpaikat puolestaan vaikuttavat alueen väestökehitykseen ja -rakenteeseen positiivisesti mm. huoltosuhteen parantumisena.</p>
<p><u>Yhdyskuntarakenne</u></p>	<p>Kokemäen osayleiskaavan alueella yhdyskuntarakenne keskittyy erityisesti keskustaaajaman ja Peipohjan aseman ympärille. Yhdyskuntarakenne jatkuu nauhamaisena Risteelle asti. Keskustaaajamaan ja Peipohjaan on keskittynyt suurin osa kunnallisista ja kaupallisista palveluista. Uusia ja tiivistyviä alueita on pyritty keskittämään lähelle näitä alueita tukemaan niiden palveluiden ja muiden toimintojen elinmahdollisuuksia. Uudet alueet ovat myös olemassa olevan kunnallistekniikan läheisyydessä. Osayleiskaava ohjaa yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen ja eheyttämiseen keskustan tuntumassa.</p> <p>Yleiskaavassa on osoitettu uusi henkilöliikenteen terminaalialue selvitysalueena keskustan läheisyydestä. Sen läheisyydessä on myös uusi laaja asuntoalue. Asuntoalueen toteuttaminen palvelee aseman siirtoa ja toimivaa paikallisjunaliikennettä. Uusi asuntoalue sijaitsee keskustan välittömässä läheisyydessä ja voidaan toteuttaa, vaikka henkilöliikenneseisakkeen siirto ei toteutuisikaan. Toteutusjärjestykseltään alue on osoitettu toteutettavaksi toissijaisesti, millä on pyritty turvaamaan muiden keskustan läheisten asuntoaluevarausten ja ensisijainen toteutumi-</p>

	<p>nen ja tiivistyminen.</p> <p>VT2:n kehittäminen aiheuttaa muutoksia paikalliseen liikenneverkkoon. Valtatielle on osoitettu eritasoliittymä Sonnilantien risteykseen ja valtatie pohjoispuolelle on osoitettu tieliikenteen yhteystarve rinnakkaistiel- le. Erityisesti rinnakkaistien toteutuminen mahdollistaa uusien alueiden käyttöönottamisen, mikä saattaa hajauttaa yhdyskuntarakennetta nykytilanteeseen verrattuna. Toisaalta rinnakkaistien varren aluevaraukset sijoittuvat valtatie ja rautatien väliselle alueelle, mikä tukee alueen käyttöä hyvien liikenneyhteyksien varrella olevana työpaikka- ja teollisuusalueena. Vesihuoltoverkoston toiminta-alue ei ulotu etenkään Sonnilassa valtatie 2 varrelle asti.</p> <p>Sonnilantien ja Linjatien välisen alueen kehittämisessä tulee huomioida tieliikenteen yhteystarve rinnakkaistielle, jolla ohjataan paikallista liikennettä erillään VT2:n pitkänmatkan liikennevirroista. Rinnakkaistien toteututtua uutta maankäyttöä voidaan suunnitella rinnakkaistien varrelle. TP-alue rinnakkaistien varrella on osoitettu toissijaisesti toteutettavana. Sonnilantien varrelta kyseinen TP-alue on osoitettu ensisijaisesti toteutettavana alueena rekkapesulan vierestä.</p> <p>Osayleiskaavalla ei osoiteta merkittävästi uusia aluevarauksia palveluille. Palveluita on tarkoitus kehittää nykyisillä paikoillaan ja pääasiassa ydinkeskustassa. Uusi palvelujen ja hallinnon alue on osoitettu Pyhäkorvaan sitomaan Peipohjan alue nykyistä tiiviimmin keskustaan. VT2:n ja Satakunnantien olemassa oleva eritasoliittymä muodostaa houkuttelevan alueen palveluiden sijoittumiselle. Liittymän tuntumaan on kaavassa osoitettu P-1 merkinnällä uusi palvelujen ja hallinnon alue, jonne voidaan sijoittaa myös huoltoasema ja myymälätiloja, joilla ei saa olla seudullisesti merkittävää toimintaa. Uudet P ja P-1 alueet sijaitsevat maakuntakaavan taajamatoimintojen alueella.</p>
<u>Yhdyskuntatalous</u>	<p>Kaavassa osoitettujen uusien asuinalueiden toteuttaminen Kuoppalaan ja Risteeseen Pälpälään ei edellytä merkittävää katu ja vesihuoltoverkon laajentamista alueiden sijaitessa nykyisten verkostojen reunalla. Pälpälässä toteutuksen haasteena on kallioinen ja jyrkkä maasto, Kuoppalassa olemassa olevan viemäroinnin kapasiteetti asettaa omat haasteensa. Valtatie rinnakkaistiehen tukeutuvien uusien aluevarausten toteutuminen Sonnilantien läheisyydessä edellyttää vesihuoltoverkoston laajentamista ja rinnakkaistien rakentamista. Sahanmäenalue ja Linjatien länsipuoliset uudet aluevaraukset rinnakkaistien varrella ovat jätevesiviemäroinnin toiminta-alueella</p> <p>Täydennysrakentamisen osalta tukeudutaan nykyiseen olemassa olevaan infrastruktuuriin ja siten pitämään yhdyskuntataloudelliset kustannukset kohtuullisina. Uudet aluevaraukset asumiselle tukeutuvat keskustassa sijaitseviin kaupallisiin ja julkisiin (mm. urheilu-, sivistys-, sosiaali- ja terveys) palveluihin ja osin myös lähikunnissa tarjolla oleviin seudullisiin kaupan palveluihin. Asuntoalueille on tarvittaessa mahdollista sijoittaa lähipalveluita kuten päiväkotit tai pieni päivittäistavarakauppa/kioski.</p> <p>Kaavassa ohjataan pientalovaltaisten asuinalueiden ja työpaikka-alueiden toteutusjärjestystä. Tällä pyritään siihen, että alueet toteutuvat yhdyskuntatalouden kannalta järkevästi ja ettei alueita jää vajaasti rakennetuiksi.</p>
<u>Taajamakuva</u>	<p>Kokemäen taajamakuvan vahvuutena ja kaupungin omaleimaisuutta lisäävänä tekijänä voidaan pitää valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita alueita ja rakennuskantaa. Arvokohteet ja -alueet on osayleiskaavassa osoitettu suojeltaviksi, mikä turvaa niiden säilymistä edelleen. Laajat peltoaukeat tuovat taajamakuvaan maaseutumaisuutta.</p> <p>Taajaman reunoille rakennettaessa on huomioitava rakentamisen istuvuus maisemaan ja olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön. Ra-</p>

	<p>kentamistapaa on mahdollista ohjata yksityiskohtaisemmilla määräyksillä asemakaavassa tai rakentamistapaohjein ja samalla kannustaa uuden rakentamisen laatutason parantamiseen. Kerros- tai rivitalovaltaisia uusia asuntoalueita on osoitettu keskustapalvelujen ja koulun tuntumaan. Yhdyskuntarakenteen tiivistämisellä matalin rakennuksin voidaan päästä taajamakuvallisesti onnistuneempaan ratkaisuun.</p> <p>Uusi P-alue Satakunnantien varrella on sekä Pyhäkorvan kartanon että lämpövoimalan läheisyydessä. Lämpövoimala hallitsee maisemaa, joten uusi P-alue ei vaikuta merkittävästi maisema-arvoihin. Yhtenäinen näkyminen suunnasta etelään Pyhäkorvan peltoaukealla on turvattu MA-merkinnällä.</p> <p>Sonnilantien ja VT2:n eritasoliittymä sijoittuu taajamakuvallisesti haastavaan paikkaan. Maasto on alavaa ja maisemallisesti arvokkaat peltoalueet ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt sijaitsevat eritasoliittymän lähellä.</p>
<p><u>Asuminen ja ihmisten elinolot</u></p>	<p>Kaavalla osoitetaan uusia asuinalueita, jotka jatkavat luontevasti nykyistä taajamarakennetta. Täysin uusia irrallisia asuinalueita ei ole osoitettu, vaan uudet asuinalueet on osoitettu nykyistä rakennetta täydentäen. Aluevarausten sijoittelussa on huomioitu maisemakuvalliset ja rakennettavuuden reunaehdot sekä kaupungin maankäytölliset tavoitteet.</p> <p>Keskustan läheisten alueiden täydennysrakentamisella voidaan niin haluttaessa monipuolistaa eri asumismuotojen tarjontaa. Omaleimaista asuinympäristöä ja merkittävää uutta kulttuuriympäristöä on mahdollista rakentaa. Panostamalla suunnittelun ja rakentamisen laatuun lisätään keskusta-asumisen houkuttelevuutta suhteessa perinteisiin omakotiasumisen alueisiin.</p> <p>Asuinalueet tukeutuvat keskustan palveluihin. Virkistys- ja urheilupalvelut sijaitsevat uusista asuinalueista melko kaukana Kokemäenjoen rannassa sekä kaava-alueen ulkopuolella.</p> <p>Asuinalueilta on hyvät yhteydet seudulliseen liikenneverkkoon, mikä mahdollistaa sujuvan työssäkäynnin esim. Porin ja Harjavallan suuntaan. Tieverkon jatkosuunnittelussa tulee huomioida myös julkisen liikenteen pysäkkitarpeet.</p> <p>Valtatie ja rata aiheuttavat jo nykyisin estevaikutuksen, jonka ylittäminen tai alittaminen on mahdollista vain muutamista valikoiduista kohdista. Ali- ja ylikulut sijaitsevat etäällä toisistaan. Ihmisten turvattomuutta ja turvattomuuden tunnetta lisäävät radan tasoristeykset, joista tulisi radan kehittämisen yhteydessä päästä eroon taajama-alueilla. Tämä tarkoittaa uusia ylitys- tai alituspaikkoja sekä tieyhteyksien katkaisemista ja ajoneuvo- sekä kevyenliikenteen ohjaamista vaihtoehtoista reittiä pitkin. Kaavaan on merkitty nykyiset radan ja tieverkon eritasoristeykset sekä uusi eritasoristeyks Peipohjaan Köyliöntien ja radan risteykseen.</p> <p>Työpaikka- ja teollisuusalueiden keskittäminen valtatie ja radan tuntumaan vähentää teollisesta toiminnasta ihmisten asuinympäristöön mahdollisesti aiheutuvia haittavaikutuksia kuten raskaasta liikenteestä aiheutuvaa melua, päästöjä ja pölyä. Toisaalta yleiskaavalla halutaan mahdollistaa asumisen ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien työpaikkatoimintojen lomittuminen. Valtatien rinnakkaistien yhteystarpeen toteuttua koko matkalta Sonnilantien ja Teollisuustien välillä se mahdollistaa läpiajon Sonnilantien risteyksestä Satakunnantien eritasoristeykseen. Toteutuessaan rinnakkaistienvarrelle osoitetut työpaikkatoiminnot voivat aiheuttaa raskasta liikennettä, joka vaikuttaa valtatie varrella olevan asutuksen viihtyisyyteen.</p> <p>Kaavassa on osoitettu uusia keskustan sisäisiä ja nykyisin puuttuvia kevyen liikenteen reittejä. Näiden toteutuminen parantaa liikenneturvalli-</p>

	<p>suutta ja siten ihmisten elinoloja. Tuleva kasvu on erityisesti asuinalueiden osalta pääasiassa osoitettu tiiviisti nykyiseen rakenteeseen liittyväksi, mikä mahdollistaa haluttaessa autottoman elämäntavan. Kevyen liikenteen yhteystarpeen toteutuminen Harjavallan suuntaan monipuolistaa virkistysmahdollisuuksia.</p>
<p><u>Palvelut ja työpaikat</u></p>	<p>Asuinalueet tukeutuvat keskustan ja Peipohjan palveluihin, mikä lisää niiden kehittämis- ja toimintaedellytyksiä. Keskustan palvelut sijaitsevat kevyen liikenteen kulkuetäisyydellä myös osayleiskaavassa osoitetuista uusista ja täydennettävistä asuntoalueista. Risteeseen osoitettu uusi asuntoalue sijaitsee pyöräilyetäisyydellä keskustasta (noin 4 km).</p> <p>Keskustan täydennysrakentamisen mahdollisuuksilla pyritään tukemaan mm. vanhemman väestön itsenäisen asumisen mahdollisuuksia ja mm. palveluasumisen mahdollisuuksia. Keskustatoimintojen alueelle on sijoitettavissa vielä uusia kerrostaloja ja pienkerrostaloja.</p> <p>Osayleiskaavassa ei osoiteta uusia aluevarauksia julkisille palveluille. Yläkoulu ja lukio sijaitsevat ydinkeskustassa. Päiväkoteja on mahdollista tarvittaessa sijoittaa myös asuinalueille. Keskustatoimintojen alueella on tiivistämisen mahdollisuuksia myös palveluille.</p> <p>Valtatien 2 liikennejärjestelyjen muutoksella tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia alueen elinkeinotoimintaan. Uusille teollisuusalueille mahtuu työpaikkoja satoja, mutta työpaikkojen toteutuvaa määrää on vaikea arvioida, kun alueelle sijoittuvat toiminnot eivät ole tiedossa.</p>
<p><u>Liikenne ja liikenneturvallisuus</u></p>	<p>Kaavassa on otettu huomioon VT2:n kehittämistarpeet. Valtatie on osoitettu merkittävästi parannettavana tienä, ja sille on osoitettu uusi eritasoliittymä Kokemäen keskustan kaakkoispuolelle, Sonnilantien risteykseen. Lisäksi Sonnilantien ja Teollisuustien välille on osoitettu tieliikenteen yhteystarve rinnakkaistielle. Valtatien parantaminen ja eritasoristeyksen sekä rinnakkaistien toteutuminen parantaa valtatie liikenteen sujuvuutta sekä turvallisuutta liittymien lukumäärän vähentyessä.</p> <p>Kaava ei lisää oleellisesti liikennetarvetta Kokemäen keskustassa. Uudet ja täydennettävät aluevaraukset on osoitettu kiinni nykyiseen rakenteeseen. Taajamarakenteen säilyttäminen tiiviinä parantaa erityisesti kevyen liikenteen asemaa kulkumuotona, kun asuminen, työpaikat ja palvelut ovat verrattain tiiviisti ja saavutettavissa pääosin kävellen tai polkupyörällä.</p> <p>Yleiskaavan toteutuminen ei lisää merkittävästi henkilöautoliikennettä Kokemäen katuverkolla. Tämän takia kaava ei heikennä liikenteen toimivuutta katuverkolla, heikennä liikenneturvallisuutta tai aiheuta tarvetta uusille merkittäville katuyhteyksille. Yleiskaavassa onkin osoitettu vain VT2:lle rinnakkainen tieliikenteen yhteystarve Teollisuustien ja Sonnilantien välille.</p> <p>Linjatien varteen ja sen läheisyyteen on osoitettu uusia asumisen ja työpaikkojen aluevarauksia, joiden toteuttaminen edellyttää kaavassa yhteystarpeena osoitetun rinnakkaistien rakentamista.</p> <p>Yhteystarpeena merkityn rinnakkaistien toteuduttua Linjatien ja Sonnilantien välisten yksityisteiden liittymät valtatiehen voidaan poistaa, mikä parantaa liikenneturvallisuutta valtatiellä.</p> <p>Sonnilantienvarren toteutuminen TP-alueena ei lisää merkittävästi liikennettä Sonnilantien risteyksessä. Olemassa olevan rekkapesulan lisäksi Sonnilantien varrelle mahtuu 2-3 uutta yritystonttia. Rinnakkaistien ja selvitysalueena osoitetun TP-alueen toteutuminen vaikuttaa enemmän liikennemääriin ja Sonnilantien risteuksen liikenneturvallisuuteen, mikäli ne toteutuvat ennen eritasoliittymän toteutusta. Eritasoliittymän toteutuminen lisää liikenneturvallisuutta risteyksessä.</p>

	<p>Joukkoliikenteen osalta yleiskaava turvaa nykyisen palvelutason säilymistä alkuvaiheessa. Pidemmällä aikavälillä kaavassa on varauduttu mahdolliseen lähijunaliikenteeseen osoittamalla uuden aseman paikka keskustan välittömässä läheisyydessä selvitystarvealueena. Aseman siirtäminen uudelle paikalle toisi nykyistä suuremman väestömäärän pyöräilyetäisyydelle asemasta, mikä parantaisi joukkoliikenteen houkuttelevuutta esim. Harjavallassa tai Porissa työssäkäyvien kannalta. Tämä tosin edellyttää seudullisen lähijunaliikenteen käynnistämistä.</p> <p>Kaavassa on osoitettu uusia keskustan sisäisiä ja nykyisin puuttuvia kevyen liikenteen reittejä. Näiden toteutuminen parantaa merkittävästi kevyen liikenteen olosuhteita sekä turvallisuutta Kokemäen keskustan alueella. Kevyen liikenteen asemaa parantaa myös se, että tuleva kasvu on erityisesti asuinalueiden osalta osoitettu tiiviisti nykyiseen rakentamiseen liittyväksi. Paikallisten yhteyksien lisäksi kaavassa on osoitettu Kokemäenjoen vartta seuraavat kevyen liikenteen yhteystarpeen Harjavalan suuntaan. Nämä parantavat erityisesti kevyen liikenteen seudullisia olosuhteita ja mm. polkupyörämatkailun olosuhteita Kokemäenjoen varrella.</p>
<p><u>Vaarallisten aineiden kuljetukset</u></p>	<p>VAK-kuljetukset aiheuttavat riskejä tien- ja radankäyttäjille, tie- ja rautaympäristön rakenteille ja laitteille sekä näiden alueiden ympäristölle. VAK-onnettomuuksien osuus kaikista tie- tai raideliikenteen onnettomuuksista on vähäinen, mutta onnettomuuksien seuraukset voivat olla vakavia ja pitkäkestoisia ja ne voivat ulottua laajalle alueelle.</p> <p>Vaarallisten aineiden kuljettamista ei ole rajoitettu yleisellä tieverkolla. Kunnat voivat rajoittaa vaarallisten aineiden kuljetuksia katuverkollaan. Trafi voi kunnan esityksestä rajoittaa vaarallisten aineiden kuljetusta määrättyllä alueella, tiellä tai tien osalla, esim. tiheillä asutusalueilla. Kokemäellä ei ole rajoituksia VAK-kuljetuksille.</p> <p>Kokemäen läpi kulkevalla valtatiellä 2 ja Lielähti – Pori radalla kuljetaan sekä alueen tarpeisiin että Porin sataman kautta kulkevia vienti- ja tuonti-kuljetuksia. Kokemäen naapurikunta Harjavalta on merkittävä määräpaikka kemian teollisuuden kuljetuksille. Harjavallassa on useita vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä laitoksia.</p> <p>Vaarallisista aineista valtatiellä 2 kuljetetaan eniten rikkihappoa, erilaisia lipeitä kuten natriumkloraaattia ja kaliumnitraattia sekä suolahappoa. Kokemäen läpi kuljetetaan viikoittain 3000 – 7000 tonnia vaarallisia aineita maanteitse. Palavia nesteitä kuljetetaan viikoittain noin 1500 – 3000 tonnia. Rautatiekuljetuksia on vuodessa noin 329 tuhatta tonnia. Lielähti – Pori/Rauma rataosan suurimmat kuljetusvirrat ovat paperikuljetukset Jämsänjokilaaksosta Rauman satamaan sekä metallien, kivennäisainesten ja rikasteiden kuljetukset Harjavaltaan. Tahkoluodon satama on öljy- ja kemikaalituotteiden tuontisatama.</p> <p>Vaarallisten aineiden kuljetukset aiheuttavat osayleiskaava-alueella tavanomaisen onnettomuusriskin kuten muissakin radan ja valtatie 2 varren taajamissa. Kaavassa on osoitettu uusia asuin- ja työpaikka-alueita radan varteen.</p> <p>VAK-onnettomuusriskien tehokas hallinta perustuu objektiiviseen vaaran olemassaolon ymmärtämiseen ja riskitason arviointiin. Kokemäellä ei sijaitse VAK-liikenteen solmukohtaa, vaan VAK-kuljetukset ovat läpiajavia kuljetuksia sekä maantie- että rautatieliikenteen osalta. Kokemäen ratapiha ei ole VAK-ratapiha.</p> <p>Tasoristeysonnettomuudet ovat yksi vaarallisimmista onnettomuustapauksista. Pahimmillaan tasoristeysonnettomuuden seuraus on suuronnettomuus, missä asukkaita joudutaan evakuoimaan pelastus- ja raivaustöiden ajaksi. Lievimmissä tapauksissa vahingot rajoittuvat aineellisiin</p>

	<p>vahinkoihin.</p> <p>Vartioimattomissa tasoristeyksissä riski törmäyksille on suurempi kuin turvalaitteilla varustetussa. Vartioimattomassa tasoristeyksessä ei ole puomeja, jotka estäisivät radan ylittämisen. Puomien puuttuminen osaltaan heikentää tasoristeyksen havaittavuutta.</p> <p>Kokemäellä on nykytilanteessa osayleiskaava-alueella kolme tasoristeystä, Äimälänkuja Porin radalla ja Äimälänkuja Rauman radalla sekä Köyliöntie (maantie 2143). Näistä Köyliöntie on varustettu turvalaittein.</p> <p>Tasoristeysonnettomuuksiin liittyvät riskit ovat Kokemäen keskustassa, Köyliöntiellä, mikä on liikennemäärältään suurin tasoristeys. Köyliöntien tasoristeyksen poistamiseen on varauduttu yleiskaavassa. Äimälänkujan liikennemäärät ovat vähäisiä, joten näiden tasoristeysten suhteen ei ole tiedossa olevia parantamistoimenpiteitä.</p>
<p><u>Kulttuuriympäristö ja muinaismuistot</u></p>	<p>Kaavassa osoitetaan arvokkaat kulttuuriympäristön kohteet ja alueet. Yksittäisten rakennusten tai rakennusryhmien ja aluekokonaisuuksien suojelulla tuetaan alueen omaleimaisen kulttuuriympäristön säilymistä myös tuleville polville. Peltoaukeiden avoimena ja viljelykäytössä säilyttäminen selkeyttää taajamakuva ja parantaa maatalouselinkeinon toimintaedellytyksiä.</p> <p>Kaavassa ohjataan kiinnittämään erityistä huomiota etenkin arvoalueilla rakentamisen ja ympäristön laatuun. Myös muilla alueilla rakentamisen ja suunnittelun laatuun panostamalla luotaisiin kulttuurisesti ja ajallisesti kestäviä rakennettuja ympäristöjä.</p>
<p><u>Tekninen huolto</u></p>	<p>Alueiden suunnittelussa tulisi pyrkiä kunnallistekniikan hyödyntämisen ja kustannustehokkuuden kannalta riittävään tiiveyteen. Alueiden vesihuolto pyritään hoitamaan mahdollisimman laajalti viettoviemärein, jottei suunniteltaisi herkästi haavoittuvia teknisiä järjestelmiä.</p> <p>Suokkaan yritysalueen ja Pyhäkorvan peltoaukean välissä sijaitsevan keskustaajamalle kaukolämpöä tuottavan biopolttolaitoksen tontti ympäristöineen on osoitettu pienin toimenpitein kehitettävänä alueena, jotta biopolttolaitosta olisi mahdollista laajentaa. Laitos tuottaa kotimaisesta raaka-aineesta kaukolämpöenergiaa keskustaajaman tarpeisiin.</p>
<p><u>Virkistys</u></p>	<p>Kaavalla on pyritty turvaamaan jatkuvat viheryhteydet etenkin Kokemäenjoen rannoilla, kevyen liikenteen yhteydet ja virkistysalueiden hyvä saavutettavuus. Kevyen liikenteen väylät toteutuessaan mahdollistavat entistä toimivamman verkoston mm. ulkoilulle.</p>
<p><u>Maisemarakenne, luonnonolot, luonnonsuojelu</u></p>	<p>Kaavalla on pyritty osoittamaan arvokkaat peltoaukeat pääosin rakentamattomiksi, vielä selkeästi näkyvissä olevan maisemarakenteen säilymisen turvaamiseksi. Niille saa sijoittaa maataloutta palvelevia rakennuksia ja rakennelmia.</p> <p>Täydennysrakentamisen alueita on osoitettu olemassa olevan rakenteen lomaan. Uudet asunto-, työpaikka- ja teollisuusalueet vähentävät luonnontilaisen alueen määrää ja siten kaventavat kasvien ja eläinten elinoloja. Myös maa- ja metsätalousalueet vähenevät uudisrakentamisen takia.</p> <p>Sonnilantien eritasoristeyksen toteutuminen tasaiselle peltoaukealle tulee näkymään maisemassa laajalla alueella. Valtatien rinnakkaistiehen tukeutuva uusi työpaikka-alue pienentää Sonnilan peltoaukeaa. Erilaisin suojaistutuksin työpaikka-alue on mahdollista sovittaa maisemaan.</p> <p>Taajamia ympäröivä luonto on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi.</p> <p>Viheryhteystarpeina kaavassa on osoitettu pienvesistöjen varret, selän-</p>

	<p>teiden reunamia, Kokemäenjoen rannat sekä Peipohjan ja Tulkkilan kytkeytyminen taajaman eteläpuoliseen metsäalueeseen. Vesistöjen ja se-länteiden reunoilla puustoisuuden säilyttäminen on tärkeää viheryhteyk-sien takia, mutta puustoisuus myös jäsentää maisemaa.</p> <p>Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet sekä arvokkaat kal-lioalueet on osoitettu kaavassa ja huomioitu aluevarausten sijoittelussa.</p>
<u>Pohjavedet ja valuma-alueet</u>	<p>Pohjavesialueelle ei ole osoitettu uutta merkittävää toimintaa. Pohja-vesialueella yleiskaavassa on kuvattu nykyinen asemakaavoitettu ja valmiiksi rakentunut alue. Pohjavesialueelle sijoittuvan TY-alueen kaa-vamääräyksessä huomioidaan pohjavesialueen suojelu. Teollisuustoimin-ta alueella on maakuntakaavan mukaista.</p> <p>Hulevesisuunnittelu tehdään tarkemman suunnittelun yhteydessä. Hule-vesien hallinta toimii yleiskaava-alueella pääpiirteissään hyvin, Kesto-päällystettyjen alueiden osuus kaava-alueen pinta-alasta on hyvin pieni.</p>
<u>Maa- ja metsätalous</u>	<p>Taajamaa ympäröivät maa- ja metsätalousalueet. Elinkeinojen harjoitta-mista maa- ja metsätalousalueilla ei rajoiteta kaavamääräyksillä.</p> <p>Kaavassa yhteystarpeena osoitetun tien toteutuksella tulee olemaan pai-kallista vaikutusta myös maa- ja metsätalousalueisiin. Tien rakentami-nen mahdollistaa nykyisten maa- ja metsätalousalueiden käyttötarkoi-tuksen muuttamisen.</p> <p>Uudet asunto-, työpaikka- ja teollisuusalueiden aluevaraukset vähentä-vät jonkin verran maa- ja metsätalousalueiden määrää.</p>

6.11 Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Valtioneuvosto on hyväksynyt valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 30.11.2008. Tavoitteet astuivat voimaan 1.3.2009. (www.ymparisto.fi/vat) Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennus-lain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Ne on otettava huomi-oon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- toimiva aluerakenne
- eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
- kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
- toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto
- Helsingin seudun erityiskysymykset
- luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen Kokemäen keskus-tan osayleiskaavaehdotuksessa:

1. Toimiva aluerakenne

Maankäytön suunnittelussa on valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukaisesti huomioitu Kokemäen alueen vahvuudet ja sijainti osana Sa-takuntaa. Kokemäkeä kehitetään yhtenä aluerakenteen keskuksista Porin seudun PARAS –kaupunkiseutusunnitelman ja rakennemallin mukaisesti. Osayleiskaava mahdollistaa yhdyskuntarakenteen tasapainoisen kehittämisen

pitkällä aikajänteellä, kun osayleiskaavassa osoitetaan uusia aluevarauksia sekä asumiseen että yritystoimintaan.

Kaavassa ei esitetä merkittäviä muutoksia suurimittakaavaiseen aluerakenteeseen. Uudet työpaikka-alueet sijoittuvat nykyisten jatkoksi radan ja valtatie välille laajentaen yhdyskuntarakennetta Sonniantielle asti. Uudet palvelut sijoittuvat Peipohjaan ja Peipohjan ja keskustan välille. Tällä pyritään toisaalta vahvistamaan Peipohjaa, toisaalta yhdistämään se nykyistä kiinteämmin keskustajamaan. Lisäksi paikallinen palvelutarjonta vähentää yleistä liikkumistarvetta.

Kaavassa on varauduttu pidemmällä aikavälillä mahdollisen seudullisen lähijunaliikenteen käynnistämiseen osoittamalla asemalle uusi paikka keskustan välittömästä läheisyydestä selvitysalueena. Tämä parantaisi aseman saavutettavuutta pyöräillen ja parantaisi joukkoliikenteen edellytyksiä työmatkaliikenteessä Porin suuntaan.

2. Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu

Yleiskaavan tavoitteena on VAT:n mukaisesti hyödyntää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta keskittämällä toimintoja nykyisen keskustajaman läheisyyteen. Palvelut ja työpaikat ovat eri väestöryhmien saavutettavissa ja mahdollisuuksien mukaan asuinalueiden läheisyydessä siten, että henkilöautoliikenteen tarve on vähäinen. Liikenneturvallisuutta sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parannetaan monilla kaavaratkaisuilla.

VAT:n mukaisesti yleiskaavan lähtökohtana on perusteltu väestönkehitysarvio. Asuinalueiden toteutusta on vaiheistettu huomioiden väestönkehitysarvio. Alueidenkäytöllä pyritään edistämään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä osoittamalla elinkeinotoiminnalle sijoittumismahdollisuuksia olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen.

Kaavalla ohjataan soveltuvin osin nykyisen taajaman tiivistämiseen. Uudet täydennysalueet liittyvät tiiviisti olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen. Uudet aluevaraukset liittyvät olemassa oleviin yhdyskuntahuollon verkostoihin laajentaen niitä. Valtatie rinnakkaistien varren uudet aluevaraukset edellyttävät vesihuoltoverkoston laajentamista.

Kaavassa osoitetut uudet alueet ovat melko laajoja. Aluevarauksilla on haettu joustavuutta maankäytön suunnittelun tuleviin tarpeisiin tilanteessa, jossa kaupungilla on melko vähän maanomistusta ja maanhankinnan eteneminen tulee osaltaan määrittämään alueiden toteuttamisjärjestystä. Kaavassa ohjataan uusien pientalovaltaisten asuntoalueiden ja työpaikka-alueiden tavoiteltavaa toteutusjärjestystä, jotta taajaman kasvu tapahtuisi hallitusti.

Uutta asumista on esitetty paitsi välittömästi keskustajaman yhteyteen myös pientalovaltaisena asuinalueena Risteelle. Risteen aluevaraus on kunnallistekniikan piirissä ja Risteellä on ala-aste.

3. Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat

Yleiskaavassa on huomioitu kulttuuriympäristöt ja rakennusperintökohteet sekä luonnon virkistyskäytön alueet ja arvokkaiden maisema-alueiden merkitys.

Kaavalla osoitetaan tarvittavat suojelumerkinnät. Valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä kaavassa esitetään Museoviraston laatiman inventoinnin Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) mukaiset alueet toisin kuin Satakunnan maakuntakaavassa. Maakunta-

kaavassa valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt esitetään vuoden 1993 inventoinnin mukaisesti. Valtioneuvosto on 22.12.2009 päättänyt, että vuoden 2009 inventointi korvaa valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa mainitun vuoden 1993 inventoinnin.

Arvokkaat peltoaukeat on pyritty osoittamaan maatalouskäyttöön. Taajamia ympäröivä luonto on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi.

Kaavassa on osoitettu keskustan sisäisten kevyenliikenteen reittien ja niiden täydennystarpeen lisäksi kevyenliikenteen yhteystarve Harjavallan suuntaan Kokemäenjoen etelä- ja pohjoisrannalla. Yhteystarpeiden toteutuminen monipuolistaa virkistysmahdollisuuksia. Taajama-alueella Kokemäenjoen rannat on osoitettu lähivirkistysalueiksi.

4. Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto

Kaavassa on osoitettu valtatie 2 ja Satakunnan maakuntakaavan mukainen uusi eritasoliittymä valtatie ja Sonnilantien risteyksessä. Uudet kevyenliikenteen yhteydet täydentävät ja parantavat taajaman kevyenliikenteen verkostoa.

Tampere-Pori –rata on merkitty kaavaan merkittävästi parannettavana pääratana, jossa on varauduttava nykyisten tasoristeysten poistoon tai muuttamiseen eritasoristeyksiksi. Tämän takia kaavassa on esitetty uusi eritasoristeystä Köyliöntien ja radan risteykseen. Äimälänkujalla nykyiset tasoristeykset poistetaan käytöstä ja ajoneuvoliikenne ohjataan muuta kautta.

Kaavassa on osoitettu Kokemäenjoelle maakunnallisesti merkittävä vesiliikenteen virkistysreitti (melontareitti).

Kolsin voimalaitos- ja patoalueet on osoitettu yhdyskuntatien huollon alueina. Kaavassa on osoitettu maakuntakaavan mukaisesti 110 kV:n voimajohdon sijainti, johon Kolsin voimalaitos liittyy oman muuntoasemansa kautta.

5. Helsingin seudun erityiskysymykset

Eivät koske kaava-aluetta.

6. Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet

Kaava-alueella on neljä valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä: Kokemäen kirkonseutu, Kokemäenkartanon historiallinen maisema, Peipohjan rautatieasema-alue sekä Pyhän Henrikin saarnahuone ja sen historiallinen ympäristö. Kaavassa on määrätty rajoitteita ja ehtoja näiden ympäristöjen suunnittelulle ja niissä tehtäville toimenpiteille.

6.12 Suhde maakuntakaavoitukseen

Keskustaajaman osayleiskaava noudattaa pääsääntöisesti maakuntakaavan periaatteita aluevarausten ja kehittämismerkintöjen osalta.

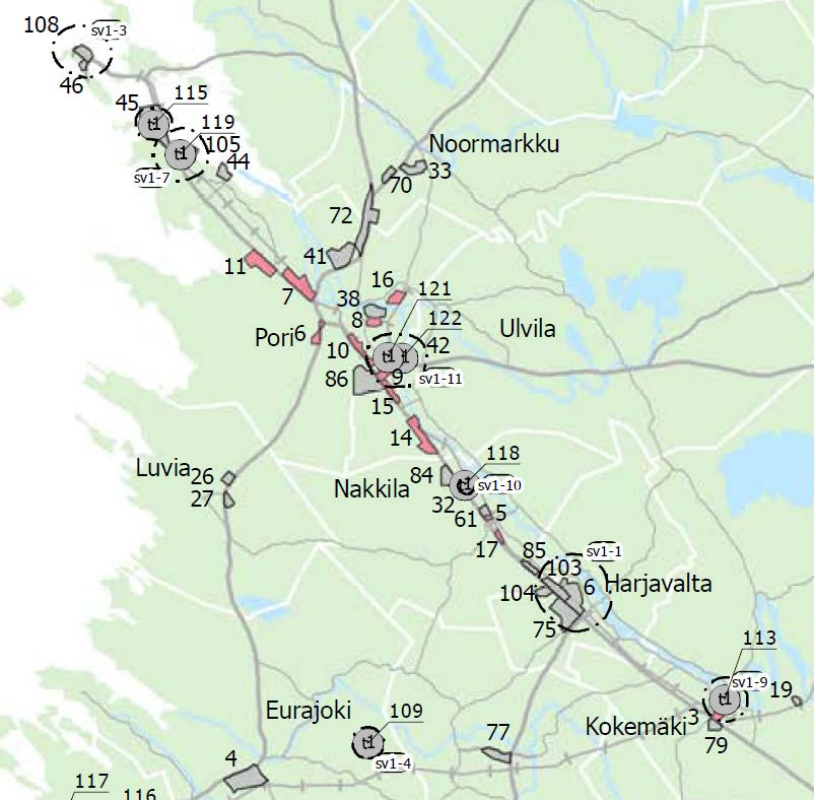
Ehdotusvaiheessa yleiskaavassa ei ole osoitettu maakuntakaavan mukaista suojavyöhykettä Kokemäen keskustan länsi-/luoteispuolella. Teollisuuslaitoksen luonne on merkittävästi muuttunut sen jälkeen, kun maakuntakaava on lähetetty ympäristöministeriön vahvistettavaksi 1.3.2010. Paikalla nykyisin toimivan lannoitteita valmistavan Freyja Oy:n ympäristöluvassa (Etelä-Suomen aluehallintovirasto päätös nro 226/2012/1) todetaan, ettei laitoksen toiminnasta aiheudu terveystahetta, merkittävää muuta ympäristön pilaantu-

mista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella.

Lisäksi maakuntakaavan vahvistamiseksi lähettämisen jälkeen on valtioneuvosto hyväksynyt uudet valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009). RKY 2009 on Museoviraston laatima inventointi, joka on valtioneuvoston päätöksellä 22.12.2009 otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen. Osayleiskaavassa esitetään valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristöinä RKY 2009 mukaiset alueet toisin kuin Satakunnan maakuntakaavassa, jossa valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt esitetään vuoden 1993 inventoinnin mukaisesti.

C	Osayleiskaavan keskustatoimintojen alue on yhdenmukainen maakuntakaavan kanssa. Kaavamääräykset ovat linjassa maakuntakaavan keskustatoimintoja koskevien suunnittelumääräysten kanssa. Osayleiskaavassa jokivarsi on esitetty keskustan alueella pääasiassa virkistysalueena.
A	Uudet ja täydentyvät asuinalueet ovat pääasiassa maakuntakaavan kanssa yhdenmukaisia. Risteeseen osoitettu uusi asuinalue jatkuu pohjoisemmaksi kuin maakuntakaavassa osoitettu taajamatoimintojen alue tarkentaen maakuntakaavan ratkaisua. Kuurolantien ja Kokemäenjoen välissä on myös osoitettu asuinalue jatkuvaksi lännemmäksi kuin taajamatoimintojen alue maakuntakaavassa. Asuinalue kuitenkin liittyy joen pohjoispuoleiseen taajamaan. Uudet aluevaraukset sekä Risteessä että Kuurolantien varrella voidaan toteuttaa tukeutuen ja laajentaen olemassa olevia yhdyskuntateknisen huollon verkostoja.
T	Yleiskaavassa ei osoiteta uusia teollisuus- ja varastoalueita. Risteen teollisuusalue on maakuntakaavan mukainen. Maakuntakaavassa on osoitettu teollisuusalue valtatie ja Satakunnantien liittymän kaakkoispuolelle. Yleiskaavassa tämä alue on kuitenkin osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisena alueena. Sen sijaan liittymän koillispuolelle on osoitettu teollisuus- ja varastoalue alueelle, joka maakuntakaavassa on osoitettu työpaikka-alueeksi. Lisäksi yleiskaavassa on osoitettu teollisuus- ja varastoalueita keskustaajaman reunoille alueille, jotka maakuntakaavassa ovat taajatoimintojen aluetta.
P	Maakuntakaavassa ei ole osoitettu ollenkaan palvelujen ja hallinnon alueita Kokemäen keskustaajamaan tai sen läheisyyteen. Osayleiskaavassa osoitetaan palvelujen ja hallinnon alueita nykyisen liikekeskuksen alueelle Satakunnantien varrelle ja Vuolteen alueelle Kokemäenjoen pohjoisrannalle. Uusi palvelujen ja hallinnon alue on osoitettu Pyhäkorvaan sitomaan Peipohjan alue nykyistä tiiviimmin keskustaan. Valtatie Satakunnantien liittymään on yleiskaavassa osoitettu P-1 merkinnällä uusi palvelujen ja hallinnon alue, jonne voidaan sijoittaa myös huoltoasema ja myymälätiloja, joilla ei saa olla seudullisesti merkittävää toimintaa. Uudet P ja P-1 alueet sijaitsevat maakuntakaavan taajamatoimintojen alueella.

TP	Täydennettävät työpaikka-alueet ovat pääpiirteissään maakuntakaavan mukaisia. Yleiskaavassa Suokkaan yrityspuiston TP-alue on osoitettu keskustan suunnalta laajempaan kuin maakuntakaavassa. Maakuntakaavassa osoitetaan työpaikka-alue radan ja VT2:n välille heti Satakunnantien ja valtatie liittymän koillispuolelle. Yleiskaavassa tämä alue on osoitettu teollisuus- ja varastoalueena. Sen sijaan yleiskaavassa osoitetaan uusia työpaikka-alueita idemmäksi radan ja valtatie väliin sekä yhteystarpeena osoitetun valtatie rinnakkaistien varrelle maakuntakaavan taajamatoimintojen alueelle. Sonnimaan rinnakkaistien varrelle on osoitettu TP-alue selvitysalueena maakuntakaavan taajamatoimintojen alueen reunalle. Sijoittuminen johtuu rinnakkaistien sijainnista; rinnakkaistie on tarpeen sijoittaa valtatie varrella sijaitsevan olemassa olevan asutuksen yhteyteen jotta esimerkiksi Setäläntien risteys valtatielle voidaan poistaa rinnakkaistien valmistuttua. Selvitysalueena osoitetun uuden työpaikka-alueen pohjoispuolella, maakuntakaavan taajamatoimintojen alueella, sijaitsee useita toimivia maatiloja ja välttää maaseutumaisesta asutuksesta peltoaukeiden keskellä. Alue on maisemallisesti arvokasta ja kaavaratkaisu pyrkii turvaamaan alueen arvot ja maatalouden toimintaedellytykset alueella jättämällä arvokkaan alueen ja uuden työpaikka-alueen väliin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Keskustaajaman yhteyteen on tarpeen osoittaa uusia työpaikka-alueita, koska olemassa olevilla työpaikka-alueilla on niukasti vapaita tontteja ja kaupungin on pystyttävä osoittamaan uusia yritysalueita säilyttääkseen kilpailukykyä. Esimerkiksi Suokkaan yritysalueen laajentamista rajoittaa arvokas maisema-alue Pyhäkorvan ympärillä.
MA	Kaavassa on osoitettu maakuntakaavaa laajemmat alueet maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi.
SL	Maakuntakaavassa SL-alueina tai si-kohteina osoitetut Pälälän kalliokedot, Forsbyn koski ja Katajaluoto sekä Kolsin tulvalampi on osoitettu kaavassa SL-alueina. Kolsin tulvalammen pato on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueena (ET-1, patoalue).
en	Kolsin voimalalle on varattu maakuntakaavan mukaisesti yhdyskuntateknisen huollon alueita. Voimalan lisäksi Kolsin tulvalammen pato on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueena (ET-1, patoalue).
sm	muinaismuistoalueet ja -kohteet on merkitty kaavaan muinaismuistorekisterin mukaisesti. Maakuntakaavan kohdeluettelo on täydentynyt lisäselvitysten perusteella.
ge	Arvokkaat geologiset muodostumat on merkitty yleiskaavaan maakuntakaavan mukaisesti
pv	Pohjavesialueet on merkitty yleiskaavaan maakuntakaavan mukaisesti.
kh	Osayleiskaavassa esitetään valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristöinä RKY 2009 mukaiset alueet toisin kuin Satakunnan maakuntakaavassa, jossa valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt esitetään vuoden 1993 inventoinnin mukaisesti. Lisäksi kaavassa esitetään valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen kanssa samalla merkinnällä maakunnallisesti merkittävät kohteet Satakunnan museon ohjeituksen mukaisesti.

sv1	<p>Maakuntakaavan mukaista vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen suojavyöhykettä ei ole merkitty yleiskaavaan. Merkintä maakuntakaavaan on tullut silloisen toiminnan pohjalta. Toiminnan muututtua maakuntakaavasta voidaan poiketa yleiskaavassa, varsinkin kun tiedossa on, ettei alueelle ole tulossa turvavyöhykettä tarvitsevia toimintoja. Sijainti keskustaajamassa ja tärkeän vesistön äärellä ei ole sopiva vaarallisia kemikaaleja käsittelevälle laitokselle. Maakuntakaavaan on merkitty 10 muuta mahdollista paikkaa vaarallisia kemikaaleja käsitteleville tai niitä valmistaville laitoksille seuraavilla paikkakunnilla: Eurajoki, Harjavalta, Kankaanpää, Nakkila, Pori ja Rauma. Ohessa ote maakuntakaavan teemakartasta, jossa teollisuus- ja työpaikka-alueet sekä suojavyöhykkeet näkyvät Kokemäen läheisyydessä.</p>
rautatie	Rautatiet on merkitty yleiskaavaan maakuntakaavan mukaisesti.
merkittävästi parannettava tie	Valtatie 2 on merkitty yleiskaavaan maakuntakaavan mukaisesti merkittävästi parannettavaksi tieksi. Maakuntakaavasta poiketen Linjatien tasoristeys VT2:n kanssa on yleiskaavassa osoitettu säilytettäväksi.
eritasoliittymät	Maakuntakaavan osoittama uusi eritasoliittymä on merkitty yleiskaavaan.
melontareitti	Maakuntakaavassa melontareitti on osoitettu kulkemaan kaava-alueen läpi jatkuen Kolsin voimalaitosalueen läpi yläjuoksulle. Yleiskaavassa melontareitti osoitetaan päätymään kaupungin ylläpitämälle vesillelaskupaikalle keskustassa. Lähempänä Kolsin patoa sopivia turvallisia vesillelaskupaikkoja ei ole. Padon ylä- ja alapuolelle on jätettävä turvaetäisyys suurten virtausten vaihteluiden vuoksi, minkä takia kaupunki ei voi ohjata padon virtausalueelle veneilyä tms. Ratkaisu ehkäisee myös rantautumisten aiheuttamaa eroosiota padolla.
z	Vähintään 110 kV:n voimalinjat on osoitettu kaavassa maakuntakaavan mukaisesti. Lisäksi kaavassa on osoitettu voimalinjan yhteystarve Suokkaan Sähköasemalta Harjavallan suuntaan. Maakuntakaavassa tätä yhteystarvetta ei ole.

sähköasema	Suokkaan sähköasemalle on varattu yhdyskuntateknisen huollon alue maakuntakaavan mukaisesti.
jäteveden puhdistamo	Jäteveden puhdistamolle varattu yhdyskuntateknisen huollon alue maakuntakaavan mukaisesti.
kk1	Pääosa yleiskaava-alueesta lukeutuu maakuntakaavassa osoitettuun seudulliseen kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeeseen. Uudet palvelujen ja hallinnon alueet, asuinalueet ja työpaikka-alueet Kokemäellä tukevat kaupungin tavoitetta kääntää asukasluvun kehitys positiiviseksi kaava-alueella. Tämä sopii yhteen maakuntakaavassa esitetyn vyöhykeajattelun kanssa. Kaikki kaavassa osoitetut uudet aluevaraukset sijoittuvat kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeelle tai sen välittömään läheisyyteen.
mv2	Maakuntakaavassa osoitettu merkittävä kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailun kehittämisen vyöhyke on otettu huomioon kaavassa. Maisemallisesti arvokkaat peltoaukeat on osoitettu avoimina säilytettäväksi kaavamääräyksellä. Merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt on osoitettu säilytettäväksi kaavamääräyksillä.

7 OSAYLEISKAAVATYÖN ETENEMINEN JA TOTEUTTAMINEN

Kaava pyritään esittämään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi vuoden 2016 aikana.

Oikeusvaikutteinen osayleiskaava ohjaa alueen asemakaavojen ja asemakaavamuutosten laadintaa. Kaavan toteuttaminen voidaan aloittaa kaavan saatua lainvoiman.

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Hyväksynyt:

Tuomas Miettinen
aluepäällikkö, DI

Laatinut:

Anne Koskela
suunnittelupäällikkö, rakennusarkkitehti YKS-170

Katariina Pahkasalo
suunnittelija, FM YKS-514

Minttu Kervinen
suunnittelija, arkkitehti SAFA YKS-548

Siina Levonoja
suunnitteluavustaja, ins. AMK

Sakari Mustalahti
suunnittelija, DI